

Forfattere: Hadi Benli **nr. 52794** og
Morten R. Nielsen **nr. 91172**
Vejleder: Anders Lützhøft

Dato: 15. maj 2020
Antal anslag: 232.581
Antal sider: 102,2

Generationsskifte

Generationsskifte med skattemæssig succession ved et traditionelt generationsskifte kontra en fondsløsning

Traditional generation handover versus a corporate fund solution from a taxation perspective

Abstract

The purpose of this thesis is to describe and analyze the opportunities for a generational handover with focus on a traditional and a corporate fund solution and the consideration associated with it. The thesis will cover the subject of generational handovers of mid-sized businesses and the consideration regarding the successive tax, restructurings and financing of the generational handover.

The thesis will shed light on the benefits and consequences connected to a traditional generational handover versus a corporate fund solution. The corporate fund solution is interesting, as previously carried out analyses indicates, that the execution of traditional generational handovers of Danish owner-led businesses typically leads to negative economic consequences effecting the profit and the growth. This often is due to that few owner-led businesses survives the generational handover.

The considerations includes the decisions of selecting the optimal options for restructuring and financing connected to the generational handover between interest related parties. The thesis's intended purpose is to compare the above-mentioned considerations with the government's regulatory proposal of business handovers to a corporate fund done by succession without triggering any tax payments. Furthermore, the thesis will analyze the socio-economic factors that motivates a business owner in relation of the choice of which corporate structure seems optimal in connection to a generational handover of the business.

Relevant restructuring models will be selected and used to analyze a fictional business case. The business owner has already considered different possible generation handover solutions, but has not yet fully clarified how to execute the generation handover and which restructuring models that are available to wind down his business and herewith optimally prepare for a possible generation handover, as his kids have not yet showed interest for a generation handover.

With basis in the above, analyzes of restructuring models will be carried out under different scenarios to shed light on the taxation of the business handover, including the liquidity and tax challenges characterized for each restructuring model applied. Afterwards, in the light of the new governmental legislation, the thesis will include an analysis whether the business handover to a corporate fund with succession, is a beneficially alternative to the traditional business handover.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
1. Indledende afsnit.....	6
1.1 Indledning	6
1.2 Problemformulering	9
1.3 Problemafgræsning.....	10
1.4 Model og metodevalg	12
1.5 Målgruppe.....	12
1.6 Kildekritik.....	12
1.6 Opgavestruktur.....	13
1.8 Lovforkortelser	15
2. Indledende overvejelser ved et generationsskifte.....	16
2.1 Overvejelser som overdrageren	16
2.1.1 Ejerlederkvadranten	17
2.1.2 Overdragelse til interesse-forbundne parter	20
2.1.3 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond	21
2.2 Overvejelser som erhververen	23
2.2.1 Erhverver – Interesse-forbundne parter	23
2.3 Overvejelser vedrørende de samfundsøkonomiske forhold.....	23
2.3.1 Virksomhedens samfundsøkonomiske betydning	23
2.3.2 Erhvervsdrivende fondes samfundsøkonomiske betydning	24
2.4 Delkonklusion.....	24
3. Værdiansættelse	26
3.1 TSS Cirkulære 1982	27
3.2 TSS 2000-10	28
3.3 TSS 2000-09	30
3.4 DCF	32
3.4.1 Frie pengestrømme.....	32
3.4.2 De vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger	32
3.5 Passivpost og latent skat	34
3.5.1 Passivpost – KSL § 33 D og ABL § 34 – 35 A	34
3.5.2 Latent skat og nedsættelse af gaveafgiftsgrundlaget – KSL § 33 C og ABL § 34 – 35 A	35
3.6 Delkonklusion.....	36
4. Successionsmuligheder for interesse-forbundne parter	37
4.1 Generelle betingelser for succession.....	37
4.1.1 Successionsbegrebet.....	37

4.1.2 Generelle betingelser for skattemæssig succession	38
4.1.3 Hvem kan anvende successionsreglerne	41
4.2 Succession for interesse-forbundne parter	42
4.2.1 Krav om skattepligt til Danmark.....	42
4.2.2 Familie.....	42
4.2.3 Nær medarbejder.....	43
4.2.4 Erhvervsvirksomhed.....	44
4.3 Hvilke aktiver kan overdrages til succession?	44
4.3.1 Hvilke aktiver kan indgå i succession?	44
4.3.2 Aktier, anparter, investeringsbeviser og andelsbeviser	45
4.3.3 Konsekvenser for overdrager og erhverver	46
4.3.4 Passivpost og latent skat.....	47
4.4 Delkonklusion.....	48
5. Omstruktureringsmodeller for interesse-forbundne parter	49
5.1 Omstruktureringsmodellerne og deres anvendelse i et generationsskifte	49
5.2 Aktieombytning	49
5.2.1 Generelt	49
5.2.2 Skattefri aktieombytning.....	51
5.2.3 Delkonklusion.....	54
5.3 Tilførsel af aktiver	54
5.3.1 Grundlæggende betingelser	55
5.3.2 Skattefri tilførsel af aktiver med forudgående tilladelse	57
5.3.3 Skattefri tilførsel af aktiver uden forudgående tilladelse	57
5.3.4 Delkonklusion.....	58
5.4 Spaltning	59
5.4.1 Skattefri spaltning	60
5.4.2 Skattefri spaltning med forudgående tilladelse	61
5.4.3 Skattefri spaltning uden forudgående tilladelse fra skattestyrelsen	62
5.4.4 Grenspaltning.....	62
5.4.5 Ophørsspaltning.....	63
5.4.6 Delkonklusion.....	63
5.5 Kapitalnedsættelse og kapitalforhøjelse	64
5.5.1 Kapitalnedsættelse	64
5.5.2 Kapitalforhøjelse	65
5.5.3 Delkonklusion.....	66
5.6 Holdingkrav	66
6. Aktieoverdragelse til erhvervsdrivende fonde efter L 156	68
6.1 Betingelser for aktieoverdragelse til erhvervsdrivende fonde efter L 156.....	68
6.1.1 Fondens status og formål.....	68
6.1.2 Ejer- og stemmeandel	70
6.1.3 Overdragelse af reel erhvervsvirksomhed	71
6.2 Overdragelse af aktier til fonden	72
6.2.1 Stifterskatten	73

6.2.2. Loft over beskattningen	73
6.2.3 Nedbringelse af stifterskatten	74
6.3 Fondes særlige beskattningsforhold og reguleringer heraf.....	75
6.3.1 Konsolideringsfradrag og uddelinger	75
6.3.2 Prioritets-og transparensreglen og reguleringer hertil ved anvendelse af beskattningsmodellen	76
6.4 Delkonklusion.....	77
7. Finansieringsmæssige overvejelser ved et generationsskifte	79
7.1 Overdragelse til interesse-forbundne parter	79
7.2 Finansiering via gældsbrief	79
7.2.1 Anfordringslån.....	79
7.3 Finansiering via gave.....	80
7.4 Finansiering via bank mv.	81
7.5 Finansiering via A/B-modellen.....	82
7.5.1 Anvendelsesområde.....	83
7.5.2 Kapitalforhøjelse	83
7.5.3 Vedtægtsændring	84
7.5.4 Åremålsbegrænsning	84
7.5.5 Overdragelse af A-aktierne og beregning af anskaffelsessummen heraf	84
7.5.6 Nyt styresignal fra Skattestyrelsen, SKM2019.371.SR	85
7.6 Selvfinansiering	85
7.7 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond	86
7.8 Delkonklusion.....	87
8. Udarbejdelse af en generationsskifteplan med udgangspunkt i en case virksomhed.....	89
8.1 Præsentation af case virksomheden	89
8.1.1 Vision, mål og strategi.....	90
8.1.2 Selskabsstruktur og organisation	90
8.2 Beregning af handelsværdien for case virksomheden.....	91
8.2.1 TSS 2000-10.....	91
8.2.2 TSS 2000-09.....	93
8.3 Overdragelse til interesse-forbundne parter	95
8.3.1 Overdragelse via gave og anfordringslån	95
8.3.2 Overdragelse via A/B-modellen	99
8.4 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond	103
8.5 Overdragelse til interesse-forbundne parter samt en erhvervsdrivende fond	105
8.6 Sammenholdelse	108
9. Konklusion	110
10. Perspektivering	114
11. Litteraturliste	116

12. Bilag..... 119

1. Indledende afsnit

1.1 Indledning

Et generationsskifte for ejerledede virksomheder er ofte forbundet med en langtrukken og krævende proces. Et generationsskifte er ensbetydende med, at virksomheden helt eller delvist får en ny ejer eller ledelse. Et ejerskifte stiller store krav til selve virksomhedsoverdragelsen, da dette både kræver personlige, familiemæssige og samfundsmæssige overvejelser.

Forud for et generationsskifte er det vigtigt at have kendskab til gældende regler samt være afklaret med de skatte- og afgiftsmæssige krav. Ligeledes er det vigtigt at gøre sig ledelses- og markedsmæssige overvejelser. Ejerskifte mellem generationer af en succesfuld drevet virksomhed kræver omhyggelig planlægning, omtanke og vilje fra begge parter side. Det er ikke en opgave, mange virksomhedsejere har stået over for før, hvorfor der er flere, der efterspørger erfaringer og viden om, hvordan situationen håndteres bedst muligt.

En af de afgørende faktorer for at gennemføre et succesfuldt generationsskifte, inden for interesseforbundne parter, er, hvor godt den kommende generation er klædt på til selve overtagelsen. Det er essentielt, at den kommende generation har tilegnet sig de nødvendige erfaringer og kompetencer til at løfte opgaven og ikke mindst besidder viljen og evnen til at fortsætte driften¹. Dette har en afgørende betydning for at sikre virksomhedens fremtidige eksistens.

En undersøgelse foretaget af Erhvervsstyrelsen viser, at 62 % af de små og mellemstore virksomheder skal ejerskiftes inden for de næste ti år, samtidig med at 40 % af virksomhederne mangler en strategi for, hvordan ejerskiftet skal føres ud i livet. I Danmark har vi knap 300.000 virksomheder, hvoraf ca. 83.000 er aktie- og eller anpartsselskaber². Professor Morten Bennedsen fra Københavns Universitet og Kasper Meisner Nielsen fra Copenhagen Business School har foretaget en analyse, som viser, at 10.200 virksomheder er ejeren, der også er leder af virksomheden, over 65 år og i yderligere 13.100 virksomheder er ejerlederen 55-65 år. På den baggrund vurderer de to forskere, at der vil ske ejerskifte i 20-23.000 virksomheder frem til 2025³. Ved valget af en forkert strategi kan det have negative følgeskader for virksomheden, det danske arbejdsmarked og erhvervsliv.

¹ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 5 – Personlige og familiemæssige udfordringer i forbindelse med ejerskifte.

² Kilde: Danmarks Statistik.

³ <https://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/L183/bilag/9/1751936.pdf>

Analysen foretaget af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen viser, at 42 % af ejerne af ejerledede virksomheder ikke vurderer, der i familien findes en efterfølger, som er egnet til at videreføre virksomheden. Kun 23 % vurderer, at en egnet efterfølger vil kunne findes inden for familien⁴.

Generationsskifte er komplekst, og som nævnt tidligere, kræver det planlægning i god tid – ikke mindst fordi der i generationsskifte findes mange konstruktionsmodeller, som afhænger af den enkelte situation, herunder af sælger og købers ønsker og økonomiske formåen.

Det kan fx være en far og søn, der indgår aftale om generationsskifte, hvilket er det såkaldte traditionelle generationsskifte. Her har den ældre generation haft til hensigt at trække sig tilbage og lade sin virksomhed overgå til den yngre generation. Kutyman har været, at processen bestod i, at sønnen skulle overtage faderens rolle og fremtidssikre familiens virksomhed ved at overtage ejerskabet.

Tidligere analyser har vist, at de traditionelle generationsskifter i danske ejerledede virksomheder har økonomiske konsekvenser for virksomhedernes overskud og vækst, da det kun er 30 % af alle familieejede virksomheder, som overlever overdragelsen til anden generation, og ca. 12 % er levedygtige i tredje generation, mens kun 3 % overlever frem til fjerde generation⁵.

Typiske årsager til et fejlslagent generationsskifte inkluderer:

- 60 % kan henføres til, hvordan næste generation interagerer
- 25 % er forårsaget af utilstrækkeligt forberedte arvinger
- 12 % skyldes mangel på en familiemission eller et formål, der klart definerer brugen af familieformuen.

(Kilde: Ward J., Keeping the family business healthy, NY, Palgrave Macmillan, 2011)

For at gøre det attraktivt at vælge andre generationsskifte muligheder har skatteministeriets arbejdsgruppe udarbejdet et forslag om muligheden for overdragelse af erhvervsvirksomhed til en erhvervsdrivende fond med skattemæssig succession⁶.

Fondsløsningen har været anvendt af de største virksomheder i Danmark, da de har kunne bære den likvide og administrative belastning samt draget fordel af en opdeling af ejerskab og ledelse i selskabet.

⁴ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 5 – Personlige og familiemæssige udfordringer i forbindelse med ejerskifte.///7

⁵ <https://fremdrift.ey.dk/2019/08/14/hvorfor-overlever-kun-3-af-familieejede-virksomheder-tredje-generation/>

⁶ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet

Erhvervsdrivende fonde spiller en stor rolle for dansk erhvervsliv og generelt i det danske samfund. De kontrollerer i dag en række af de største og mest værdifulde selskaber og står for en betydelig andel af beskæftigelsen i Danmark. Undersøgelser har påvist, at de fondsejede virksomheder står for 8 % af beskæftigelsen, 14 % af omsætningen, 25 % af eksporten og 60 % af forskningsindsatsen i den private sektor i Danmark, og at disse virksomheder har ca. 100.000 fuldtidsarbejdspladser i Danmark og ca. 300.000 på verdensplan⁷.

Erhvervsdrivende fonde har en særlig stor betydning i Danmark, og der er i øjeblikket knap 1.400 af disse i Danmark. De erhvervsdrivende fonde i Danmark uddelte i 2017 ca. 16,5 mia. kr. til almennyttige formål, og dette beløb har været stigende de senere år. Knap 8,5 mia. kr. gik i 2017 til videnskabelige formål mv.

I nedenstående diagram ses fondenes bevillinger fordelt på fondstyper og formål:

Fondes bevillinger fordelt på fondstype og formål

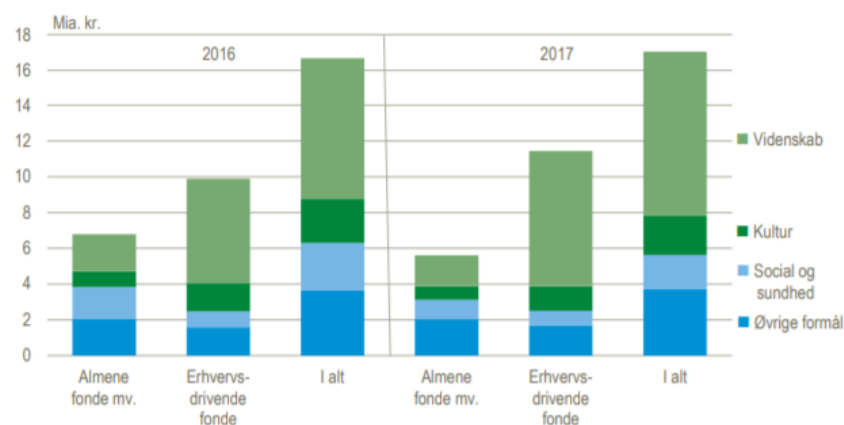

Diagram 1: Illustration fondes bevillinger på fordelt på fondstype - Kilde: Danmarks statistik

Foruden forskningsstøtten uddeler de erhvervsdrivende fonde også betydelige beløb til bl.a. kunst, kultur, undervisning og uddannelse, arkitektur, sociale formål mv.

Forudsætninger for en fondsløsning vil i højere grad være opfyldt i de større virksomheder, der oftere er kendetegnet ved, at ejerskab og ledelse er adskilt, end i små- og mellemstore virksomheder. Den ledelsesmæssige kompetence forsvinder derfor ikke nødvendigvis i forbindelse med et ejerskifte. I mellemstore virksomheder ser billedet anderledes ud, da der typisk vil være sammenfald mellem ledelse og ejer af virksomheden, og ressourcerne vil være mindre⁹.

⁷ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 48

⁸ <https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=28856>

⁹ <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/0/0/generationsskifte--overblik-over-processen>

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående vurderes det interessant at undersøge fordele og ulemper ved et traditionelt generationsskifte til interesse-forbundne parter og ved en fondsløsning med skattemæssig succession og herved behandle forskellene mellem de to generationsskifte muligheder. Skatteministeriets arbejdsgruppe har vurderet, at den nye successionsmulighed for overdragelse til erhvervsdrivende fonde, vil eliminere den tilskyndelse, som tilfalder de interesse-forbundne parter ved de gældende regler om udskydelse af avancebeskatningen. Til besvarelsen af problemstillingen opstilles følgende problemformulering.

Problemformulering:

Hvilke overvejelser bør foretages i relation til et påtænkt generationsskifte med skattemæssig succession, og hvornår kan fondsløsningen være et fordelagtigt alternativ til det traditionelle generationsskifte?

Underspørgsmål:

- Hvilke overvejelser bør foretages i den indledende fase i forbindelse med et generationsskifte til en interesse-forbundne parter og ved en fondsløsning?
- Hvordan værdiansættes unoterede aktier og anparter, såfremt handelsværdien ikke er kendt fra tidligere handler eller lignende?
- Hvem kan succedere skattemæssigt og hvordan?
- Hvilke omstruktureringsmodeller kan anvendes for at lette generationsskiftet?
- Hvilke betingelser er gældende for anvendelse af skattemæssig succession ved en fondsløsning og hvilke skattemæssige konsekvenser medfølger heraf?
- Hvilke finansieringsmæssige overvejelser bør foretages i forbindelse med et generationsskifte?

1.3 Problemafgræsning

Generationsskifte er som tidligere nævnt et bredt og omfangsrigt område. Vi vil derfor i afhandlingen kun behandle emnet omkring skattemæssig succession ved et traditionelt generationsskifte kontra en fondsløsning.

Afhandlingen vil ikke behandle den nuværende holdingmodel, hvor der skattefrit kan overdrages datterselskabsaktier til en fond, såfremt hovedaktionæren ikke har ideelle interesse i overdragelsen og fonden har et almennyttig eller almenvelgørende formål. Afhandlingen vil fokusere på successionsmulighederne, hvor der ikke er tale om skattefrihed, men udskydelse af skatter og afgifter. En sammenholdelse af en skattefri model og en successions model, vil alt andet lige tilskynde et valg af en skattefri model, såfremt der er tale om skatteoptimering.

Ved gennemgangen af generationsskifte modellerne og deres anvendelse i forbindelse med et generationsskifte, vil fusion ikke blive behandlet. Dette skyldes, at der for case virksomheden ikke vurderes relevant at omtale fusion når der er opbygget en holdingstruktur i op og nedadgående retning.

Afhandlingen vil ikke fokusere på visse former for generationsskiftemodeller, såsom afvikling, overdragelse af personlig virksomhed, løbende overdragelse af personlig virksomhed, virksomhedsomdannelse og overdragelse af driftsaktivitet fra selskab. Dette skyldes at case virksomheden vil være et unoteret selskab, idet det må forventes, at overdragelse til en fondsløsning må henvende sig til de mellemstore og store virksomheder¹⁰.

Derudover vil generationsskiftes hovedfokus være på et skifte i levende live, hvorfor der afgrænses for generationsskifte ved død. Afhandlingen vil som følge af fokuseringen på overdragelse i levende live heller ikke fokusere på de testamentariske optimeringsmuligheder.

Afhandlingen vil ikke inkludere en eventuelt anvendelse af hovedaktionærnedslaget, som tilknytter sig aktier ejet før 1993. Dette skyldes at nedslaget pr. 1. februar 2020 er afskaffet¹¹.

Afhandlingen vil redegøre for de skatteretlige forhold, som en fond drager fordel af. Afhandlingen vil ikke behandle de fonds- og regnskabsretlige regler for fonde, foruden det som måtte findes relevant til brug for forståelsen af en fonds stiftelse og videreførelse heraf. Dette begrundes ved at fokus er på stiftelse af en

¹⁰ Mellemstore virksomheder er defineret efter Årsregnskabslovens bestemmelser for en virksomhed med 50-249 ansatte

¹¹http://m.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/2020/Hovedaktionærnedslag%20er%20afskaffet

fond ved skattemæssig succession og de særlige fondsbeskatningsregler, som bør tilskynde et valg af en fondsløsning ved et generationsskifte.

Ved en fondsløsning afgrænses der til, at overdrageren kun kan være en erhvervsdrivende fond, idet brugen af beskatningsmodellen begrænser sig til, at den modtagende fonds formål skal være at eje og drive den virksomhed, som direkte eller indirekte opnås ejerskab over via aktie overdragelsen. Jf. L156, § 35 B, stk. 1.

Case virksomheden og de parter, der er involveret i generationsskiftet, vil udelukkende have tilknytning til Danmark. Der vil i afhandlingen ikke inddrages internationale regler, idet der udelukkende vil anvendes nationale regler.

Endelig har vi afsluttet vores afhandling d. 30. april 2020. Lovændringer og nye domme efter denne dato behandles derfor ikke i afhandlingen.

1.4 Model og metodevalg

Afhandlingen vil have en juridisk metodisk tilgang, understøttet af en komparativ indgangsvinkel.

Afhandlingen vil identificere og beskrive de relevante retskilder vedrørende et generationsskifte, som forekommer ved et traditionelt generationsskifte og ved en fondsløsning. Disse vil indgå i en juridisk argumentation, hvor gunstige og ugunstige dispositioner for de enkelte valg præsenteres. Afhandlingen vil ligeledes anvende empiriske undersøgelser vedrørende generationsskifte mulighederne og hvilke overvejelser, som ligger til grund for det enkelte valg.

Afhandlingen vil blive afsluttet ved anvendelse af skattemæssig succession ved et traditionelt generationsskifte og en fondsløsning for en case virksomhed. Fordele og ulemper tilknyttet de hertil udarbejdede generationsskifte løsninger vil blive sammenholdt til brug for vurderingen af, hvornår en fondsløsning kan anses som et fordelagtigt alternativ.

1.5 Målgruppe

Afhandlingens målgruppe er revisorer, advokater og andre rådgivere, der arbejder med generationsskifte. Målgruppen for en fondsløsning vurderes at være tilstillet mellemstore og store virksomheder, idet en fondsløsning ikke anses for fordelagtig for små virksomheder, som følge af de administrative byrder, der følger med at drive en erhvervsdrivende fond.

1.6 Kildekritik

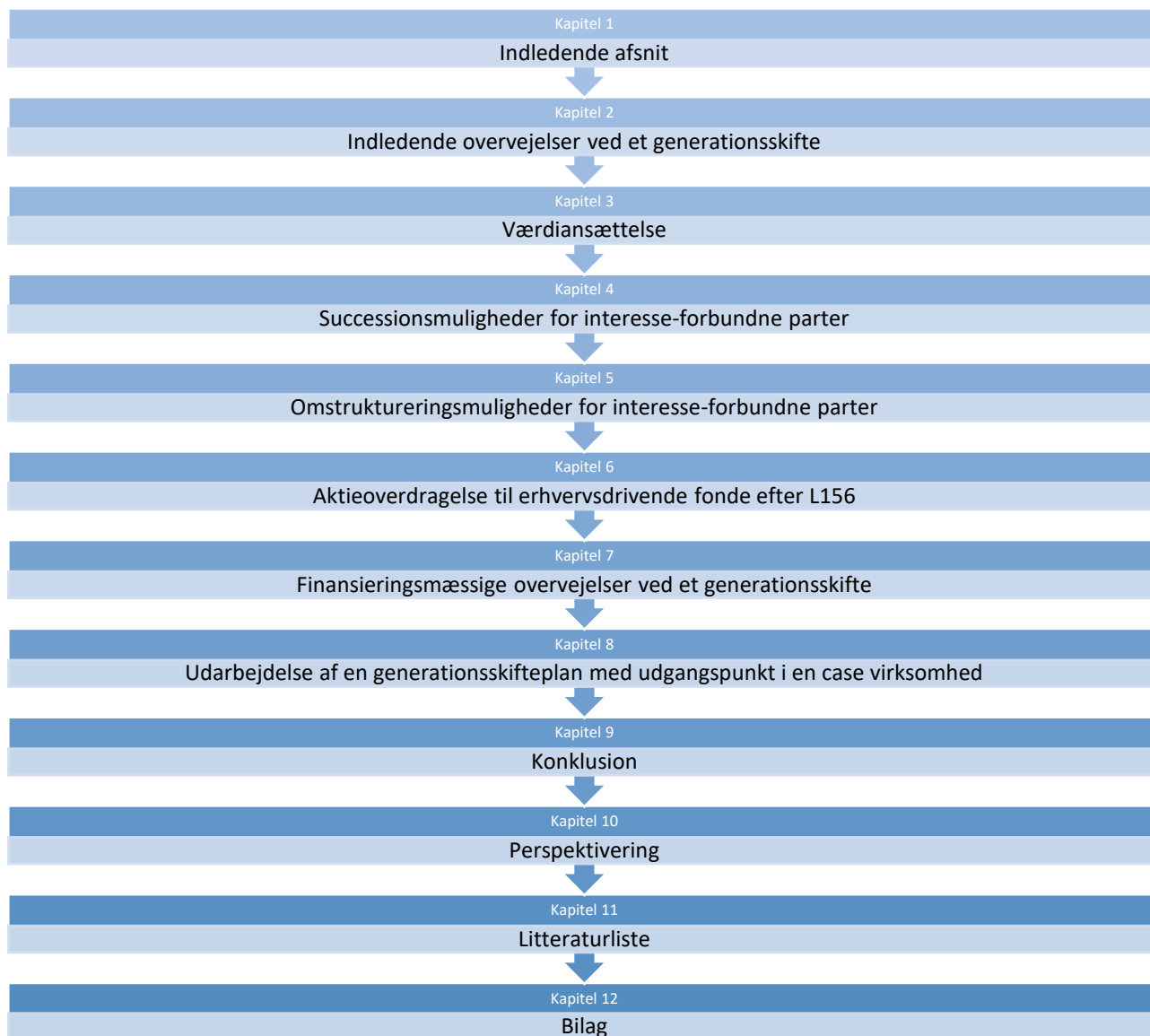
I vores afhandling gør vi brug af flere forskellige kilder. Den primære kilde der anvendes udgør lovgivningen og dets tilhørende litteratur, dette inkludere også lovforslag fx *Lovforslaget om ændring af aktieavancebeskatningsloven for beskatning ved overdragelse af erhvervsvirksomheder til erhvervsdrivende fonde*, lovforslag L156. Derudover anvendes pensum som er gennemgået på CMA-studiet, samt øvrige udgivelser, tidsskifter og publikationer.

Vi anvender lærebøger til at beskrive og underbygge den teori der præsenteres i afhandlingen. Derudover har vi anvendt publikationer fra større revisions- og advokathuse. Disse publikationer bærer oftest præg af egne holdninger, hvorfor det er essentielt at have en kritisk tilgang hertil.

Øvrige lærerbøger, lovgivning, afgørelser og vejledninger mv. forventes ikke at være af subjektiv karakter. Det er vores vurdering at disse kilder er valide og pålidelige og det er af den grund ikke nødvendigt at have en kritisk tilgang hertil.

1.6 Opgavestruktur

Denne afsnit har til formål at give læseren en introduktion til samt tydeliggøre strukturen for afhandlingens indhold.

Figur 1: Illustration af afhandlingens indhold. Egen tilvirkning

Kapitel 1 indeholder indledning, problemstilling og problemformulering, problemafgrænsning, model og metodevalg, beskrivelse af afhandlingens målgruppe, kildekritik og lovforkortelser.

Kapitel 2 redegør for de overvejelser, overdrageren såvel som erhververen bør foretage sig i forbindelse med generationsskiftets indledede fase. I forlængelse af overvejelserne og tilrettelæggelsen af et succesfuldt generationsskifte skal virksomheden værdiansættes. **Kapitel 3** vil beskrive reglerne forbundet med værdiansættelsen af virksomheden, hvilket har afgørende betydning for generationsskifte, idet

afgifterne og skatternes omfang afhænger af værdiansættelsen og størrelsen af den likviditetsmæssige byrde.

Det er muligt at undgå den likviditetsmæssige byrde for overdrageren ved overdragelse af virksomheden ved skattemæssig succession til en interesseforbunden part eller en erhvervsdrivende fond. Betingelserne for at kunne anvende successionsreglerne bliver behandlet i [kapitel 4](#). Behandlingen for fondens successionsmuligheder, vil blive behandlet i kapitel 6.

[Kapitel 5](#) vil redegøre for de mulige skattelempele omstruktureringsmuligheder, som er brugbare i forbindelse ved at få gennemført et gunstigt generationsskifte. De omstruktureringsmuligheder, som foreligger for de interesseforbundne parter, vil blive gennemgået særskilt, hvor der vil være fokus på de fordele og ulemper, som tilknytter sig til de enkelte omstruktureringsmuligheder.

Overdragelse af aktier til en erhvervsdrivende fond vil blive behandlet i [kapitel 6](#). Kapitlet vil gennemgå de centrale elementer i L156, hvor betingelserne, successionsdelen og omstruktureringsmuligheden alle vil blive præsenteret. De skatteretlige regler, som måtte være relevante i forhold til valget af overdragelse af virksomheden til en erhvervsdrivende fond vil også blive gennemgået i [kapitel 6](#), hvor fokus vil være på de særlige beskatningsregler som fonde er underlagt og hvordan anvendelsen af L156 påvirker anvendelse af disse.

Ved generationsskiftet skal den finansieringsmæssige problemstilling ligeledes afdækkes. [Kapitel 7](#) vil analysere de finansieringsmuligheder, som er tilgængelige ved brug af skattemæssig succession og hvorledes den likviditetsmæssige byrde afvikles mest optimalt.

Generationsskifteplanen og omstruktureringsmulighederne samt de finansieringsmæssige aspekter vil blive behandlet i [kapitel 8](#) og anvendt for case virksomheden ved overdragelse til en interesseforbunden part samt ved en fondsløsning. Løsningsforslagene vil blive sammenholdt, og fordele og ulemper ved videre førelsen af virksomheden for de mulige udfald vil blive analyseret og præsenteret.

Afhandlingen vil til sidst i [kapitel 9](#) drage konklusioner om de overvejelser, som bør gøres i forbindelse med et generationsskifte, og hvornår en fondsløsning måtte være et gunstigt alternativt valg frem for det traditionelle skifte.

1.8 Lovforkortelser

ABL = Aktieavancebeskatningsloven

BAL = Boafgiftsloven

DBSL = Dødsboskatteloven

EBL = Ejendomsavancebeskatningsloven

FBL = Fondsbeskatningsloven

FUSL = Fusionsskatteloven

KGL = Kursgevinstloven

KSL = Kildeskatteloven

LL = Ligningsloven

EFL = Lov om erhvervsdrivende fonde

PSL = Personskatteloven

SEL = Selskabsskatteloven

SL = Statsskatteloven

SSL = Selskabsloven

VSL = Virksomhedsskattelove

2. Indledende overvejelser ved et generationsskifte

Overvejelserne vedrørende det planmæssige generationsskifte vil blive behandlet her i kapitel 2.

Overvejelserne vil hovedsageligt tage udgangspunkt i overdragerens synspunkter og med henblik på vurdering af ejeren i forhold til dennes placering i ejerlederkvadranten.

De fire forskellige ejerledertyper i ejerlederkvadranten vil kort blive beskrevet, og ejerens placering vil blive illustreret ud fra oplysningerne fra case-virksomheden. Idet ejerlederkvadranten tager højde for ejerens identificering til virksomheden samt behovet for kontrol, vil overvejelserne inddrage det ejer- og ledelsesmæssige perspektiv.

For det optimale generationsskifte skal der være tale om rettidig omhu. Dette indebærer, at overvejelserne vedrørende generationsskifte og planlægningen heraf foretages i ordentlig tid, og for større virksomheder er generationsskiftet mere presserende end for mindre virksomheder¹². Planlægningen af generationsskifter har en tendens blandt ejerlederne til først at finde sted kort tid før generationsskiftet forventes at finde sted. Det kan være, ejeren ikke har haft tiden til at udarbejde en exitplan, fordi vedkommende er travlt optaget af at drive virksomheden, hvorfor værdiansættelse af virksomheden samt planlægningen af skiftet forsømmes.

Det er vigtigt for ejerlederen at overveje, hvad virksomheden betyder for ejeren, hvorledes han identificerer sig med den, hvilket kontrolbehov han har, samt gøre sig overvejelser om hvordan overdragelsen kan finde sted med henblik på de skatte- og likvidmæssige problemstillinger.

Erhververen af virksomheden skal også foretage sig overvejelser i forbindelse med generationsskiftet, herunder hvor lang tid skiftet bør foregå over med henblik på de likvidmæssige problemstillinger, der kan opstå, og hvordan erhververen kan og vil videreføre virksomheden.

2.1 Overvejelser som overdrageren

Overdrageren vil ved planlægningen af generationsskiftet skulle tænke på sine egne forventninger til virksomheden og den fortsatte drift af denne samt sit eventuelle fortsatte virke i virksomheden. Ejeren vil skulle gøre sig overvejelser om de interesse-forbundne parter, som eventuelt vil kunne overtage hans rolle, besidder kompetencerne herfor. Afhandlingen vil der tage udgangspunkt i ejerens børn, idet casen har sit udspring i, at børnene vil være de potentielle nye ejere. Ejeren vil også skulle se på, hvorvidt en fondsløsning vil kunne være et alternativ til brug for generationsskiftet. På nuværende tidspunkt er der

¹² Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 3 – Ejerleder og ejerskifte – Figur 5

successions muligheder for interesse-forbundne parter, hvilket også gør sig gældende for erhvervsdrivende fonde ved L156. Successionsmulighederne for interesse-forbundne parter og erhvervsdrivende fonde vil blive behandlet i kapitel 4 og 6.

Markedsmæssige udfordringer for ejerledede virksomheder forekommer hyppigt når teknologiske og markedsmæssige forhold forandrer sig¹³. Forandringer af de markedsmæssige forhold indebærer typisk en tilpasning af virksomhedens strategi og muligvis også kapitalberedskabet, såfremt der måtte være påkrævet større investeringer til imødegåelse af et eventuelt strategisk drift ” *den gradvise forringelse af konkurrencedygtige handlinger, der resulterer i, at en organisation ikke kan anerkende og reagere på ændringer i forretningsmiljøet.* ” for virksomheden¹⁴. Større strategiske tiltag og fremskaffelse af kapital, såfremt dette skal foretages, via egenfinansiering, synes at være udfordrende for ejerledede virksomheder. Virksomheden skal forblive rentabel i fremtiden, og såfremt udviklingen i virksomheden stagnerer i forhold til dens konkurrenter, leverandører eller kunder, vil det kunne betyde et knæk på rentabiliteten.

Vordingborg Trælast var en virksomhed, som oplevede, hvorledes rentabiliteten blev presset i forbindelse med, at leverandørerne konsoliderede grossistleddet og herved øgede deres forhandlingsstyrke. Det var her ikke muligt at fremskaffe den fornødne kapital til at kunne ekspandere, så virksomheden kunne modstå presset på rentabiliteten, og det endte da også med, at virksomheden blev solgt til en konkurrent¹⁵.

Overdrageren skal også have fokus på, om der måtte kunne opstå interessekonflikter mellem de erhvervende parter. Det kan være i form af virksomhedens fremtidige strategiske valg, udbyttepolitik etc., som vil kunne forårsage splid mellem ejerne og hermed have negative følger for den fortsatte drift af virksomheden. Overdrageren skal have i mente, hvorvidt erhververen vil anse virksomheden som værende en langsigtet eller kortsigtet investering, da dette ville præge den fremtidige drift af virksomheden.

2.1.1 Ejerlederkvadranten

Generationsskiftet er påvirket af ejerens opfattelse af skiftet, og hvorvidt han måtte anse det som noget abstrakt, som ikke synes at være håndgribeligt, eller om ejeren finder skiftet en naturlig del af virksomhedens fremtidige drift. Generationsskiftet bliver ofte forbundet med alderdom og uvisheden om ejerens fremtidige rolle i virksomheden. Ved at fokus må være rettet mod slutmålet for ejerskiftet, vil det kunne forekomme for abstrakt for ejeren. Ved at fokusere på de enkelte processer som særskilte

¹³ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 6 – De markedsmæssige udfordringer – side 11

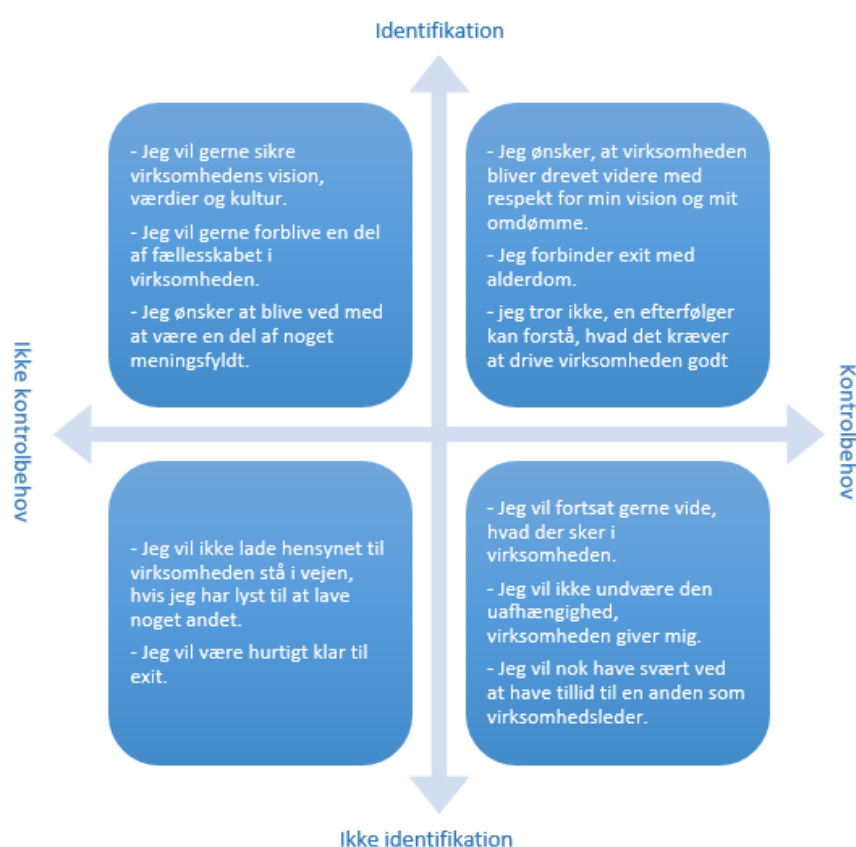
¹⁴ <https://www.executestrategy.net/blog/strategic-drift>

¹⁵ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 6 – De markedsmæssige udfordringer – side 14

beslutninger, som tages i forhold til skiftet, vil delprocesserne kunne virke mere håndgribelige og opnåelige¹⁶.

Ejerlederkvadranten har til formål at afdække ejerens tilknytning til virksomheden og er et værktøj til at kunne identificere ejerens hensigt og intentioner med virksomheden fremadrettet. Værktøjet vil derfor kunne være behjælpeligt med at skabe klarhed over ejerens prioriteter ved et generationsskifte i forhold virksomhedens drift og ledelsen heraf.

I nedenstående figur kategoriseres de forskellige hypoteser, som virksomhedsejeren muligvis kan identificere sig med:

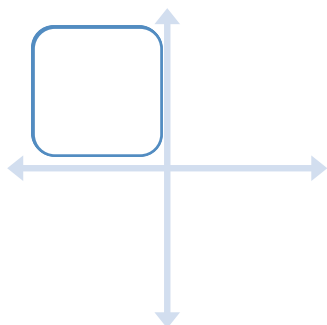

Figur 2: Ejerlederkvadranten. Egen tilvirkning

Virksomhedsejeren placeret i øverste venstre rubrik identificerer sig meget med virksomheden, men har ikke behovet for kontrol af ledelsen af virksomheden. Såfremt virksomhedsejeren kan relatere sig til nogle af de opstillede hypoteser i denne rubrik, vil fokus være på at bevare virksomhedens værdier og kultur. Fokus i forbindelse med generationsskiftet vil være at sikre sig, at erhververen vil kunne bestride erhvervet som virksomhedens ejer med henblik på bevarelsen af virksomhedens vision og værdier, men samtidig

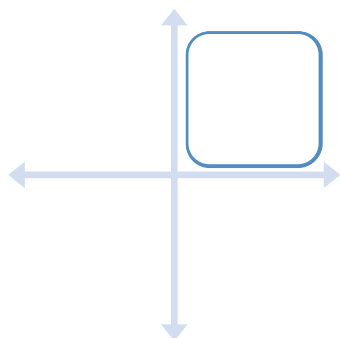
¹⁶ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 7 – Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte – side 37

tillade at den tidligere ejer forbliver en del af virksomheden i form af en ny rolle i virksomheden¹⁷. Dette kunne fx være som bestyrelsesmedlem, afdelingsleder mv. Ejerlederen, som identificerer sig i denne rubrik, vil oftest ikke søge mod et salg af virksomheden, men lade virksomheden forblive i nærtstående rækker eller en eventuelt fondsløsning, hvor det primære formål vil være at drive virksomheden.

Figur 3: Ejerlederkvadranten, Høj identifikation – Lavt kontrol behov

Øverst til højre befinder ejerlederen sig, som identificerer sig meget med virksomheden, og som har et stort behov for kontrol af virksomheden, og hvordan denne bør ledes. Virksomhedsejeren vil have svært ved at anerkende, at en anden leder kunne besidde stillingen og klare opgaven godt nok. Idet ejerlederen vil have svært ved overdragelsen grundet manglende tiltro til en ny ejerleder og behovet for fortsat tilstedeværelse, vil generationsskiftet skulle stiles efter at kunne foregå over en vis tid, således at ejerleder kan opbygge tiltro til den nye leder. Der bør her også være fokus på, hvilken ny rolle ejerlederen vil kunne bestride ved overdragelsen af virksomheden, hvor følelsen af kontrol af virksomhedens vision og værdigrundlag til dels bevares¹⁸.

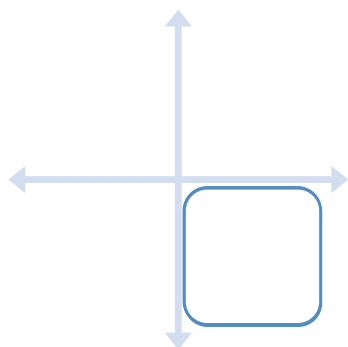
Figur 4: Ejerlederkvadranten, Høj identifikation – Højt kontrol behov

Virksomhedsejeren, der har et højt behov for kontrol, men ikke identificerer sig i høj grad med virksomheden, er oftest en leder, der har stort besvær med uddelegering af arbejdsopgaver, store som

¹⁷ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 7 – Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte – side 37

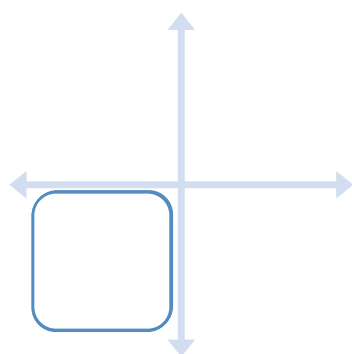
¹⁸ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 7 – Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte – side 25-34

små, samt et behov for ikke at være underlagt, at andre bestemmer. Overdragelsen af virksomheden vil godt kunne foregå hurtigt, eventuelt via et salg, idet ejerlederen vil se værdiansættelsen af virksomheden som en verificering af de midler, som måtte være til rådighed for muliggørelsen af andre nye projekter¹⁹.

Figur 5: Ejerlederkvadranten, Lav identifikation – Højt kontrol behov

Ejerlederen, som ikke har behov for kontrol og ikke identificere sig med virksomheden, vil ikke have problemer med at lade virksomheden overdrages til en anden part. Overdragelsen af virksomheden vil blot være ejerlederens overgang til pensionstilværelsen og ikke forbundet med væsentlige udfordringer, som de resterende ejerledertyper oplever. Overdragelsen af virksomheden vil både kunne foregå hurtigt eller langsomt og vil blot skulle tilpasses ejerens forventning vedrørende sin tilbagetrædelse til en hverdag uden et arbejde²⁰.

Figur 6: Ejerlederkvadranten, Lav identifikation – Lavt kontrol behov

2.1.2 Overdragelse til interesse-forbundne parter

Interesse-forbundne parter har oftest et indgående kendskab til virksomheden og overdrageren besidder også en relation til vedkommende. Overdrageren vil besidde viden om den mulige erhverv og muligvis

¹⁹ Center for Ejerlede Virksomheder, CBS - Rapport 7 – Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte – side 25-34

²⁰ Center for Ejerlede Virksomheder, CBS - Rapport 7 – Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte – side 25-34

have en opfattelse af, om vedkommende vil kunne løfte opgaven som virksomhedens fremtidige leder. Idet der forekommer en relation til den mulige erhverver, vil vurderingen af vedkommendes kompetencer til at viderefører virksomheden kunne være præget af subjektivitet. Derfor skal der gøres flere overvejelser om, hvorvidt der måtte være en interesse-forbunden part, som besidder de nødvendige kompetencer, og hvorvidt der eventuelt måtte være flere interesse-forbundne parter, som skal involveres ved overdragelsen af virksomheden.

Hvis der måtte forekomme flere interesse-forbundne parter, som i en vis form skal begunstiges ved overdragelsen af virksomheden, vil der skulle tages hensyn til, om det forventes, at alle kan og vil være en del af driften af virksomheden. Dette kunne være tilfældet, hvis ét barn ud af tre ønskede at videreføre virksomheden, og at det kun var dette ene barn, som det blev vurderet besad de fornødne kompetencer til at videreføre virksomheden. Vil de to resterende børn så slet ikke få en andel af faderens virksomhed?

Det kunne også tænkes, at det ældste barn forventede at overtage virksomheden, men at vedkommende ikke besad de fornødne kompetencer, og virksomheden derfor blev overdraget til et yngre barn. Eller at køn kunne spille en rolle, hvis en søn – qua sit køn – anser sig selv for mere kompetent end sin søster, men virksomheden overdrages til sidstnævnte på grund af hendes kompetencer. Ligeledes kan man forestille sig, at en virksomhed overdrages til et barn, som har udvist interesse for og engagement i en virksomhed, hvorfor denne overdrages virksomheden i stedet for dennes søskende.

Der vil kunne opstå interessekonflikter, såfremt der måtte være flere interesseforbundne parter, som vil skulle begunstiges ved virksomhedsoverdragelsen. Derfor bør overdrageren have i mente, hvorvidt der er flere interesseforbundne parter, som bør begunstiges af skiftet, og hvordan en eventuelt fordeling bør foretages herfor, såfremt nogle samtidig overtager lederskabet og ikke blot ejerskabet.

Men henblik på de skatte- og likvidmæssige overvejelser har overdragelsen til en interesse-forbunden part gunstige muligheder for at mindske den skatte- og likvidmæssige byrde. Dette kan ske via succession, hvor overdrageren ikke vil blive avancebeskattet af sin afståelse, idet erhververen træder ind i dennes skattemæssige position. Muligheden for berigelsen af den interesse-forbundne part, især familie, er favorable, idet der er flere muligheder, som muliggøre en nedsættelse af likvidmæssige byrde, som forekommer ved et generationsskifte. Successionsmulighederne og de finansieringsmæssige elementer i forbindelse med et generationsskifte, vil blive behandlet i kapitel 4 og 7.

2.1.3 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond

Ved lovforslag L156, som muliggøre en aktieoverdragelse til en erhvervsdrivende fond med succession, betyder det ligeledes gunstige forhold skatte- og likvidmæssigt. Overdrageren vil ikke blive avanceskattet

og den modtagende fond, vil ikke skulle afstå en større kapital til finansieringen af overdragelsessummen. Lovforslaget er med til at eliminere den skattemæssige asymmetri, som på nuværende tidspunkt foreligger mellem en overdragelse til en interesse forbunden part og en erhvervsdrivende fond.

Erhvervsdrivende fonde har stor bevågenhed fra samfundets side, og fondes aktivitet følges med stor samfundsmæssig interesse. Politisk forekommer der bred enighed om, at erhvervsdrivende fonde har en betydelig positiv indvirkning på erhvervsdrift og bevarelse af danske arbejdspladser, som gavner beskæftigelsen, BNP og eksporten. Samtidig bidrager erhvervsdrivende fonde med støtte til kultur, kunst og forskning via uddelinger til gavn for samfundet²¹. Dette sker særlig på grund af fondenes mulighed for skattemæssigt fradrag for uddelinger til almennyttige- og almenvelgørende formål, og hvorvidt de anvendte midler til visse projekter har kunne defineres som disse gældende formål. Her kan fx nævnes A.P. Møller Fondens opførelse af Operaen i København²².

Erhvervsdrivende fonde har i modsætning til kapitalselskaber ingen anpartshavere eller aktionærer, hvilket betyder, at bestyrelsen, som er det øverste ledelsesorgan, alene varetager fondens interesse og formål. Konstruktionen af at Erhvervsdrivende fonde, som værende selvejende, er stiftet til at skulle leve evigt og at formuen er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue er essentielt for stiftelsen af fonden.

Fordelene ved, at en virksomhed er under et fondsejerskab er, at fonden forventes at skulle leve for evigt, og at fondens øverste ledelse er bestyrelsen kan ses som tålmodighed, idet der ikke findes aktionærer, som eventuelt kunne tænke kortsigtet på deres investering²³.

Som et resultat af, at ejendomsretten over fondens aktiver udelukkende tilhører fonden, og at formuen bliver uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, medfølger der også begrænsninger ved forhøjelser i grundkapitalen for den erhvervsdrivende fond til at omfatte bidrag fra stifteren, andre bidragsydere eller via egen konsolidering. Især konsolideringen af grundkapitalen til brug for at bevare realværdien af kapitalen har været påvirket af lovtiltag, hvor konsolideringsfradraget er faldet betydeligt.

Reduceringen af konsolideringsfradraget betyder herved, at der forekommer begrænsede muligheder for stigning i grundkapitalen, som ikke foretages ved beskattede midler, såfremt en eventuelt større investering måtte skulle foretages og herved en større konsolidering. Set i forhold til selskabers

²¹ Pwc – Regnskabshåndsbogen for Fonde 2020 – Side 36, 74, 76

²² A.P. Møller fonden. – www.apmollerfonden.dk

²³ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2015 – skatteministeriet – Side 86

kapitalfremskaffelsesmuligheder forekommer det herved sværere for fonde at kunne fremskaffe denne egenkapital²⁴.

2.2 Overvejelser som erhververen

2.2.1 Erhverver – Interesse-forbundne parter

Mulige erhververe inden for de interesse-forbundne parter skal tage hensyn til, om de økonomiske omstændigheder muliggør en overtagelse af virksomheden. Dette kan være med henblik på, om de besidder det økonomiske råderum til at overtage virksomheden, eller om virksomheden ikke vil kunne bidrage til deres forventede levestandard.

I forhold til de økonomiske overvejelser vil de, såfremt der måtte være flere erhververe, forventningsafstemme de økonomiske interesser hver især har i forhold til driften af virksomheden.

Der bør også gøres overvejelser vedrørende forventningen til den tidsmæssige overtagelse af virksomheden. Det kan være, at den yngre generation har ønsker om at være en del af virksomheden eller helt overtage denne hurtigst muligt, eller at denne ønsker, overtagelsen skal finde sted over en længere periode, så vedkommende kan opnå tilstrækkelig viden om virksomheden.

Værdiansættelsen af virksomheden vil også spille ind i erhververens tidsmæssige ønske om overtagelse af virksomheden, idet virksomheden i tiden under en global økonomisk afmatning må forventes at resultere i en lavere værdiansættelse end ved højkonjunktur.

Det kan også være, at erhververen selv vurderer, at vedkommende ikke besidder de rette kompetencer til at videreføre virksomheden på en forsvarlig måde og hermed gør sig overvejelser om, hvorvidt der bør indsættes en uafhængighed og kompetent ledelse.

2.3 Overvejelser vedrørende de samfundsøkonomiske forhold

2.3.1 Virksomhedens samfundsøkonomiske betydning

I det samfundsmæssige perspektiv, med fokus på samfundsøkonomien, er det optimale generationsskifte en overdragelse til den eller de, som bedst og mest effektivt vil kunne bestride at drive virksomheden videre²⁵.

²⁴ Pwc – Regnskabshåndsbogen for Fonde 2020 – Side 35

²⁵ Center for Ejerledede Virksomheder, CBS - Rapport 4 – Det gode ejerskifte – side 9

En undersøgelse af Bennedsen m.fl. påviste, hvorledes overskudsgraden virksomheder, der var overdraget via et generationsskifte i de nærtstående rækker, var faldet 0,6 procentpoint²⁶.

Samfundsøkonomien vil også drage fordel af en overdragelse af virksomheden til en nærtstående part. Fx vil et familiemedlem kunne besidde større og bedre kendskab til virksomheden end eksterne aktører, og desuden er der stærkere relationer mellem generationerne inden for nærtstående rækker end ved en ikke-familierelateret generation.

Samfundet begunstiges mest ved, at virksomheden drives videre på den bedst mulige måde, og ved resultaterne af den empiriske undersøgelse påvises det, at skiftet inden for nærtstående parter ikke altid gavner samfundsøkonomien bedst i forhold til driften af virksomheden²⁷.

2.3.2 Erhvervsdrivende fondes samfundsøkonomiske betydning

Erhvervsdrivende fonde har en væsentlig betydning for det danske samfund og erhvervsliv.

Erhvervsdrivende fonde kontrollerer i dag nogle af de største børsnoterede selskaber, og selskabernes samfundsmæssige betydning i form af arbejdspladser, eksport, skattebidrag mv. er betydelig. Fondsejede selskaber og deres betydning for i samfundet er i kapitel 1,1 hvor deres konkrete bidrag til beskæftigelse, omsætning, uddeling mv. blev oplyst. Især fondes unikke mulighed for uddelinger har stor betydning for det samfundsøkonomiske med store milliard bidrag til almennyttige og almenvelgørende formål.

Foruden uddelingerne bidrager fondene også med skattebetalinger, som det efter fondsbeskatningsloven ikke var hensigten i forbindelse med, at fonden foretog uddelinger. Dette skyldes i overvejende grad redueringen i konsolideringsfradragprocent i 2016. Satsen blev nedsat fra 25 % til 4 % med henblik på at modtage et ønsket skatteprovenu på 200 mio. kr. Alene det skattemæssige provenu for uddelingerne i 2017 vurderes at have tilført et skatteprovenu på hele 440 mio. kr., hvilket også indikerer fondenes samfundsmæssige betydning²⁸.

2.4 Delkonklusion

Ved generationsskiftet skal overdrageren gøre op med sig selv, hvor vedkommende ser sig selv i forhold til virksomheden og dennes fremtid. Dette indebærer både betænkninger vedrørende ejerlederens tilknytning til virksomheden samt den fremtidige involvering fra vedkommendes side. Her er ejerlederkvadranten et værktøj, der kunne være behjælpeligt med at få afklaring af ejerlederens forventninger. Afhandlingen tager

²⁶ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2015 – skatteministeriet – Side 90-91

²⁷ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2015 – skatteministeriet – Side 90

²⁸ PwC – Regnskabshåndbogen for Fonde 2020 – Side 36 - 37 – Kildehenvisningen er gældende for hele afsnittet.

udgangspunkt i, at Hans Petersen befinder sig i øverste venstre hjørne med en høj grad af identifikation med virksomheden og ikke et stort behov for kontrol.

Ejerlederen skal gøre sig overvejelser vedrørende begunstigelsen af den yngre generation og samtidig sikre virksomhedens fremtid og ligeledes have det samfundsmæssige aspekt for øje. Fremtidssikringen af virksomheden vil have en betydning for samfundet i form af beskæftigelsen, eksport, skat og afgiftsmæssige bidrag til staten. Empiriske undersøgelser²⁹ viser, at overdragelse til interesse-forbundne parter i gennemsnit forværrer overskudsgraden for virksomheden, men på trods af dette vælges denne generationsskifte model oftest. Overdragelse til en erhvervsdrivende fond med succession er ved et lovforslag, L156, ved at blive en realitet. Derfor vil overvejelser vedrørende en overdragelse til en erhvervsdrivende fond også skulle vendes med henblik på, om der herved vil kunne opfyldes visse behov hos overdrageren, som eventuelt ikke kan indfries på anden vis.

Overdragelsesperioden er heller ikke uden betydning, idet et generationsskifte bør planlægges i god tid, og ved anvendelsen af visse generationsskiftemodeller foregår overdragelsen over en længere årrække. Hvilke generationsskiftemodeller, der vil kunne anvendes, vil blive behandlet senere i afhandlingen.

²⁹ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2015 – skatteministeriet – Side 90-91

3. Værdiansættelse

Ved overdragelse af virksomheder og især mellem interesse-forbundne parter forekommer der særlig bevågenhed i forbindelse med værdiansættelsen af aktiverne til overdragelse. Handel mellem interesse-forbundne parter skal som udgangspunkt foregå til handelsværdi. Handelsværdien kan dog være problematisk at beregne korrekt grundet de skønsmæssige faktorer vedrørende fastlæggelsen af værdien. Idet handelsværdien mellem interesse-forbundne parter skal være på armslængdevilkår, kan det i praksis godt forekomme, at Skattestyrelsen vil underkende værdiansættelser foretaget i forbindelse med overdragelsen af aktiverne og herefter korrigere herfor. Såfremt Skattestyrelsen eventuelt måtte korrigere værdiansættelsen, vil uoverensstemmelserne herfor mellem erhververen, overdrageren og Skattestyrelsen skulle ende ved domstolene, som vil tage værdiansættelsen til revurdering og fastslå denne.

Værdiansættelsen for unoterede aktier og anparter er i særdeleshed forbundet med stor usikkerhed i forbindelse med værdiansættelsen. Dette skyldes, at aktierne³⁰, som reelt ikke har været handlet med uafhængige tredje parter. Tidligere handler med uafhængige parter vil kunne lægge til grund for værdiansættelsen af aktierne og hermed verificere handelsværdi, såfremt handlerne måtte have fundet sted indenfor den nærmeste tid.

For at imødekomme at der måtte opstå større tvister i forbindelse med værdiansættelsen af aktierne, har Skattestyrelsen udarbejdet vejledninger i form af vurderingsprincipper gennem cirkulærer.

Skattestyrelsen, på daværende tidspunkt SKAT, havde frem til 2005 cirkulære³¹ nr. 185 af 17. november 1982 til brug for værdiansættelse af unoterede aktier ved at beregne formueskattekursen³². Dette betød, at man ved overdragelser via gave eller arv personer omfattet af boafgiftslovens § 22, forældre og børn, kunne foretage overdragelse til formueskattekursen, jf. punkt 17 og 18 i TSS 1982. Afskaffelsen af punkt 17 og 18 i TSS 1982 blev besluttet af Skatteministerieret, som mente, at beregningsvejledningen – i form af hjælpereglen til brug for beregningen af formueskatten – begunstigede overdragelser mellem interesse-forbundne parter³³.

³⁰ Betegnelsen aktier benyttes som fællesbetegnelse for alle de kapitalandele, der er omfattet af aktieavancebeskatningsloven, jf. lovens § 1, stk. 2.

³¹ Et cirkulære er en betegnelse for en forvaltningsmyndigheds udstedte forskrifter. Cirkulæret vil ikke kunne forpligte en borger, som en bekendtgørelse herimod vil og omvendt vil borgeren i høj grad kunne støtte ret på cirkulæret og gøre krav på en behandling angivet i cirkulæret.

³² <https://www.skm.dk/aktuelt/nyheder/2015/marts/fakta-og-baggrund-om-formueskattekursen>

³³ https://m.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Information%20fra%20Skatteudvalget/2015/Skatteministeriet%20afskaffer%20formueskattekursen

” Cirkulærerne 2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter ” og ” 2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill ” blev, ved afskaffelsen af TSS 1982, de gældende vejledende retningslinjer udstedt fra Skattestyrelsen. In mente skal være, at Skattestyrelsen ikke er bundet af en værdiansættelse efter de to cirkulærer³⁴.

I praksis er de mest anvendte værdiansættelsesmetoder kapitalbaserede og relative værdiansættelsesmodeller. Særligt den såkaldte *Discounted Cash Flow*-model (DCF) er hyppigt anvendt. Ifølge en empirisk undersøgelse publiceret i ” *Holm, Petersen & Plenborg (2005): Morten Holm, Christian Petersen og Thomas Plenborg. Værdiansættelse af unoterede virksomheder med DCF-modellen - En undersøgelse af praksis. Revision og Regnskab, 2005, nr. 1.* ” anvender 17 ud af 18 respondenter DCF-modellen. Valget af den kapitalbaserede værdiansættelsesmodel som den fortrukne model skyldes, at modellen anses for at være teoretisk korrekt³⁵.

Kapitlet vil belyse skattecirkulærerne, som hyppigt anvendes når der er tale om overdragelser inden for interesse-forbundne parter, dvs. familien. I forlængelse heraf vil værdiansættelsen af passivposter og reducere i gaveafgiftsgrundlaget efter kildeskattelovens § 33 C & 33 D³⁶ også blive behandlet, idet afhandlingen senere hen vil belyse reglerne om skattemæssig succession og mulighederne herfor. Herudover vil DCF-modellen blive gennemgået, idet den i praksis er den mest anvendte værdiansættelsesmodel.

3.1 TSS Cirkulære 1982

TSS 1982, også omtalt som værdiansættescirkulæret, vedrører værdiansættelsen af aktiver og passiver, og indtil dets ophævelse af punkt 17 og 18 også til brug for værdiansættelsen af aktier og anparter. Anvendelsen af cirkulæret er blevet væsentlig begrænset som resultat af ophævelsen af de 2 punkter. Idet cirkulæret TSS 2000-5 blev ophævet, anvendes TSS 1982 til brug for værdiansættelsen af fast ejendom mellem op- og nedadgående familierelationer samt samlevende, men disse skal dog have været samlevende i mere end to år. Anvendelse af cirkulærets værdiansættelsesvejledninger forudsætter, at der ved overdragelsen har været ydet en gave helt eller delvis.

Cirkulærets punkt 5 foreskriver, at værdien ved gaveanmeldelsen skal omregnes til kontantværdien ved at kursregulere hver enkelt gældspost, som er inkluderet i parternes værdiansættelse. Den omregnede kontantværdi skal herefter sammenholdes med den senest kendte offentlige ejendomsvurdering. Her vil værdiansættelsen inden for +/- 15 % af den offentlige ejendomsvurdering i ligningspraksis kunne ligge til

³⁴ SKM2015.95.SKAT

³⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813206>

³⁶ <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=168178>

grund for handelsværdien. Muliggørelsen af at anvende bestemmelserne i værdiansættelsen er betinget af, at der måtte være tale om en bo- eller gaveafgiftssituation, jf. Boafgiftsloven § 27, inden for den gaveafgiftspligtige kreds, jf. BAL § 22³⁷.

Der forekommer dog undtagelser, hvor den seneste offentliggjorte ejendomsvurdering ikke vil kunne ligge til grund for handelsværdien. Dette kunne være udstykninger, større renoveringer mv., og da ligningsmyndigheden ikke er bundet af den gældende +/- 15 %-regel, bør dette medtages ved værdiansættelsen herfor.

3.2 TSS 2000-10

TSS-cirkulæret 2000-10 er en anvisning for udregningen af goodwill, vel at mærke uden for dødsboer, og det anvendes i situationer, hvor der ikke måtte kunne findes belæg for handelsværdien ved eventuelle branchekutymen eller lignende. Som tidligere omtalt, så ses dette oftest i forbindelse med overdragelse af aktier mellem interesse-forbundne parter, idet værdien af virksomhedens aktier oftest ikke har været handlet før, og hermed er der usikker om værdiansættelsen af disse³⁸.

Goodwill er den merpris, der ydes i forbindelse med summen af de øvrige aktiver og passivers nettoværdi. Merprisen opstår som en forventning af merindtjening udover det, som virksomhedens øvrige aktiver kan generere. Prisen afspejler den merpris, som en køber er villig til at betale for de fremtidige indkomststrømme³⁹.

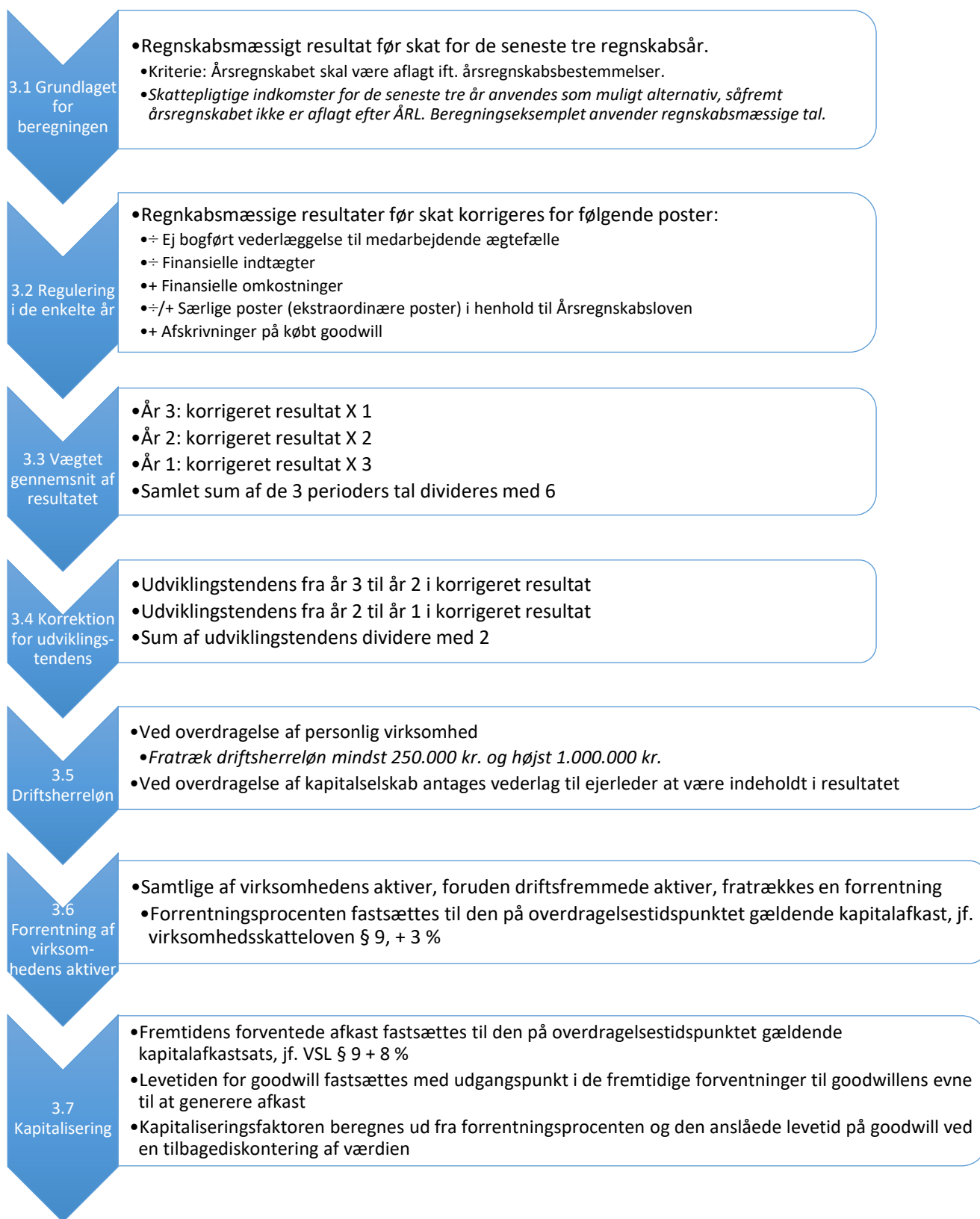
Beregningsmodellen er en standardiseret beregning af goodwill, og ved anvendelsen af modellen skal der tages højde for eventuelle relevante omstændigheder, såvel udefrakommende, som internt i virksomheden. Der vil for beregningen af værdien af goodwill for case virksomheden ikke foretages korrektioner hertil, hvilket skal ses i lyset af, at selskabet er veletableret, profitorienteret og anses som en *cash cow*.

³⁷ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=17004>

³⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

³⁹ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-11-goodwill>

Cirkulærets punkter 3.1 – 3.7 angiver beregningsmodellens elementer:

Figur 7: TSS 2000-10 – Illustration af de indregningskriterier, som cirkulæret angiver skal medtages i beregningsformlen. Egen tilvirkning.

TSS 2000-10's vejledende retningslinjer for de respektive værdier, som skal inddrages, er langt hen ad vejen foruddefinerede, som det også er illustreret i figur 7. Ved anvendelsen af beregningsmetoden vil der for punkt 3.7 (kapitalisering) været forbundet skøn ved fastsættelsen af levetiden for goodwillen. Ved skønsmæssige antagelser bør der altid laves følsomhedsanalyser for at kunne illustrere effekten af ændringer i beretningskriterierne.

Ved fastsættelsen af levetiden vil virksomhedens produkter og kompleksiteten samt typen af disse have indflydelse på levetiden⁴⁰.

- Varetype: Der må forventes længere levetid, såfremt der foretages produktion/salg af speciesvare
- Varetype: Der må forventes kortere levetid, såfremt der foretages produktion/salg af genusvare
- Certificeringer og på anden vis anerkendelse ved produktionen eller produkterne vil formodes at forlænge levetiden på goodwillen
- *Brand value*, kundekendskab, knowhow

Den beregnede goodwill, som vil blive beregnet i kapitel 8, vil blive anvendt i forbindelse med opgørelsen af værdien af virksomhedens aktier, jf. TSS 2000-09.

3.3 TSS 2000-09

TSS 2000-09 vedrører værdiansættelsen af aktier og anparter. Cirkulæret anviser, at aktierne skal overdrages til handelsværdi, men såfremt der ikke er kendskab til denne, kan cirkulærets hjælperegul anvendes i forbindelse med værdiansættelsen. Skattestyrelsen er ikke bundet af den værdiansættelse, som vil blive beregnet via hjælpereglen, og hvis værdiansættelsen antydes at være fejlbehæftet, påhviler bevisbyrden Skattestyrelsen.

Nedenstående figur oplister anvisningerne i hjælpereglen, men vil først senere i opgaven blive anvendt i et konkret regneeksempel i forbindelse med case virksomheden.

⁴⁰ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-11-goodwill>

Hovedreglen:

Aktierne værdiansættes ud fra virksomhedens seneste aflagte årsregnskabs bogførte nettoværdier (indre værdi).

- Aktiverne værdi fratrækkes de respektive gældsposter.
- Den opgjorte værdi tillægges værdien af goodwillen.
- Nendenstående undtagelser er gældende og der skal korrigeres herfor.

Regnskabsmæssig værdi for fast ejendom erstattes med den offentlige ejendomsvurdering med tillæg af ombygningsudgifter. Udenlandske ejendomme indregnes dog til bogført værdi.

Unoterede aktier og anparter i associerede og tilknyttede virksomheder medtages til handelsværdien eller værdien beregnet via hjælpereglen.

Goodwill opgøres med henvisning til retningslinjerne i TSS 2000-10.

Den udskudte skat beregnes, og beregningen skal medtage ovennævnte korrektioner. Udskudt skatteaktiv kan medtages til en værdi under kurs 100.

Bogført værdi af egne aktier medtages ikke, men reducerer den nominelle aktiekapital tilsvarende.

Figur 8: TSS 2000-09 – Værdiansættelse af unoterede aktier og anparter – Vejledende anvisninger. Egen tilvirkning

41

TSS 2000-09 er en anvisning og kan derfor fraviges, hvis det vurderes, at der måtte være mere retvisende metoder at finde handelsværdien via. Dette kunne eventuelt være brugen af DCF-modellen, som i praksis er den mest anvendte værdiansættelsesmodel⁴².

⁴¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

⁴² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813206>

3.4 DCF

Discounted Cash Flow-modellen er en kapitalbaseret værdiansættelse, som tager udgangspunkt i virksomhedens forventede fremtidige pengestrømme i modsætning til TSS 2000-10, som tager udgangspunkt i indkomststrømmene. Værdien af en virksomhed eller et aktiv vil være de tilbagediskonterede forventede fremtidige pengestrømme for den respektive *Cash-Generating Unit*⁴³, CGU⁴⁴.

DCF-modellens bestanddele består af de fremtidige frie pengestrøm samt virksomhedens WACC (se nedenfor). Formlen til brug for beregningen kan simplificeres til:

$$EV_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{FCF_t}{(1 + WACC)^t}$$

EV = Estimeret værdi (både egenkapital og rentebærende gæld)

FCF = Frit cash flow til selskabete (både ejere og långivere)

WACC = Vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger (både ejere og långivere)

Figur 9: DCF – Beregningsformel – Udklip Skattestyrelsens hjemmeside.

45

3.4.1 Frie pengestrømme

Til brug for anvendelsen af formelen skal selskabets frie cash flow estimeres, hvorfor der er behov for en eksplicit budgetperiode. Der skal udarbejdes en budgetperiode så langt frem i tiden, at posterne i budgettet forventes at kunne følge en konstant vækstrate. Den efterfølgende periode omtales terminalperioden, og den fremtidige værdiskabelse i perioden kaldes for terminalværdien. Når de fremtidige frie pengestrømme er kalkuleret, skal de vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger findes.

3.4.2 De vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger

De vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger, også omtalt *WACC*, er udtryk for det kapitalafkastkrav, som den samlede finansieringsenhed har til selskabet. Beregningen af *WACC* medtager både ejernes forretningskrav, fremmedkapitalens forrentningskrav, kapitalstrukturen i selskabet, selskabsskatteprocenten og en betaværdi, som er udtryk for virksomhedens volatilitet⁴⁶:

⁴³ En CGU er den mindste gruppe af aktiver, der uafhængigt genererer pengestrøm, og hvis pengestrømme stort set er uafhængig af de pengestrømme, der genereres af andre aktiver. Konceptet bruges af de internationale økonomiske rapporteringsstandarder til bestemmelse af værdiforringelse af aktiver.

⁴⁴ <https://www.faqifrs.com/cash-generating-unit/>

⁴⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813207> – Der er foretaget direkte udklip.

⁴⁶ <https://www.investopedia.com/terms/b/beta.asp>

$$WACC = r_e \times (1 - G) + r_d \times G \times (1 - \tau)$$

r_e = Egenkapitalomkostning

r_d = Fremmedkapitalomkostning

G = Fremmedkapital

τ = Selskabsskattesats

3.4.2.1 Egenkapitalomkostninger, betaværdi, risikofri præmie og markedsrisikopræmie

Egenkapitalomkostningerne findes ved at beregne ejernes forrentningskrav og gange det med egenkapitalandelen i selskabet. Forrentningskravet findes ved at se på den risikofrie præmie, betaværdien for virksomheden, og den markedsrisikopræmie, som kræves ved at investere i virksomheden.

3.4.2.1.1 Risikofri rente

Den risikofrie rente er udtryk for en investering, hvor der forekommer et afkast uden risiko forbundet hertil. Historisk set er den danske 10-årige statsobligation blevet anvendt som udgangspunkt.

3.4.2.1.2 Betaværdi

Betaværdien udtrykker, hvor volatile virksomhedens afkast findes i forhold til dets benchmarking. Det kunne være, at virksomhedens afkastprocent blev sammenholdt med branchens generelle afkastkrav, hvor man over en længere årrække kunne systematisere sammenhængen i udviklingen mellem de to⁴⁷.

3.4.2.1.3 Markedsrisikopræmie

Markedsrisikopræmie er aktionærernes merafkastkrav, ved at foretage en investering, hvor den vurderede risiko tilknyttet virksomheden, anses højere end sikker investering. Aktier er en mere risikofyldt investering, end hvis likviditeten fx blev investeret i statsobligationer, og derfor kompenseres aktionæren med markedsrisikopræmien⁴⁸.

$$r_e = r_f + \beta \times MRP$$

r_f = Risikofri præmie

β = Betaværdi

MRP = Markedsrisikopræmie

⁴⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813221>

⁴⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813219>

3.4.2.2 Fremmedkapitalomkostninger

Fremmedkapitalomkostninger er udtryk for de omkostninger, der tilknytter sig fremskaffelsen af fremmedkapitalfinansiering. Beregningen af fremmedkapitalomkostningerne tager højde for den risikofri rente, som i ovenstående afsnit er beskrevet, selskabsspecifikt risikotillæg, og idet pengestrømmene fra virksomhedens driftsaktivitet måles efter skat, tages der højde for selskabsskatteprocenten.

3.4.2.2.1 Selskabsskattespecifikt risikotillæg

Ligesom aktionæren kræver præmie for den risiko, som vedkommende foretager, så vil långiverne ligeledes kompenseres for deres risici forbundet med deres udlån. Virksomheden vil af långiverne blive kreditratet og fastsætte tillægget herefter. Såfremt virksomheden allerede har kreditfaciliteter, vil de lånebetingelser være en anden metode at estimere risikotillægget.

$$r_d = (r_f + r_s) (1 - \tau)$$

r_f = Risikofri præmie

r_s = Selskabsskattespecifikt risikotillæg

τ = Selskabsskatteprocent

3.5 Passivpost og latent skat

Afhandling vil senere belyse successionsmulighederne for interesse-forbundne parter samt erhvervsdrivende fonde. Ved opgørelsen af overdragelsessummen via successionsmulighederne for interesse-forbundne parter kan en passivpost kunne opgøres eller en nedsættelse af gaveafgiftsgrundlaget, grundet den latente skat. Der er tale om kompensation for erhververen, fordi vedkommende påtager sig en latent skattebyrde⁴⁹.

Disse kompensationsmuligheder vil kunne ske såfremt, at der helt eller delvis foretages en overdragelse som en gave. Der er ikke mulighed for at anvende begge kompensationsmulighederne i forbindelse med redueringen af afgiftsgrundlaget, hvilket Landsskatteretten har afgjort i SKM2012.479.LSR⁵⁰.

3.5.1 Passivpost – KSL § 33 D og ABL § 34 – 35 A

Ved overdragelsen af en erhvervsvirksomhed samt aktiver, hvor erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, jf. kildeskattelovens § 33 C, stk. 1, 12 og 13 eller aktieavancebeskatningslovens § 34, 35 og 35 A, kan afgiftsberegningen eller indkomstbeskatningen medregne opgørelsen af passivposten

⁴⁹ <https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948129>

⁵⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2065938&chk=216701>

tilknyttet virksomheden eller aktivet. Passivposten modregnes eventuelle skattetilsvær tilknyttet aktiverne eller erhvervsvirksomheden, såfremt at overdragelsen vil udløse en gaveafgift.

Ovenstående vil også være gældende såfremt at gaven skulle indkomstbeskattes efter statsskattelovens § 4, litra c. Her vil en passivpost ligeledes skulle nedsætte gavens afgiftsgrundlag⁵¹.

Passivposterne tilknyttet de overdragene bestanddele skal efter KSL § 33 D opgøres til den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som ville have været tilfaldet overdrageren, såfremt overdragelsen ikke havde fundet sted via succession. Passivposten vil medføre, at der kan gives en skatte- og afgiftsfri gave svarende til dennes værdi. Beregningen forekommer objektivt med 22 % for aktier og 30 % for fortjeneste, som ikke vedrører aktier⁵².

3.5.2 Latent skat og nedsættelse af gaveafgiftsgrundlaget – KSL § 33 C og ABL § 34 – 35 A

En anden kompensationsmulighed vil være nedsættelsen gaveafgiftsgrundlaget eller købsprisen. Det er vigtigt at understrege, at handelsværdien for et given aktiv skal foregå til handel og vandel og at KSL § 33 C giver mulighed for at reducere afgiftsgrundlaget, således at afgiften vil blive mindre og vil ikke have nogen effekt på handelsværdien for aktivet⁵³.

Nedsættelsen opstår idet at der forekommer en udskudt skatteforpligtelse. Forpligtelsen vil ikke være en betalingsforpligtelse, men derimod en eventualforpligtelse og her vil en kurs til pari (100) ikke være et udtryk for den frie handelsværdi. Beregningen af kursværdien for eventualforpligtelsen vil der indgå følgende faktorer:

- Det enkelte aktivs art
- Det enkelte aktivs faktiske værdiforringelse
- Det enkelte aktivs forventede levetid/ejertid
- Markedsrenten på overdragelsestidspunktet
- Udsigten til hvorvidt og hvornår den latente skat aktualiseres.

Beregningen af kursværdien for den udskudte skat er underlagt en hel del skøn og kan være vanskelig at kalkulere korrekt, grundet de mange skønsmæssige faktorer.

⁵¹ Kildeskatteloven § 33 D stk. 1 & 2 og <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129> og <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948156>

⁵² Kildeskatteloven § 33 D stk. 3.

⁵³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129>

3.6 Delkonklusion

Ved overdragelse af en virksomhed, aktiver eller aktier vil dette skulle foregå til handelsværdi. Ved handelsværdi forstås den overdragelsessum, som 2 uafhængige parter ville handle til. Ved unoterede aktier er de oftest kendetegnet ved ikke at have været handlet tidligere. Derfor kan der hyppigt være manglende grundlag til fastlæggelsen af handelsværdien eller til at kunne verificere denne ved en eventuelt sammenholdelse af en tilsvarende handel.

Til brug for at kunne fastlægge en handelsværdi for unoterede aktier, således at handlen foregår på armslængde princippet, kan Skattestyrelsens cirkulære TSS 2000-09 anvendes. Cirkulæret TSS 2000-09 er vejledende og hjælpereglens kan anvendes, hvis det måtte findes retvisende for handelsværdien. I forbindelse med en handel, vil den merpris, som der betales for selskabets nettoaktivsum være Goodwill. Til brug for at kunne beregne værdien herfor, kan TSS 2000-10, som er en vejledende anvisning. Modellen er en standardiseret beregning af virksomhedens Goodwill og der foretages korrektioner til beregningerne, såfremt at der er kendskab til væsentlige faktorer, som vil have indflydelse på vejledningens elementer. Vejlederne udsendt fra Skattestyrelsen kan derfor være en god beregningsmodel for at kunne verificere handelsværdien.

Alternativt til Skattestyrelsens udsendte beregningsmodeller for værdiansættelsen af virksomheden kan der anvendes kapitalbaserede eller relative værdiansættelsesmodeller. DCF-modellen er i praksis den mest anvendte værdiansættelsesmodel og er under kategorien for kapitalbaserede værdiansættelsesmodeller. Modellen har til hensigt at basere værdiansættelsen på baggrund af virksomhedens fremtidige pengestrømme, som skal tilbagediskonteres med de vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger. Begge modeller er behæftet med skøn og er underlagt en del følsomhed og det er derfor vigtigt at værdiansættelsen udarbejdes på bedste vis og helst i samarbejde med fagkyndige, dette kunne eventuelt være en revisor.

I forbindelse med overdragelsessummen, som opgøres til handelsværdi, vil den afgiftspligtige sum kunne reguleres såfremt der foretages en hel eller delvis overdragelse via en gave. Der kan ydes en kompensation i form af en reducere via for den latente skattebyrde, som erhververen overtager. Dette gøres enten via en beregnet passivpost eller en fastsættelsen af kursen for eventualforpligtelsen for den udskudte skat.

4. Successionsmuligheder for interesse-forbundne parter

I forbindelse med planlægningen af et generationsskifte vil fokus være rettet mod at få opfyldt overdragerens og erhververens behov om at formindske de betalinger, der forfalder i forbindelser med realiseringen af avancer. Generationsskifter er ofte forbundet med større skattebetalinger, hvorfor anvendelse af successionsreglerne vil være en fordel for begge parter.

I dette afsnit vil vi gennemgå de generelle betingelser der skal opfyldes for at anvende successionsreglerne for interesse-forbundne parter, herunder hvilke muligheder der er, samt hvilke aktiver der kan indgå i en succession.

4.1 Generelle betingelser for succession

4.1.1 Successionsbegrebet

Successionsreglerne har til formål at lette de økonomiske byrder der er forbundet med overdragelser af virksomheder, herunder også de skattemæssige byrder. Skattemæssig succession medfører, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling ved selve overdragelsen, hvorved eventuelle avanceskatter ikke udløses⁵⁴. Overdrageren bliver ikke beskattet af avancer på overdragelsestidspunktet hvilket betyder, at selve beskatningen udskydes til det tidspunkt, hvor erhververen efterfølgende sælger virksomheden.

Ved succession er der tale om en skatteudskydelse, som ikke betragtes som en skatteundgåelse. Avancebeskatningen udskydes blot og finder sted på det tidspunkt, hvor successionsreglerne ikke bliver anvendt i forbindelse med en senere overdragelse⁵⁵. Successionsreglerne er derfor med til at lempe de skattemæssige byrder, som måtte finde sted i forbindelse med et generationsskifte og dermed lette familieoverdragelser⁵⁶. Et generationsskifte kan ske i levende live, ved død og for at lette omstruktureringen af selskaber og virksomheder.

Successionsreglerne optræder i en række lovbestemmelser i dansk ret. Nedenfor er lovbestemmelserne oplistet:

⁵⁴ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-10-succession>

⁵⁵ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.523

⁵⁶ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s. 524

1. *Mellem ægtefæller, jf. kildeskattelovens §§ 26 A og 26 B.*
2. *Mellem andre nærtbeslægtede/samlevende i levende live, jf. kildeskatteloven § 33 C og aktieavancebeskatningsloven §§ 34 og 35 A.*
3. *Mellem virksomhedsejer eller hovedaktionær og nære medarbejdere i virksomheden/selskabet, jf. kildeskattelovens § 33 C, stk. 12, og aktieavancebeskatningslovens § 35.*
4. *I forbindelse med dødsfald, jf. dødsbøbeskatningslovens §§ 20 og 59 om obligatorisk succession og §§ 28-29 og 36-38 om valgfri succession.*
5. *Til et selskab i forbindelse med omdannelse af en personligt ejet virksomhed til selskab, jf. lov om skattefri virksomhedsomdannelse.*
6. *Til et datterselskab i form af tilførsel af aktiver efter reglerne i fusionsskatteloven.*
7. *I forbindelse med fusion af selskaber, jf. fusionsskattelovens kap. 1-3.*
8. *I forbindelse med spaltning af selskaber, jf. fusionsskattelovens §§ 15 a-15 b.*
9. *I forbindelse med ombytning af aktier mv. i et selskab med aktier i et andet selskab, jf. aktieavancebeskatningslovens § 36 og fusionsskattelovens §§ 9 og 11.*

Vores afhandling vil tage udgangspunkt i reglerne vedrørende overdragelse af aktier med succession mellem nærtbeslægtede/samlevende i levende live. Nærmere bestemt vil afhandlingen berøre reglerne i kildeskattelovens § 33 C og aktieavancebeskatningslovens § 34. Lovene vil herefter blive benævnt henholdsvis KSL og ABL. De øvrige lovbestemmelser vil ikke blive berørt yderligere.

Efter reglerne i KSL § 33 C og ABL § 34, stk. 1, kan overdragelse af en erhvervsvirksomhed i levende live ske med succession til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever, hvorved forstås en person, som på overdragelsestidspunktet opfylder betingelserne i boafgiftslovens § 22, stk. 1, litra d, kan parterne i overdragelsen anvende reglerne i stk. 2-11 og 14⁵⁷.

4.1.2 Generelle betingelser for skattemæssig succession

KSL § 33 C giver erhvervsvirksomheder mulighed for at gøre brug af successionsreglerne⁵⁸, hvis den oprindelige og den nye ejer er omfattet af KSL. Dette omfatter at begge parter enten skal være fuldt eller begrænset skattepligtige i Danmark jf. KSL §§ 1 og 2⁵⁹. I henhold til begge bestemmelser er det kun fysiske personer, der har adgang til anvendelse af successionsreglerne jf., KSL § 33 C.

⁵⁷ Kildeskatteloven §33 C (<https://danskelove.dk/kildeskatteloven/33c>)

⁵⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129> C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

⁵⁹ Erhvervsbeskatning s. 527

Hertil er der ved familieoverdragelse med succession i aktier eller anparter opstillet yderligere betingelser jf. ABL § 34, stk. 1. Disse betingelser skal opfyldes før der kan ske succession. Betingelserne vil blive gennemgået i nedstående afsnit⁶⁰.

4.1.2.1 Minimumsgrænse

Ved overdragelse i levende live er det en betingelse, at den enkelte overdragelse af aktier udgør mindst 1 % af aktie- eller anpartskapitalen i selskabet⁶¹.

Det fremgår af den juridiske vejledning, ⁶²” at en overdragelse til flere personer i sameje anses for en enkelt overdragelse. Samlet overdragelse til flere modtagere anses som flere overdragelser, som hver især skal opfylde kravet.”⁶³

I forhold til afhandlingens case-virksomhed er overdragelsesscenariet for case virksomheden, hvor overdragelsen sker til ejerlederens børn, at 1 % kravet beregnes ud fra den samlede aktiekapital. Overdrageren såvel som modtageren skal være opmærksomme på, at en samlet overdragelse til flere modtagere kræver, at 1 % kravet overholdes for hver enkelt overdragelse.

4.1.2.2 Investeringselskaber

Udstedte aktier og investeringsbeviser, som er udstedt af et investeringselskab omfattet af ABL § 19, kan ikke overdrages med succession, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 4.

4.1.2.3 Gevinstkravet/Tab ved overdragelse

KSL § 33 C, stk. 3, giver ikke adgang til at succedere i tab, men alene i gevinst, jf. ABL, § 34 stk. 4, og jf. KSL § 33 C, stk. 3. Ved tab kan overdrageren foretage et skattemæssigt tabsfradrag, som om der var tale om et salg til tredjemand⁶⁴.

4.1.2.4 Virksomhedskrav

Der skal sondres mellem indtægter og aktiver, som vedrører den aktive del af selskabets virksomhed, og de indtægter og aktiver som vedrører den passive del af selskabets virksomhed. I forhold til virksomhedscasen betyder dette, at muligheden for at kunne overdrage aktier med succession kræves der, at selskabet i overvejende grad driver erhvervsmæssig virksomhed⁶⁵.

⁶⁰ C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>)

⁶¹ ABL § 34, stk. 1., nr. 2.

⁶² ⁶² C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>)

⁶³ lov nr. 1413 af 21. december 2005, bemærkningerne til § 34, stk. 1.

⁶⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> Den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁶⁵ ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6.

4.1.2.5 Pengetanksregel

Aktieoverdragelse finder ikke sted i selskaber, hvis væsentligste aktivitet består i udlejning af fast ejendom, besiddelse af likvidere og/eller værdipapirer mv⁶⁶. Disse selskaber anses for at være pengetankselskaber hvorfor adgangen til succession udelukkes.

Derudover tydeliggør ABL hvad der skal forstås ved et pengetankselskab⁶⁷. Vurderingen foretages ud fra selskabets indtægter (indtægtskriteriet) og selskabets regnskabsmæssige balance (aktivkriteriet).

Et selskab anses for at være en pengetank, hvis nedenstående betingelser er opfyldt:

Indtægtskriteriet:

- Hvis 50 % af selskabets indtægter stammer fra udlejning af ejendom, værdipapir. Besiddelse af likvider eller lignende, der er opgjort som et gennemsnit af de tre seneste regnskabsår.

Aktivkriteriet:

- Hvis selskabets handelsværdi af udlejningsejendomme, likvider og værdipapir og lignende udgør mindst 50 % af selskabets samlede aktiver, enten på overdragelsestidspunktet eller som et gennemsnit opgjort ud fra de seneste tre regnskabsår⁶⁸.

4.1.2.6 Erhvervsvirksomhed

Ved bedømmelsen af om et selskab består af passiv kapitalanbringelse er det vigtigt at sondre mellem de indtægter og aktiver der henholdsvis vedrører den aktive og den passive del af selskabets virksomhed⁶⁹.

Ved udlejning af fast ejendom mellem et selskab og dets datterselskab kan der i visse tilfælde opstå tvivl om hvorvidt der er tale om en erhvervsmæssig eller passiv virksomhed. Ligeledes kan der opstå tvivl i forhold til om aktivet skal klassificere som den aktive erhvervsmæssige del eller om aktivet udgør den passive del. Det følger af dødsbøbeskatningslovens § 29, stk. 3, 10. pkt., at udlejning af fast ejendom til et datterselskab ikke regnes for udlejning af fast drift, når ejendommen benyttes i den daglige drift⁷⁰.

⁶⁶ Skatteretten 2, s. 529

⁶⁷ ABL § 34, stk. 6

⁶⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1847065> C.E.3.3.4.3.4.2 Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetankreglen?

⁶⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> Den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁷⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1847065> Den juridiske vejledning C.E.3.3.4.3.4.2 Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetankreglen?

4.1.2.7 Passiv virksomhed

Det er vigtigt at fremhæve problematikken i de tilfælde, hvor det ønskes at overdrage et selskab. I praksis kan sondringen give anledning til tvivl. Dette gør sig gældende når aktivet umiddelbart ikke kan henføres til enten den aktive eller passive virksomhed⁷¹.

Ved bedømmelse tages der udgangspunkt i selskabets gennemsnitlige resultat over de seneste tre regnskabsår. Hertil gælder det, at hvis selskabet ikke har eksisteret i mere end tre år, skal gennemsnitsberegningen ske ud fra de år, selskabet har eksisteret⁷².

4.1.3 Hvem kan anvende successionsreglerne

4.1.3.1 Parterne, der skal vurderes

Det er en betingelse, at både den oprindelige ejer og den nye ejer skal opfylde betingelserne, før den nye ejer kan succedere⁷³.

Ved overdragelse til flere erhververe kan det individuelt bestemmes, hvorvidt successionsreglerne skal anvendes. Ligeledes er det ikke et krav, at der ved overdragelse anvendes succession ved hver overdragelse⁷⁴.

4.1.3.2 Hvilke personer kan succedere

Successionsreglerne findes i KSL § 33 C samt ABL § 34. Af bestemmelserne fremgår den personkreds der kan succederes til. Overdragelse med succession kan ske til nedenstående personer, og det er ikke muligt at overdrage til andre end de personkredse der er nævnt nedenfor:

- Børn
- Børnebørn
- Søskende
- Søskendes børn
- Søskendes børnebørn
- Samlever, som skal opfylde visse betingelser

⁷¹ [SKM2006.627.SR](#) og [SKM2007.106.SR](#)

⁷² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> Den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession og lov nr. 1413 af 21/ bemærkningerne til § 34, stk. 6.12 2005

⁷³ Erhvervsbeskatning s. 527 ”I SKM 2017.485 SR blev der spurgt til, om succession efter KSL § 33 C kunne ske, når en moder overdrog en landbrugsejendom, som oprindeligt blev drevet erhvervsmæssigt af faderen (moderens mand) til sin datter, og når det blev lagt til grund, at datterens ægtefælle var den, der reelt skulle forestå den erhvervsmæssige drift af landbrugsejendommen efter overdragelsen. Med henvisning til KSL § 25 A havde det ikke betydning for anvendelsen af successionsreglerne i KSL § 33 C, hvis det var datterens ægtefælle, der skulle stå for driften”.

⁷⁴ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.527

- Adoptiv- og stedbørn sidestilles med naturligt slægtsforhold⁷⁵.

Derudover skal betingelserne opfyldes for, at der er tale om en erhvervsmæssig virksomhed eller en ideel andel heraf. Successionsreglerne forudsætter desuden, at der overdrages mindst 1 % af kapitalen i selskabet, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 2.

4.2 Succession for interesse-forbundne parter

4.2.1 Krav om skattepligt til Danmark

For at kunne anvende successionsreglerne skal køberen enten være fuld skattepligtig til Danmark efter reglerne i KSL § 1, og ellers skal den virksomhed, der succederes i, være skattepligtig efter kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 4 eller 5. Det vil sige, at virksomheden enten skal have fastdriftssted eller eje fast ejendom i Danmark⁷⁶.

Det fremgår af KSL § 33 C stk. 10, at hvis erhverver er fuldt skattepligtigt i Danmark, men anses for at være hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland i henhold til dobbeltbeskatningsaftalen, kan erhververen kun succedere i det omfang aktiverne efter overdragelsen indgår i en virksomhed, hvor Danmark efter dobbeltbeskatningsaftalen har beskatningsretten⁷⁷. Det skal ses således at Danmark gerne vil beholde beskatningsgrundlaget i Danmark.

4.2.2 Familie

Reglerne om succession af virksomheder til familiemedlemmer fremgår af KSL § 33 C, samt ABL § 34, disse personer er oplistet i afsnit 4.1.3.2, og formålet med familieoverdragelser er at erhververen (børnene) sparer likviditet til finansiering og skat.

Det er vigtigt at fremhæve, at successionsreglerne ikke finder anvendelse, hvis der ikke er en avance på aktierne⁷⁸. Derudover kan der ikke foretages en familiesuccession hvis der opstår et tab på aktierne i forbindelse med overdragelsen.

Dog kan der ske succession af aktier til samlevende forudsat, at erhververen ved overdragelsestidspunktet har haft fælles bopæl med overdrageren de sidste 2 år. Hertil gælder at perioden på 2 år skal være sammenhængende⁷⁹.

⁷⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁷⁶ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.527

⁷⁷ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.528

⁷⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁷⁹ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.528

Hvis overdragelse sker til ens ægtefælle, er dette særskilt reguleret i lovgivningen jf. KSL § 26 A og KSL § 26 B⁸⁰.

4.2.3 Nær medarbejder

Adgangen til at en nær medarbejder kan succedere i virksomheden, er reguleret i kildeskattelovens § 33 C, stk. 12, og ABL § 35, stk. 1. 1 pkt. Successionsreglerne for en nær medarbejder indeholder en betingelse til medarbejderens arbejdsmæssige tilknytning til virksomheden eller selskabet, som der kan succederes i⁸¹. Af betingelsen fremgår det, at medarbejderen inden for de seneste fem indkomstår skal have været beskæftiget sammenlagt i mindst tre år i virksomheden eller selskabet⁸².

Medarbejderens titel eller arbejdsområde har ingen relevant betydning i forhold til muligheden for succession. Ligeledes er det heller ikke et krav, at medarbejderen er beskæftiget i selskabet på overdragelsestidspunktet⁸³.

Det kan formodes at formålet med kun at kræve fuldtidsbeskæftigelse i tre ud af fem år er at tilgodese medarbejdere, der som følge af uddannelse, værnepligt, barsel eller orlov, ikke har været fuldtidsbeskæftiget kontinuerligt i virksomheden op til overdragelsen.

4.2.3.1 Beskæftigelseskravet

Når der skal vurderes om medarbejderen anses for fuldtidsbeskæftiget ved mindst tre års fuldtidsbeskæftigelse forud for overdragelsestidspunktet, skal der tages udgangspunkt i ABL §35. Ifølge bestemmelsen skal bedømmelsen af hvorvidt en medarbejder er fuldtidsbeskæftiget ske efter ATP-metoden⁸⁴. Efter ATP-metoden regnes 117 timer om måneden for fuldtidsbeskæftigelse. Som udgangspunkt anses kravet for opfyldt når beskæftigelsen udgør 4.212 timer det vil sige 117 timer om måneden i tre år, inden for de seneste fem år regnet fra overdragelsesdatoen. Hertil er ferie med løn og øvrige feriedage, herunder dokumenteret overarbejde en del af beregningen af de 4.212 timer⁸⁵.

⁸⁰ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.542

⁸¹ C.B.2.13.2 Overdragelse til nære medarbejdere med succession (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946386>)

⁸² Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.529

⁸³ C.B.2.13.2 Overdragelse til nære medarbejdere med succession (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946386>)

⁸⁴ ATP-metoden er et redskab for at beregne fuldtidsmedarbejdere, dette beregnes ud fra årets indbetalinger til ATP. Det vil sige, ved at dividere den samlede indbetaling med satsen for en fuldtidsmedarbejder, for eksempel (34.080 / 3.408) = 10 fuldtidsansatte

⁸⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946386> den juridiske vejledning C.B.2.13.2 Overdragelse til nære medarbejdere med succession og <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1815042&lang=da> jf. SKM 2009.411 SR beskrives der hvorledes fuldtidsbeskæftigelse beregnes

4.2.3.2 Tidligere medarbejder

En tidligere medarbejder har også muligheden for at generhverve virksomheden med succession fra den nye ejer.

Nedenstående er de betingelser der skal opfyldes før der kan ske en succession til en tidligere medarbejder:

- *Medarbejderen har tidligere erhvervet en andel af virksomheden*
- *Den tidligere medarbejder var inden for de seneste fem år forud for den første erhvervelse af en andel af virksomheden beskæftiget i et antal timer svarende til fuldtidsbeskæftigelse i sammenlagt mindst tre år i virksomheden*
- *Den nye overdragelse sker inden for fem år efter den første overdragelse⁸⁶.*

Det er ikke et krav, at den første overdragelse er sket med succession, så længe betingelserne for anvendelse succession var opfyldt, således at det havde været muligt at anvende succession.

4.2.4 Erhvervsvirksomhed

Der er et krav, at det der overdrages er en erhvervsvirksomhed, og at der kan succederes i erhvervsvirksomheden, en af flere erhvervsvirksomheder, en ideel andel af én eller flere erhvervsvirksomheder⁸⁷. På grund af kravet om erhvervsvirksomhed kan der ikke succederes i hobbyvirksomheder⁸⁸.

4.3 Hvilke aktiver kan overdrages til succession?

4.3.1 Hvilke aktiver kan indgå i succession?

En succession forudsætter ikke at alle virksomhedens aktiver inddrages i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen. Det vil sige at selv om hele virksomheden overdrages kan der udvælges formuegoder som hver især vil blive behandlet som et særskilt skatteobjekt⁸⁹. På den baggrund succederes der nødvendigvis ikke i alle virksomhedens aktiver. Ovenstående bliver også tydeliggjort i KSL § 33 C. Det følger nemlig af bestemmelse at der kan succederes i en erhvervsvirksomhed, en af flere erhvervsvirksomheder eller en andel af en eller flere erhvervsvirksomheder⁹⁰. Desuden er det et krav at de

⁸⁶ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.529

⁸⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129> den juridiske vejledning C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

⁸⁸ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.530

⁸⁹ Erhvervsbeskatning s. 531

⁹⁰ <https://danskelove.dk/kildeskatteloven/33c> KSL § 33 C

aktiver der succederes i, skal give avance, herimod kan der ikke succederes i aktiver der afstås med tab jf. KSL § 33 C⁹¹.

Det skal aftales ved overdragelsen hvilke aktiver der skal succederes i. Den nye ejer kan generelt succedere i alle aktiver, og erhververen kan vælge overdragelse i flere omgange⁹².

Værdien skal i forhold til, både den oprindelige ejer og den nye ejer, fastsættes til samme værdi, som blev lagt til grund ved beregningen af gaveafgift eller indkomstskat hos den nye ejer. Ellers skal værdien fastsættes til handelsværdien på overdragelsestidspunktet, jf. KSL § 33 C, stk. 3⁹³.

Vi har oplistet eksempler på aktiver, der i forbindelse med succession af erhvervsvirksomhed kan ske overdragelse af:

- Driftsmidler
- Skibe og luftfartøjer
- Varelager
- Fast ejendom – omfattet af EBL og næringsejendomme
- Aktier, anparter og andelsbeviser
- Immaterielle rettigheder⁹⁴

Afhandlingen har til formål at analysere aktieoverdragelse til interesseforbundne parter og erhvervsdrivende fonde. Af den grund vil afhandlingen kun behandle successionsmulighederne for aktier, eftersom de resterende typer af aktiver ikke findes relevante.

4.3.2 Aktier, anparter, investeringsbeviser og andelsbeviser

Succession i aktier, anparter og andelsbeviser mv. behandles efter ABL §§ 34, 35 og 35 A, og som udgangspunkt kan alle aktier, der er omfattet af aktieavancebeskatningsloven, overdrages med succession, hvis betingelserne er opfyldt⁹⁵.

Aktier, der kan overdrages med skattemæssig succession, er oplistet nedenfor⁹⁶:

- Aktier i aktieselskaber

⁹¹ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.531

⁹² Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordning 2- udgave s. 532

⁹³ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.531-532

⁹⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129> Den juridiske vejledning C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

⁹⁵ Betingelserne er beskrevet under afsnittet "4.1.2 Generelle betingelser for skattemæssig succession"

⁹⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

- Anparter i anpartsselskaber
- Andelsbeviser
- Konvertible obligationer

4.3.2.1 Hvilke aktier kan der ikke succederes i?

Investeringsbeviser er som udgangspunkt omfattet af reglerne om succession, når betingelserne er opfyldt. Dog skal det fremhæves, at investeringsbeviser i praksis ikke anses for at opfylde betingelserne eftersom, at den primære virksomhed pr. definition er en passiv pengeanbringelse og fordi investeringsforeningers handel med værdipapirer ikke er omfattet af næringsbegrebet⁹⁷.

Der kan heller ikke succederes i aktier i selskaber, hvor selskabets virksomhed anses for i overvejende grad at bestå i passiv kapitalanbringelse⁹⁸.

4.3.3 Konsekvenser for overdrager og erhverver

4.3.3.1 Konsekvenser for overdrageren

Er betingelserne for skattemæssig succession opfyldt, kan aktierne overdrages, uden at overdrageren beskattes af aktieavancen, jf. ABL § 34, stk. 2, 1. pkt.

Det vil sige, at den oprindelige ejer ikke beskattes af fortjenesten eller af genvundne afskrivninger ved afståelse med succession⁹⁹.

Ved succession er der ikke tale om en skattelempelse, men en fordel i at skattebetalinger forbundet med overdragelsen udskydes til et senere tidspunkt. Dermed bliver selskabet ikke drænet for likviditet og muligheden for et generationsskifte muliggøres.

4.3.3.2 Konsekvenser for erhververen

Overdragelse med succession medfører, at den nye ejer indtræder i erhververens skattemæssige stilling i forhold til anskaffelsessummer, anskaffelsestidspunkt og formål med anskaffelsen¹⁰⁰.

⁹⁷<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession og Lov nr. 1413 af 21. december 2005, bemærkningerne til § 34, stk. 1.

⁹⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385> den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁹⁹ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.525

¹⁰⁰ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.526

Det betyder at den nye ejer indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, og at erhververen anses for at have erhvervet de aktiver på de tidspunkter og til de anskaffelsessummer, som overdrageren har anskaffet aktiverne til.

Har overdrageren foretaget skattemæssige af- og nedskrivninger på de overdragne aktiver, indtræder erhververen i disse. Erhververen indtræder i den udskudte skat, der påhviler aktiverne i form af avancebeskatning og beskatning af genvundne afskrivninger, erhververen overtager således en latent avanceskat¹⁰¹.

4.3.3.3 Oplysninger til Skattestyrelsen om anvendelse af succession

Parterne skal senest ved afgivelse af overdragerens oplysninger til Skattestyrelsen efter skattekontrollovens § 2 meddele Skattestyrelsen, at reglerne om succession er anvendt, jf. KSL § 33 C, stk. 7¹⁰².

Det er overdragerens pligt at meddele til Skattestyrelsen, at der er overdraget aktier med succession efter ABL § 34. Indberetning skal ske senest ved frist for indberetning af overdragerens selvangivelse, jf. ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33 C, stk. 7.

Tidligere var det således at, at overdragelsen blev skattepligtig, hvis meddelelsen til Skattestyrelsen ikke skete rettidigt¹⁰³. Med virkning for aftaler om overdragelse af virksomheder, der er sket i indkomståret 2010 eller senere, ændrede SKAT dog praksis. Det fremgår af styresignal af 8. april 2011, offentliggjort som SKM2011.250.SKAT, at det er Skatteministeriets opfattelse, at der ikke er tilstrækkelig grund til at anse overholdelse af oplysningspligten i kildeskattelovens § 33 C, stk. 7, som en betingelse for, at der er sket overdragelse med succession. Skatteministeriet fandt således, at det var en uforholdsmæssig indgribende konsekvens, at succession ikke ansås for at have fundet sted, hvis oplysningspligten ikke var overholdt rettidigt.

4.3.4 Passivpost og latent skat

Såfremt successionen sker helt eller delvist ved gave, kan der i henhold til successionsreglerne i KSL § 33 D, stk. 1 og stk. 12, beregnes en passivpost som kompensation for den latente skat, som den nye ejer overtager fra den tidligere ejer. Denne passivpost indgår i beregningen af gaveafgiften eller indkomstskatten eller fratrækkes i opgørelsen af den afgiftspligtige arvebeholdning. Der kan alternativt beregnes værdinedslag i aktiverne værdi som kompensation for den latente skat.

¹⁰¹ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-10-succession>

¹⁰² Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.541

¹⁰³ <https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948129> C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

Der kan ikke beregnes passivpost, hvis en nuværende eller tidligere nær medarbejder eller tidligere ejer succederer uden at være arving¹⁰⁴.

4.4 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at successionsreglerne har til formål at lette familieoverdragelser i forbindelse med generationsskifter hvad end dette måtte ske i levende live eller ved død. Successionsreglerne gør det billigere at overdrage og overtage en virksomhed, idet sælger ikke bliver avancebeskattet af salget.

Det kan konkludere at successionsreglerne medfører en ulempe til køber i form af en latent skattebyrde ved overdragelsen, der forekommer dog aftalefrihed om hvorvidt overdragelsen skal ske med eller uden succession. I anledning af at overdragelsen sker uden succession vil den tidligere ejer blive skattepligtig i det år hvor aktierne afstås.

I tilfælde af at den tidligere ejer ikke er i stand til at betale skatten uden at tage midler ud af selskabet vil aktieavancen belaste både den tidligere ejer og virksomhedens forretningsgrundlag.

Det kan konkludere at i de tilfælde hvor virksomheder overdrages som hel eller delvis gave og hvor der skal betales en gaveafgift, skal der i tilknytning til aktiverne i gaveanmeldelsen optages passivposter til udligning af eventuelle fremtidige skattebetalinger vedrørende virksomhedens aktier mv. Aktier, anparter, andelsbeviser mv. skal i forbindelse med succession i levende live altid behandles efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven.

Til sidst kan vi konkludere, at der ved succession ikke er tale om en decideres skattelempelse, men derimod en skattemæssig fordel. Fordelen kommer til kende ved, at de samlede skattebetalinger forbundet med overdragelsen udskydes til et senere tidspunkt med en dertil hørende likviditetslettelse. Likviditetslettelse vil gøre det lettere at foretage et generationsskifte.

¹⁰⁴ Erhvervsbeskatning – Med fokus på personselskaber og virksomhedsordningen 2- udgave s.561-562

5. Omstruktureringsmodeller for interesse-forbundne parter

5.1 Omstruktureringsmodellerne og deres anvendelse i et generationsskifte

Dette kapitel har til formål at give læseren et overblik over de mest anvendte omstruktureringsmuligheder i forbindelse med udførsel og planlægning af et generationsskifte, samt de fordele der kan realiseres hermed. I forbindelse med et generationsskifte kan det være, at overdrageren vil have udskilt en del af aktiviteten eller nogle aktiver i forbindelse med generationsskiftet og herved reducere handelsværdien. Det kan også være, at det er en nødvendighed at foretage ændringer i vedkommendes daværende koncernstruktur for at muliggøre en overdragelse eller sikre at der ikke bliver udløst avancebeskatning i forbindelse med overdragelsen.

Omstruktureringsmodellerne, som vil blive behandlet i kapitlet, er aktieombytning, tilførsel af aktiver, spaltning, kapitalnedsættelse og kapitalforhøjelse. Holdingkravet vil ligeledes blive behandlet, da dette er et resultat af anvendelse af visse omstruktureringsmuligheder med skattefrihed, hvor der ikke er anmodet om tilladelse fra Skattestyrelsen.

5.2 Aktieombytning

5.2.1 Generelt

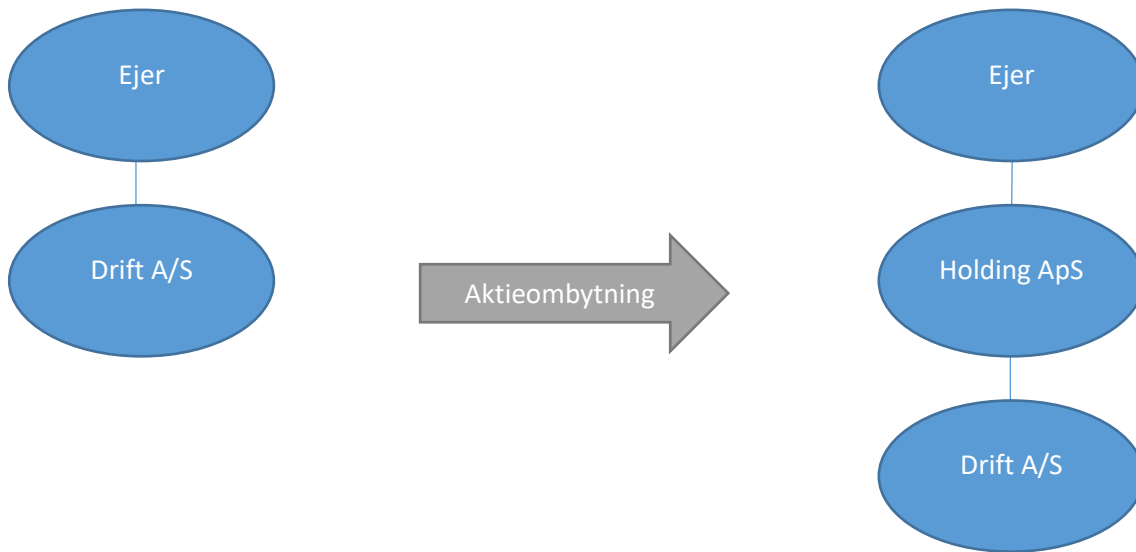
Aktieombytning er defineret ved, at aktier i et selskab (det *erhvervede*) ombyttes med aktier i et andet selskab (det *erhvervende*). Ved en aktieombytning er det en betingelse, at det erhvervende selskab får flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab¹⁰⁵. Såfremt ovenstående betingelse er opfyldt, giver ABL § 36 mulighed for, at beskatningen udsættes til et senere tidspunkt, hvor aktionæren afstår sine aktier.¹⁰⁶

Efter aktieombytningen står det erhvervende selskab tilbage med et datterselskab og udgør derfor selv et holdingselskab¹⁰⁷. I nedenstående tilfælde opstår der en holdingstruktur, hvor der indskydes et nyt selskab mellem den personlige ejer og Driftsselskabet.

¹⁰⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945319> den juridiske vejledning C.D.6.3.1 Introduktion til skattefri aktieombytning

¹⁰⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945319> den juridiske vejledning C.D.6.3.1 Introduktion til skattefri aktieombytning

¹⁰⁷ Skatteretten 2, side 578

Figur 10: Aktieombytning – Etablering af et mellemholdingselskab. Egen tilvirkning

En holdingstruktur kan etableres ved anvendelse af lovbestemmelserne inden for ABL § 36 i de tilfælde, hvor holdingstrukturen ikke blev etableret i forbindelse med stiftelsen af driftsselskabet. ABL § 36 giver mulighed for at gennemføre aktieombytningen skattefrit og dermed udskyde avancebeskatningen. Dette anses som et effektivt skattefrit instrument, hvor løsningen både kan anvendes skattefrit og skattepligtigt¹⁰⁸.

Etableringen af holdingstrukturen medfører visse skattemæssige fordele, nu hvor holdingselskabet ejer et datterselskab. I tilfælde af at ejeren ønsker at omstrukturere eller sælge sine aktier i forbindelse med en omstrukturering, kan dette realiseres skattefrit ved blandt andet at sælge driftsselskabet. Dette skyldes, at gevinst og tab på datterselskabsaktier ikke medregnes ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst¹⁰⁹.

I tilfælde, hvor et holdingselskab ikke er etableret, vil et salg af et driftsselskab ofte udløse skattepligt for ejerne, da afståelse af aktier og andre værdipapir omfattes af aktieavancebeskatningslovens almindelige regler.¹¹⁰ Der skal betales skat af hele fortjenesten ved salget, uanset om denne kommer til udbetaling med det samme eller på et senere tidspunkt¹¹¹.

¹⁰⁸ <https://www.ditselskab.dk/advokatydelse/skattefri-aktieombytning-anpartsombytning>.

¹⁰⁹ Jf. ABL § 4 A og ABL § 8.

¹¹⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946263> C.B.2.1.2 Principper for beskatning af gevinst og tab ved afståelse af aktier mv.

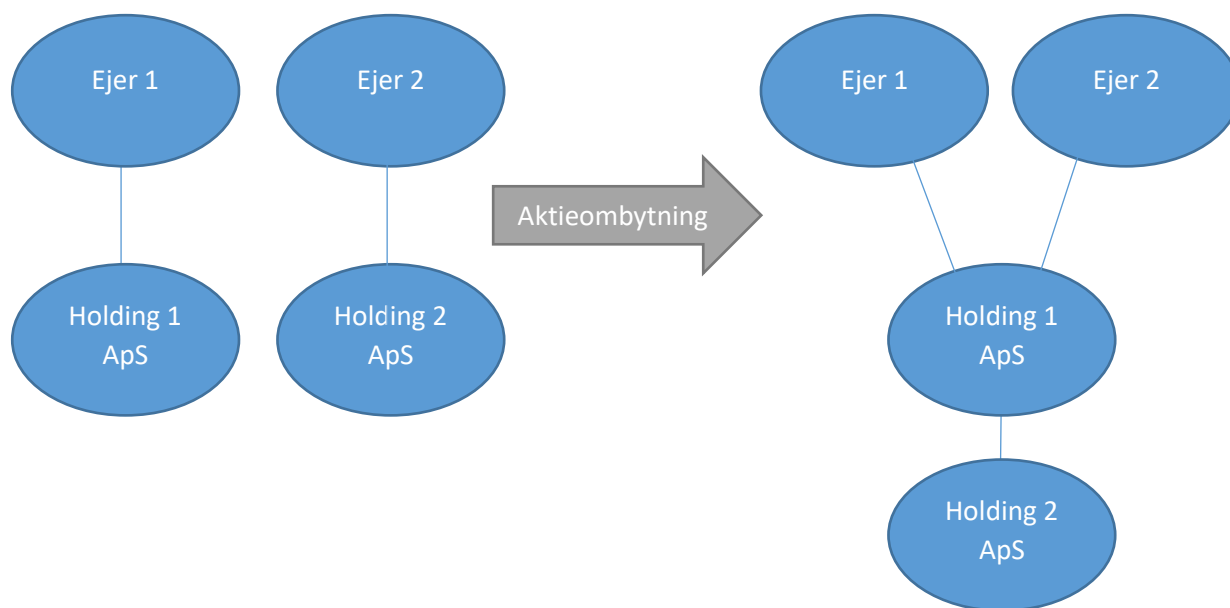
¹¹¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1976709> C.C.2.5.3.2.1 Retserhvervelsesprincippet.

5.2.2 Skattefri aktieombytning

Reglerne om skattefri aktieombytning kan anvendes på to forskellige metoder. Den første metode udgør "uegentlig fusion". Denne metode anvendes, når to virksomheder ejermæssigt ønsker sammenlægning.

Den ene virksomhed overtager ejerskabet af den anden virksomhed, og samtidig overtager den anden ejer en tilsvarende andel af ejerskabet i det nye moderselskab.

Se figuren nedenfor, der illustrerer, at der foretages en aktieombytning:

Figur 11: Aktieombytning – Uegentlig fusion. Egen tilvirkning

Den anden metode er relevant i forhold til generationsskifte og er illustreret i figur 10. Her oprettes en holdingstruktur, hvor driftsselskabet vil gå fra at været ejet direkte af ejeren, til at blive jet indirekte via et holdingselskab. Det er ABL § 36, der fastlægger betingelserne for skattefri aktieombytning.¹¹²

Nedenfor oplistes betingelserne for, at en skattefri aktieombytning kan anses som skattefri:

- *Såvel det erhvervende som det erhvervede selskab skal være omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i fusionsdirektivet, eller udenlandske selskaber, som svarer til danske aktie- eller anpartsselskaber.*
- *Majoritetskravet.*

¹¹² Skatteretten 2, s. 579.

- a) Ved ombytning af aktier forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab, eller,
- b) Hvis det allerede har et sådant flertal, erhverver en yderligere andel
- c) Ved til gengæld for værdipapirer tilhørende aktionærerne i det andet selskab at tildele dem aktier eller anpartar i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum.

- Værdien af vederlagsaktierne med tillæg af en eventuel kontant udligningssum svarer til handelsværdien af de ombyttede aktier (vil pr. definition næsten altid være opfyldt).
- Normalt 3-års-vilkår ved tilladelse/3-års holdingkrav ved skattefri aktieombytning uden tilladelse)¹¹³

Det følger desuden af § ABL 36, stk. 1, at der ikke kan foretages en aktieombytning, når det erhvervede eller det erhvervende selskab ved beskatningen i Danmark anses for en transparent enhed¹¹⁴.

Det er således også et krav i ABL § 36, stk. 2, at det erhvervede selskab ved ombytning får flertallet af stemmerettighederne i det erhvervede selskab.

5.2.2.1 Skattefri aktieombytning med forudgående tilladelse

Ved en skattefri aktieombytning kan der indhentes tilladelse fra Skattestyrelsen for at opnå succession¹¹⁵.

Skattestyrelsen ligger vægt på, at aktieombytningen er forretningsmæssigt velbegrunnet, og ansøger skal konkretisere og løfte bevisbyrden for, at der ikke er tale om en skatteundgåelse eller -unddragelse¹¹⁶.

Skattestyrelsen kan efter omstændighederne give tilladelse på betingelse af, at der udarbejdes specifikke dokumenter, som efterfølgende skal sendes til Skattestyrelsen.

Formålet med at indhente tilladelse fra Skat er hovedsageligt for at undgå de tre års ejertidskrav, som også kaldes for et holdingkrav, så aktierne frit kan sælges uden ejertidskrav. Det ses dog i praksis, at kræves et ejertidskrav på 3 år, såfremt tilladelsen gives¹¹⁷.

¹¹³ Selskabsskatteret forelæsning 5 Plancher fra undervisning side 29 og ABL § 36, <https://danskelove.dk/aktieavancebeskatningsloven/36>.

¹¹⁴ <https://danskelove.dk/aktieavancebeskatningsloven/36> ABL § 36.

¹¹⁵ Skatteretten 2, s. 583.

¹¹⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945325&chk=216701> C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning.

¹¹⁷ Skatteretten 2, s. 561.

Skattestyrelsen skal underrettes, hvis der sker væsentlige ændringer i forhold til den oprindelige ansøgning, da sådanne væsentlige ændringer kan medføre, at tilladelse kan bortfalde. Væsentlige ændringer kan være følgende:

- *Salg af driftsselskabsaktier*
- *Frasalg af driftsselskabets aktiviteter*
- *Efterfølgende ændring i datterselskabets kapitalforhold, kapitalnedsættelse eller forhøjelse*
- *Fusion og spaltning*¹¹⁸.

Hvis selskabet efter ombytningen hurtigt sælges igen, kan der godt opstå mistanke om, hvorvidt ombytningen havde skatteundgåelse eller -unddragelse som formål.

Skattestyrelsen har i enkelte sager givet dispensation til frasalg af ombyttede aktier, hvor forretningsmæssige formål med omstruktureringen er blevet formålsløse på grund af eneaktionærens alvorlige sygdom¹¹⁹.

5.2.2.2 Skattefri aktieombytning uden forudgående tilladelse

Der kan også foretages skattefri aktieombytning uden forudgående tilladelse fra Skattestyrelsen. Betingelserne for at anvende reglerne er i stort omfang identiske med de betingelser, der gælder for aktieombytning med forudgående tilladelse fra Skattestyrelsen¹²⁰. Betingelserne er beskrevet i ovenstående afsnit 5.2.3. Udover de nævnte betingelser stiller ABL § 36, stk. 6 og 7, disse yderligere krav:

- *Det gælder, at værdien af vederlagsaktierne med tillæg af en eventuel kontant udligningssum svarer til handelsværdien af de ombyttede aktier*
- *Det erhvervende selskab må ikke afstå sine aktier i det erhvervede selskab i en periode på tre år.*¹²¹

Derudover skal der senest med indgivelsen af selvangivelsen i det indkomstår, hvori aktierne er ombyttet, gives oplysninger til Skattestyrelsen om, at selskabet har deltaget i en aktieombytning, og såfremt det erhvervende selskab afstår sine aktier, skal Skattestyrelsen have oplysninger senest én måned efter afståelsen.

¹¹⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945329&chk=216701> Den juridiske vejledning C.D.6.3.6.2 Hvilke ændringer kan medføre, at tilladelsen bortfalder?

¹¹⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945329&chk=216701> Den juridiske vejledning C.D.6.3.6.2 Hvilke ændringer kan medføre, at tilladelsen bortfalder?

¹²⁰ Skatteretten 2, s. 585

¹²¹ ABL § 36, stk. 6, 3. pkt.

5.2.3 Delkonklusion

Aktieombytning gør det muligt at etablere en holdingstruktur, som findes hensigtsmæssig i forbindelse med et generationsskifte, idet der indskydes et nyt selskab mellem driftsselskabet og ejeren. Selskabets kapitalejere kan herefter udlodde overskydende likviditet til holdingselskabet og på den måde nedsætte værdien af driftsselskabet. Dette ville være en fordel, hvis der skulle forekomme et generationsskifte. Derudover kan en aktieombytning gennemføres, uanset om der foreligger en forretningsmæssig begrundelse. Aktieombytning kan foretages med og uden forudgående tilladelse fra skattemyndighederne.

5.3 Tilførsel af aktiver

Tilførsel af aktiver er defineret i fusionsskatteloven¹²² og skal forstås således, at ved en skattefri tilførsel af aktiver forstås den transaktion, hvor det indskydende selskab tilfører aktiver og passiver, der udgør en virksomhed og/eller en gren heraf til det modtagende selskab mod at blive vederlagt med aktier.¹²³

Hvis FUL §§ 15 c, og 15 d, anvendes, er der mulighed for, at realisationsbeskatningen kan udskydes, hvis der i stedet gennemføres en skattefri tilførsel af aktiver.¹²⁴

Der kan ske skattefri tilførsel af aktiver med og uden forudgående tilladelse fra Skattestyrelsen, når begge af følgende to vilkår er opfyldt:

- *Det indskydende selskab og det modtagende selskab er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 2009/133/ef*
- *Ved beskatning her i landet anses selskaberne ikke for skattetransparente enheder¹²⁵.*

Ved tilførsel af aktiver skabes der en holdingstruktur, men i modsætning til foregående afsnit om aktieombytning, skydes virksomheden i dette tilfælde nedad, og ved aktieombytning skydes ejerskabet opad. I tilførsel af skattefri aktiver vil der selskabsretligt være tale om et apportindskud i det modtagende selskab¹²⁶.

Nedenfor viser figuren et eksempel på, hvordan der kan tilføres aktiver som apportindskud til et nystiftet selskab:

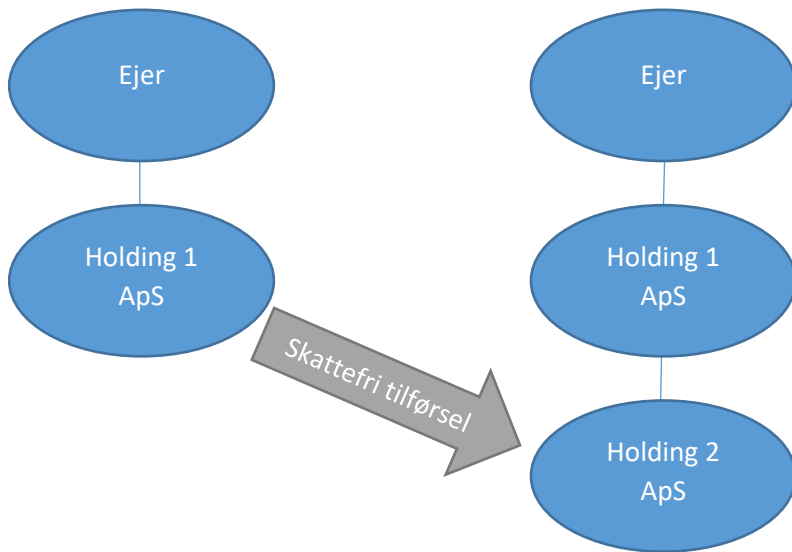
¹²² Loven herefter benævnes FUL

¹²³ Skatteretten 2, s. 569

¹²⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945249> den juridiske vejledning C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse

¹²⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945249> C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.

¹²⁶ Skatteretten 2, s.569.

Figur 12: Skattefri tilførsel af aktiver – Apportindskud til brug for stiftelse af et nyt selskab. Egen tilvirkning

Her er det illustreret, at Holding 1 ApS indskyder hele virksomheden i Holding 2 ApS, som er nystiftet, og Holding 1 ApS får anparterne i Holding 2 ApS. Her vil det som udgangspunkt udløse beskatning, hvis der var tale om et normalt salg af aktiver. FUS § 15 C giver adgang til, at det modtagende selskab kan succedere i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, så beskatningen kan udskydes.

5.3.1 Grundlæggende betingelser

Såvel det indskydende selskab som det modtagende selskab skal være omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i EU's artikel 3 i fusionsbeskatningsdirektivet 2009/133/EF, og i danske sammenhænge er der tale om aktie- og anpartsselskaber, men også øvrige kapitalselskaber er omfattet.

Ved selskab i en medlemsstat skal forstås således:

- *Et selskab, der antager den form, der er opregnet i bilaget til direktivet. For Danmarks vedkommende er der tale om aktie- og anpartsselskaber samt andre kapitalselskaber, jf. art 3, litra a.*
- *Selskabet skal være skatteretligt hjemmehørende i en medlemsstat og må ikke efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst være hjemmehørende uden for fællesskabet jf. art 3, litra b, og*
- *Desuden uden valgmulighed og uden fritagelse er omfattet af selskabsskat i Danmark, jf. art 3, litra c¹²⁷.*

Derudover er der også visse andre betingelser, som skal være opfyldt:

¹²⁷ Skatteretten 2, s. 570-571.

- *Krav om tilførsel af en gren af en virksomhed*
- *Vederlæggelse udelukkende med aktier eller anparter*
- *Tilførselsdatoen (§ 15 D, stk. 2)*
- *Skal indberettes digitalt til SKAT senest 1 måned efter den dag, hvor tilførslen er vedtaget (FUL § 6, stk. 3 og BEK nr. 1003 af 06/09/2014)¹²⁸.*

5.3.1.1 Virksomheds- og grenbegrebet

For at kunne gennemføre en skattefri tilførsel af aktiver er det en betingelse, at den samlede virksomhed eller én eller flere grene af virksomheden tilføres til et andet selskab. I tilfælde af at alle selskabets aktiver og passiver ikke tilføres til det modtagende selskab, gælder det, at én eller flere grene skal tilføres virksomheden¹²⁹.

Den juridiske vejledning definerer en gren af en virksomhed således:

” Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler. ”¹³⁰

Det er således også et krav, at denne selvstændige gren kan fungere ved hjælp af egne midler.

5.3.1.2 Vederlag i forbindelse med skattefri tilførsel af aktiver

Det er en grundlæggende betingelse for at gennemføre en skattefri tilførsel af aktiver, at der udelukkende sker vederlæggelse med aktier eller anparter til det modtagende selskab¹³¹.

5.3.1.3 Tilførselsdatoen

Tilførselsdatoen er den dato, hvor rettighederne og forpligtelserne overgår til det modtagende selskab.¹³² Skattemæssigt er der tale om den dato for åbningsstatus, der udarbejdes i forbindelse med tilførslen for det modtagende selskab, der i skattemæssig henseende anses for tilførselsdatoen¹³³.

5.3.1.4 Tilførslen skal ske til handelsværdi

Ved tilførsel af aktiver anses aktierne for anskaffet til handelsværdien. For at forhindre omgåelse af at skattepligtig avance omdannes til skattefri avance, skal aktierne beholdes i tre år.

¹²⁸ Selskabsskatteret forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 19.

¹²⁹ Skatteretten s. 569.

¹³⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945305> C.D.6.2.3.1 Gren af en virksomhed.

¹³¹ Skatteretten 2, s. 572.

¹³² LOIS s. 991.

¹³³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945315> C.D.6.2.6.2 Tilførsel af aktiver fra et dansk selskab.

5.3.1.5 Tilførslen skal anmeldes til Skattestyrelsen

Skattefrie tilførsler skal anmeldes til Skattestyrelsen senest én måned efter vedtagelsen er sket i alle involverede selskaber. Dette følger af bestemmelserne i FUSL § 6 stk. 3.

5.3.2 Skattefri tilførsel af aktiver med forudgående tilladelse

FUL § 15 c. stk. 1, giver muligheden for, at der kan ske en skattefri tilførsel af aktiver med forudgående tilladelse fra Skattestyrelsen. Skattestyrelsen kan efter omstændighederne give tilladelse på betingelse af, at der udarbejdes specifikke dokumenter, som efterfølgende skal sendes til Skattestyrelsen¹³⁴.

Ved udarbejdelse af dokumenter til Skattestyrelsen indsendes tillige en ansøgning. I ansøgning skal der argumenteres for den forretningsmæssige begrundelse for indhentelse af tilladelsen. Skattestyrelsen kan stille yderligere krav til ansøgeren, hvis Skattestyrelsen ikke finder den forretningsmæssige begrundelse for tilstrækkelig. Dette er for at sikre, at der ikke foreligger en skatteunddragelse eller skatteudskydelse¹³⁵.

5.3.3 Skattefri tilførsel af aktiver uden forudgående tilladelse

Det er en betingelse ved en skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse fra Skattestyrelsen, at det indskydende selskab ikke afstår aktier i det modtagende selskab i tre år efter vedtagelsen af tilførslen¹³⁶.

Det svarer til de krav, der er beskrevet under skattefri aktieombytning i afsnit 5.2.3.2, og reglerne er fastsat af FUL § 15 c, stk. 1, 5. pkt.

5.3.3.1 Tilladelse ved efterfølgende salg

Hvis indskydende selskab afstår sine aktiver i det modtagende selskab inden for tre år, bliver afståelsen skattepligtig. Hvis der ansøges om en tilladelse til skattefri tilførsel af aktiver hos Skattestyrelsen, kan det dog undgås. Det skal i alle tilfælde begrundes forretningsmæssigt¹³⁷.

5.3.3.2 Skattemæssige konsekvenser - Underskudsbegrænsning

Såfremt der er underskud fra tidligere år i indskydende henholdsvis modtagende selskab, kan det ikke bringes til fradrag ved indkomstopgørelsen for det modtagende selskab¹³⁸.

Underskud fra tidligere år, som er opstået i forbindelse med, at selskaberne har været sambeskattede, mistes ikke. Ved ubenyttede kildeartsbegrænsede tab vil dette fortabes hos det modtagende selskab og

¹³⁴ <https://danskelove.dk/fusionsskatteloven/15c> FUL § 15 c, stk. 1, 3. pkt.

¹³⁵ Skatteretten 2, s. 573.

¹³⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945249> C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.

¹³⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945249> C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.

¹³⁸ Selskabsskatteret forelæsning 5, plancher omstrukturering s. 21.

gældende for det indskydende selskab, vil dette ligeledes fortabes, såfremt selskabet ikke ophører ved den skattefrie tilførsel af aktiver¹³⁹.

5.3.3.3 Konsekvenser for overdrager

Konsekvenserne for overdrageren ved en skattefri tilførsel af aktiver er, at der ikke sker en realisationsbeskatning, da man succederer. Derudover opnås der en holdingstruktur, hvor aktierne kan sælges skattefrit efter ejertidskravets ophør, det vil sige efter tre år.

5.3.3.4 Konsekvenser for erhverver

Modsætningsvist indtræder i stedet erhververen i overdragerens skattemæssige stilling, når der succederes, hvis der ikke sker afståelsesbeskatning af avancer i det indskydende selskab.

Ved en efterfølgende afståelse af de modtagne aktiver uden succession vil det modtagende selskab blive fuldt ud beskattet. Hvis der inden den skattefrie tilførsel af aktiver har været et skattemæssigt underskud til fremførsel i det modtagende selskab, vil underskuddet fortabes. Det er derfor en god idé at tage stilling til, hvorvidt den skattefrie eller skattepligtige model skal anvendes i de tilfælde, hvor det modtagne selskab har et stort underskud. En anden overvejelse, der skal tages i betragtning, er, at såfremt det indskydende og modtagende selskab er sambeskattet, vil der som udgangspunkt ikke ske begrænsning i anvendelse af det modtagende selskabs skattemæssige underskud fra tidligere år.

5.3.4 Delkonklusion

Det kan konkluderes, at tilførsel af aktiver kan indtræde skattefrit såvel som skattepligtig og kan foretages med og uden tilladelse fra Skattestyrelsen. Konsekvenserne heraf er, at der ved en ansøgning med tilladelse skal foreligge en forretningsmæssig begrundelse. Skattestyrelsen stiller oftest yderligere krav i form af et ejertidskrav på tre år og et anmeldelseskrav. Ved en ansøgning uden tilladelse er der tre års ejertid af aktierne, et såkaldt holdingkrav.

Som hovedregel bortfalder skattemæssige underskud i forbindelse med ugentlig skattefri fusion. Dette sker på baggrund af ønsket om at undgå, at et selskabs skattemæssige overskud bortfalder ved ugentlig fusion med et selskab, der er i skattemæssigt underskud, når transaktionen i øvrigt ikke har skattemæssige konsekvenser. Når også det modtagende selskabs eget underskud fortabes ved fusionen, skyldes det hensynet til at sikre, at underskudsselskabet ikke blot i stedet bliver valgt som det modtagende selskab.

¹³⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945158> C.D.5.2.7.3 Fortabelse af underskud - FUL § 8, stk. 6.

5.4 Spaltning

Gennemførelse af spaltning indebærer, at selskabets aktiviteter opdeles i flere selskaber, enten ved at der stiftes et nyt selskab eller aktiverne overføres til et eksisterende selskab. Det særlige ved spaltning er, at det ikke er selskabet, der har indskudt aktiverne og passiverne, der modtager vederlaget, men derimod kapitalejeren i det indskydende selskab, som modtager vederlaget i form af aktier, kontanter eller en kombination heraf¹⁴⁰.

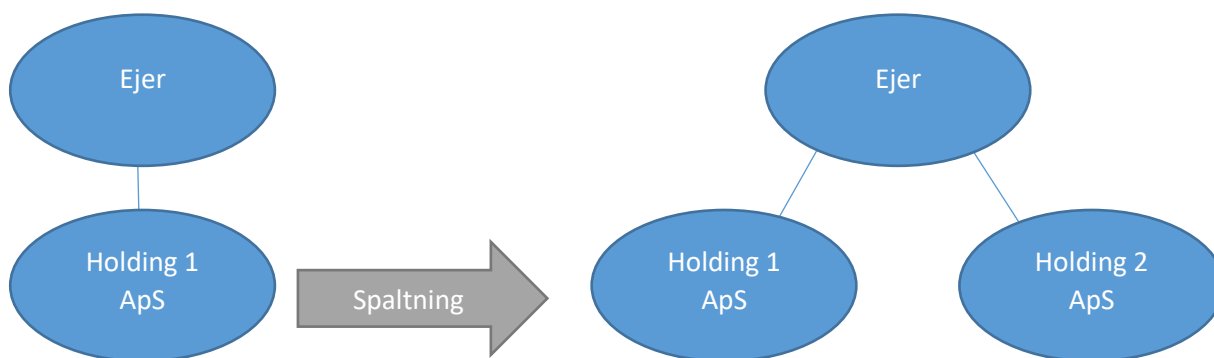
Det spaltede selskab benævnes ofte det indskydende selskab, mens de modtagende selskaber er de selskaber, der overtager det indskydende selskabs aktiver i forbindelse med spaltningen.

En spaltning kan ske på to forskellige måder:¹⁴¹

- Grenspaltning (afsnit 5.4.4)
- Ophørsspaltning (afsnit 5.4.5)

Ved grenspaltning spalter selskabet en del af virksomheden uden ophør, og det oprindelige selskab fortsætter sin aktivitet¹⁴². Det kunne for eksempel være, at ejeren af selskabet ønsker at adskille to forskellige forretningsområder.

Grenspaltning kan illustreres således:

Figur 13: Grenspaltning af holdingselskab til to holdingselskaber. Egen tilvirkning

En ophørsspaltning kan ske ved, at det indskydende selskab ophører, og selskabet overfører sine aktiver og passiver til to selskaber¹⁴³.

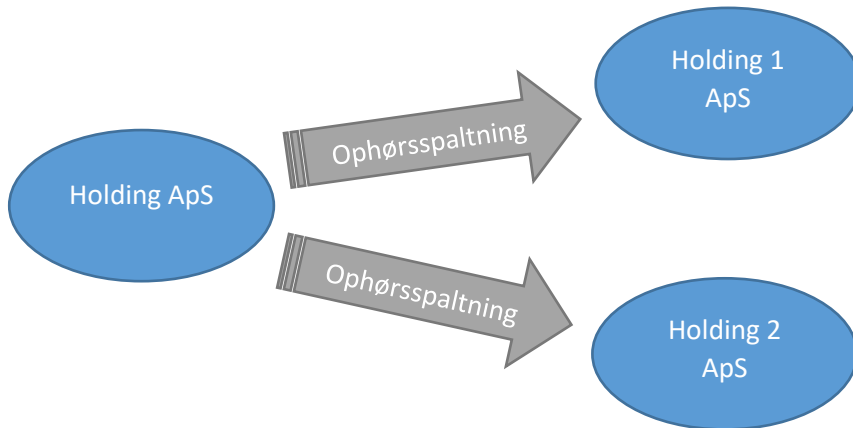
Ophørsspaltning kan illustreres således:

¹⁴⁰ LOIS s. 1.014.

¹⁴¹ Skatteretten 2, s. 557.

¹⁴² Skatteretten 2, s. 557.

¹⁴³ Skatteretten 2, s. 557.

Figur 14: Ophørsspaltning af holdingselskab til to holdingselskaber. Egen tilvirkning

5.4.1 Skattefri spaltning

Der gives adgang jf. FUL §§ 15 a, og 15 b til, at spaltning kan ske skattefrit, og realisationsbeskatningen af selskabet og kapitalejeren udskydes, hvis der i stedet anvendes en skattefri spaltning¹⁴⁴.

Skattefri spaltning er baseret på princippet om succession, og for det indskydende selskab udskydes realisationsbeskatningen, hvis der i stedet gennemføres en skattefri spaltning. For det modtagende selskab succederes derimod i anskaffelsessum, anskaffelsestidspunkt, herunder afskrivninger i de modtagende selskabs aktiver og passiver, og overtager den latente skat. Derudover hæftes der for eventuelle skattekrav og bødeansvar for såvel det sidste indkomstår som for tidligere indkomstår¹⁴⁵.

Følgende afsnit oplister de grundlæggende betingelser for skattefri spaltning, som skal være opfyldt for at anvende reglerne.

5.4.1.1 Grundlæggende betingelser for skattefri spaltning

Efter FUL kap. 4, er det muligt at gennemføre en skattefri spaltning¹⁴⁶. Der er visse betingelser, der skal være opfyldt, før der gives adgang til skattefri spaltning, hvor det indskydende selskab og modtagende selskab skal opfylde følgende betingelser:¹⁴⁷

- Skal være omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i fusionsdirektivet.
- Fusionsdatoen skal være sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskab.
- Såfremt det indskydende selskab ikke ophører, skal selskabets aktiver og passiver udgøre en gren af virksomheden.

¹⁴⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945243> C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning.

¹⁴⁵ Selskabsskatteret forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 46.

¹⁴⁶ Skatteretten 2, s. 560.

¹⁴⁷ Skatteretten 2, s. 558-560.

- *En skattefri spaltning af aktiver skal indberettes digitalt til SKAT senest én måned efter den dag, hvor spaltningen er vedtaget (FUL § 6, stk. 3 og BEK nr. 1003 af 06/09/2014)*
- *Aktionærerne skal vederlægges i forhold til deres ejerandele i det indskydende selskab jf. FUL § 15 A, stk. 2*
- *Aktionærerne skal vederlægges i forhold til deres ejerandele i det indskydende selskab, og værdiansættelse skal ske til handelsværdier.¹⁴⁸*

Det er en betingelse, at der mindst sker vederlæggelse med én aktie i hvert af de modtagende selskaber, hvis der er flere modtagende selskaber, og at vederlæggelsen sker i samme forhold som hidtil. Hvis to aktionærer ejer henholdsvis 30 % og 70 %, skal begge aktionærer vederlægges i forholdet 30/70.¹⁴⁹

5.4.2 Skattefri spaltning med forudgående tilladelse

Som udgangspunkt er det en betingelse for den skattefri spaltning, at der indhentes tilladelse fra Skattestyrelsen¹⁵⁰.

Skattestyrelsen lægger vægt på, at spaltningen er forretningsmæssigt velbegrunder, og ansøger skal ved indhentelse af forudgående tilladelse argumentere for, at der ikke er tale om en skatteundgåelse eller skatteunddragelse¹⁵¹.

Ved ansøgningen til Skattestyrelsen kan styrelsen efter omstændighederne give tilladelse på betingelse af, at der udarbejdes specifikke dokumenter, som er nævnt i FUL § 6, stk. 3, eller § 6, stk. 4. Se FUL § 15 a, stk. 1, 3. pkt.¹⁵²

Udover de specifikke krav, som Skattestyrelsen kan kræve, skal der i ansøgningen til Skattestyrelsen som udgangspunkt fremsendes følgende dokumenter¹⁵³.

- *Udkast til regnskabsopstilling*
- *Åbningsbalance pr. spaltningsdatoen*

¹⁴⁸ Skatteretten 2, s. 558-559 og Selskabsskatteret forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 45.

¹⁴⁹ Skatteretten 2, s. 560.

¹⁵⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945260&chk=216701> C.D.6.1.1 Introduktion til skattefri spaltning med tilladelse.

¹⁵¹ Skatteretten 2, s. 560-561.

¹⁵² <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945301&chk=216701> C.D.6.1.11 Ansøgning og klageadgang.

¹⁵³ Skatteretten 2, s. 560.

- *For selskaber, hvor det indskydende selskab ikke ophører, er det relevant at oplyse, om det indskydende selskab, andre koncernselskaber, hovedaktionærer, eller tredjemand i øvrigt har stillet kaution, pant eller andre former for sikkerhedsstillelser for det modtagende selskab.*¹⁵⁴

5.4.3 Skattefri spaltning uden forudgående tilladelse fra skattestyrelsen

Der er mulighed for at gennemføre en spaltning uden forudgående tilladelse fra Skattestyrelsen¹⁵⁵.

Forskellen mellem de to regelsæt, forudgående tilladelse og uden forudgående tilladelse, er, at der er ved skattefri spaltning uden forudgående tilladelse ikke stilles krav om, at spaltningen er forretningsmæssigt begrundet¹⁵⁶.

Der gælder desuden følgende forudsætninger for en skattefri spaltning:¹⁵⁷

- *At der ikke er tale om en spaltning af en transparent enhed*
- *Forholdet mellem aktiver og forpligtelser i modtagende selskaber skal svare til forholdet i det indskydende selskab*
- *Efter spaltningen skal der ejes mindst 10 % af kapitalen, og der ikke må afstås aktier i en periode på tre år (holdingkrav) fra vedtagelsestidspunktet*
- *At ombytningen sker til handelsværdi*
- *Ved en skattefri spaltning af aktiver skal det modtagende selskab senest ved indgivelse af selvangivelsen give Skattestyrelsen besked om, at der er foretaget skattefri spaltning uden tilladelse.*

5.4.4 Grenspaltning

Ved grenspaltning anses deltagerne for at have anskaffet aktierne i det eller de modtagende selskaber på samme tidspunkt som aktierne i det indskydende selskab. Derudover anses vederlaget med andet end aktier eller anparter i det eller de modtagende selskaber som udbytter for aktionærerne i det indskydende selskab¹⁵⁸.

De overtagende selskaber kan være eksisterende eller nyetablerede selskaber. Det er et krav, at den spaltede gren af selskabet skal kunne fungere som en selvstændig virksomhed.

¹⁵⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945301&chk=216701> C.D.6.1.11 Ansøgning og klageadgang.

¹⁵⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945260&chk=216701> C.D.6.1.1 Introduktion til skattefri spaltning med tilladelse.

¹⁵⁶ Skatteretten 2, s. 561.

¹⁵⁷ Skatteretten 2, s. 560-564.

¹⁵⁸ Selskabsskatteret, forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 48.

Som eksempel kan følgende gives: A og B ejer tilsammen et selskab, men de bliver enige om ikke at drive selskabet sammen længere. A og B bliver herefter enige om at spalte selskabet ved grenspaltning. Her optræder muligheden for at spalte selskabet ligeligt i forholdet 50/50, hvor A får selskabets goodwill, herunder driften, og hvor B får selskabets aktiver til at drive sit eget selskab videre.

Ved grenspaltning, spalter selskabet en del af virksomheden fra, mens det oprindelige selskab består og fortsætter sin aktivitet. Se figur 13 i ovenstående afsnit 5.4 for en illustration af grenspaltning).

Det spaltede selskab bliver realisationsbeskattet, og kapitalejerne bliver udbyttebeskattet. For de overtagende selskaber optages aktiverne og passiverne i det spaltede selskab til handelsværdien og på spaltningstidspunktet¹⁵⁹.

Der er ingen underskudsbegrænsning ved grenspaltning, hvilket vil sige, at det indskydende selskab kan bevare muligheden for at fremføre egne tidligere underskud til fradrag i indkomsten. Grenspaltning medfører således ikke underskudsbegrænsning¹⁶⁰.

5.4.5 Ophørsspaltning

Ved ophørsspaltning ophører selskabet, og dets aktiver og passiver overdrages til et eller flere selskaber.¹⁶¹ De overtagende selskaber kan være eksisterende eller nyetablerede selskaber. Det spaltede selskab samt kapitalejerne bliver udbyttebeskattet¹⁶².

Aktiverne og passiverne optages i de spaltede selskaber til handelsværdi på spaltningstidspunktet.

Ved en ophørsspaltning går uudnyttede skattemæssige underskud som udgangspunkt tabt. Dette gælder både for de spaltede selskaber, der ophører, samt for de modtagende selskaber. Underskuddet går ikke tabt i de tilfælde, hvor selskaberne har været sammenbeskattet i det år, hvori underskuddet opstod¹⁶³.

5.4.6 Delkonklusion

En spaltning kan gennemføres på to måder, herunder ophørsspaltning eller ved grenspaltning. Ved en skattefri spaltning bliver det indskydende selskab ikke afståelsesbeskattet. Ved en ophørsspaltning gælder det for alle aktiver og passiver, mens ved grenspaltningen er det udelukkende de aktiver og passiver, der bliver spaltet ud, som ikke bliver beskattet. Det er det modtagende selskab, som succederer i de modtagne aktiver og passiver. Dermed kommer det modtagende selskab til at betale skatten.

¹⁵⁹ Skatteretten 2, s. 563.

¹⁶⁰ Selskabsskatteret, forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 47.

¹⁶¹ Skatteretten 2, s. 557.

¹⁶² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945297> C.D.6.1.7 Selskabsdeltagernes skattemæssige stilling ved ophørsspaltning.

¹⁶³ Selskabsskatteret, forelæsning 5, plancher fra undervisning s. 47.

5.5 Kapitalnedsættelse og kapitalforhøjelse

5.5.1 Kapitalnedsættelse

En kapitalnedsættelse betyder, at selskabskapitalen nedsættes til et givent beløb, dog ikke under de gældende kapitalkrav. En kapitalnedsættelse kan foretages, når selskabet ønsker at tilpasse kapitalens størrelse til selskabets aktuelle økonomiske stilling.¹⁶⁴ Det kan være i forbindelse med, at selskabet har behov for ekstra likviditet, og dette kan fremskaffes ved, at en kapitalejer kan købes ud og/eller i forbindelse med et generationsskifte. Hvor det er muligt for aktionæren, som helt eller delvist ønsker at udtræde af aktionærkredsen, at få likviditet ud af selskabet.

En nedsættelse af kapitalen kan kun ske ved følgende formål efter selskabslovens § 188:¹⁶⁵

- Dækning af underskud.
- Udbetaling til kapitalejerne, eller
- Henlæggelse til en særlig reserve.

Punkt 1 og 3 vil ikke blive berørt i vores afhandling, da de ikke vurderes relevant i forhold til opgavens formål.

5.5.1.1 Beslutning om kapitalnedsættelse

Beslutningen om kapitalnedsættelse skal træffes af generalforsamlingen. I nogle tilfælde kan generalforsamlingen bemyndige det centrale ledelsesorgan til at træffe beslutningen om at gennemføre en kapitalnedsættelse¹⁶⁶.

Kreditorerne opfordres til at anmelde deres krav, og efter fristens udløb kan kapitalnedsættelsen gennemføres. I nogle tilfælde skal der ikke ske opfordring til kreditorerne. Dette er, når kapitalen samtidig forhøjes ved tegningen af mindst samme nominelle beløb. Undtagelsen finder alene anvendelse for kapitalforhøjelser, som sker ved tegning, hvilket vil sige, at en kapitalforhøjelse i forbindelse med en fusion eller spaltning ikke kan berettige brug af undtagelsen. Når der er gået fire uger fra udløbet af fristen, som kreditorerne har til at anmelde deres krav, gennemføres kapitalnedsættelsen automatisk¹⁶⁷.

¹⁶⁴ Skatteretten 2, s. 504.

¹⁶⁵ <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-kapitalnedsaettelse> vejledning om kapitalnedsættelse.

¹⁶⁶ <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-kapitalnedsaettelse> vejledning om kapitalnedsættelse kapitel 3.

¹⁶⁷ <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-kapitalnedsaettelse> vejledning om kapitalnedsættelse kapitel 5.

5.5.1.2 Krav til generalforsamlingen

Generalforsamlingen skal i forbindelse med beslutningen om nedsættelse af selskabskapitalen overholde visse krav.

Beslutningen om anvendelse af nedsættelsesbeløb til udbetaling til kapitalejerne kan kun træffes af generalforsamlingen, såfremt kapitalsekskabets centrale ledelse stiller eller godkender forslag.

For aktieselskaber stilles der særlige krav til proceduren. Forslaget skal gøres tilgængeligt for aktionærerne og skal fremlægges på generalforsamlingen. Hvis årsrapporten for sidste regnskabsår ikke behandles på samme generalforsamling, skal der i et aktieselskab fremlægges:

- *Senest godkendte årsrapport*
- *En beretning fra selskabets centrale ledelsesorgan, som – i den udstrækning det ikke på grund af særlige omstændigheder kan skade selskabet – skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, der er indtruffet efter aflæggelse af årsrapporten, og*
- *En erklæring fra selskabets revisor om det centrale ledelsesorgans beretning, hvis selskabets årsregnskab er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.¹⁶⁸*

5.5.1.3 Gennemførelse

Beslutningen om kapitalnedsættelse skal registreres senest to uger efter, at beslutningen er truffet af generalforsamlingen. Hvis ikke det gøres inden for denne frist, mister beslutningen sin gyldighed.¹⁶⁹

5.5.2 Kapitalforhøjelse

Kapitalforhøjelser er på samme måde som kapitalnedsættelser ofte anvendt i forbindelse med generationsskifter. Kapitalforhøjelser anses som en fordel i forhold til køb af eksisterende aktier. Fordelen kommer til udtryk ved, at tidligere aktionærer ikke anses for at afstå deres aktier i forbindelse med en kapitalforhøjelse, hvis de sælger de eksisterende aktier til nye aktionærer. Kapitalforhøjelsen foretages oftest, når der er hensigt til at anvende A/B-modellen. A/B-modellen vil blive gennemgået i kapitel 7, hvor de finansieringsmæssige muligheder vedrørende et generationsskifte vil blive behandlet.

Ved kapitalforhøjelser, som sker ved indbetaling af andet end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning jf. SL § 160.

¹⁶⁸ <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-kapitalnedsaettelse> vejledning om kapitalnedsættelse kapitel 3.

¹⁶⁹ Erhvervsret 2, Forelæsning 6, Plancher fra undervisning s. 41.

5.5.2.1 Krav til generalforsamlingen

Både kapitalforhøjelse og -nedsættelse er en beslutning, der træffes af selskabets aktionærer på en generalforsamling. Som udgangspunkt skal beslutningen vedtages med 2/3 flertal. Generalforsamlingen kan også bemyndige bestyrelsen til at træffe en sådan beslutning, så man ikke hver gang skal indkalde alle kapitalejere.¹⁷⁰

5.5.3 Delkonklusion

En kapitalnedsættelse kan anvendes ved udlodning af egenkapitalen og i de tilfælde, hvor selskabet står inde med overskudslikviditet. På denne måde trækkes værdierne ud af selskabet, uden at driften påvirkes. Dette gør det muligt at overføre en del af selskabskapitalen til aktionæren, som ønsker hel eller delvis fratrædelse fra aktionærkredsen. Samtidigt gøres det lettere for den nye ejer at finansiere overdragelsen og dermed sikre den afstående aktionærs pension.

Udlodning til aktionærer i forbindelse med kapitalnedsættelsen skal som udgangspunkt beskattet som udbytte. Aktionæren har dog mulighed for at opnå dispensation, så beskatningen kan ske som aktieavance.

Omvendt kan der i forbindelse med et generationsskifte ligeledes anvendes kapitalforhøjelse, hvor ejerkredsen udvides i form af en kapitaludvidelse. Fordelen ved en kapitalforhøjelse er, at aktionæren ikke anses for at afstå sine aktier i forbindelse med kapitalforhøjelsen.

5.6 Holdingkrav

De skattelempele omstruktureringsmuligheder, såsom spaltning, aktieombytning og tilførsel af aktiver uden tilladelse fra skat, medfører et holdingkrav. Holdingkravet er en konsekvens af den skattefrihed, som er tilegnet sig i forbindelse med de skattelempele omstruktureringsmuligheder.

Reglen er indsat som en værnsregel til at imødegå eventuel omgåelse af avancebeskatning. Det vil betyde, at der ville opstå en skattefri gevinst, hvor der skulle have været tale om et skattepligtigt salg af aktier. Holdingkravet træder i kraft, såfremt den erhvervende part vil tilegne sig minimum 10 % af aktiekapitalen.

I forbindelse med holdingkravet kan den erhvervende part ikke afstå aktierne i en periode på tre år. Hvis holdingkravet ikke overholdes, og der dermed sker en afståelse af aktierne i den treårige periode, vil det betyde, at tidligere omstruktureringer vil blive skattepligtige. Det gælder både for selskabet og kapitalejeren. I tilfælde af, at der måtte være flere kapitalejere, vil det betyde, at alle kapitalejere vil blive omfattet af den skattepligtige omstrukturering, såfremt der blot er én af kapitalejerne, der ikke overholder kravet.

¹⁷⁰ Erhvervsret 2, Forelæsning 6, Plancher fra undervisning s. 12

Afståelse af aktier spænder bredt og forekommer ikke kun i forbindelse med salg eller overdragelse af aktierne. En afståelse vil efter ABL § 33 A også finde sted, hvis aktierne ændrer skattemæssig status.¹⁷¹ Dette vil betyde, at aktiebeholdningen ikke længere vil anses for at være omfattet af ABL § 8, men derimod af ABL § 9. Afståelsen vil dog ikke have en relation til holdingkravet og vil dermed ikke gøre omstruktureringen skattepligtig, selvom der vil ske beskatning herfor.¹⁷²

En afståelse med relation til holdingkravet vil dog finde sted, hvis det erhvervende selskab går konkurs, eller der måtte finde en kapitalnedsættelse sted. Afståelse ved konkurs og kapitalnedsættelse blev via et bindende svar behandlet af Skatterådet i SKM2010.210.SR, hvor spørger havde stillet følgende spørgsmål:¹⁷³

1. *Kan SKAT bekræfte, at en afståelse af anparter i det erhvervede selskab (A ApS) i tilfælde af en eventuel konkurs indenfor en periode på 3 år efter ombytningstidspunktet, ikke vil anses for en "afståelse" med den virkning, at den påtænkte aktieombytning bliver skattepligtig?*
2. *Kan SKAT bekræfte, at en kapitalnedsættelse til dækning af underskud indenfor en periode på 3 år efter ombytningstidspunktet ikke anses for en "afståelse" med den virkning, at den påtænkte aktieombytning bliver skattepligtig? "*

Skatterådet besvarede begge spørgsmål afvisende og fastslog herved også afståelsen som værende et vidt begreb. Det følger således af ABL § 30, at afståelse vil skulle ses som:

- *Salg*
- *Bytte*
- *Bortfald*
- *Andre former for afhændelse.*

Holdingkravets ejertidsperiode vil dog ikke forhindre, at aktierne i det erhvervende selskab igen vil kunne overdrages via en skattefri omstrukturering. Hvis en skattefri omstrukturering gennemføres, vil holdingkravets restløbetid vedrørende den tidligere skattefrie omstrukturering blot blive videreført.¹⁷⁴

¹⁷¹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183604#id448b0f3f-1d7d-47fc-ac25-413e97bbe766>.

¹⁷² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945253> C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.

¹⁷³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1894900>.

¹⁷⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945253> C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.

6. Aktieoverdragelse til erhvervsdrivende fonde efter L 156

Kapitlet vil behandle lovforslaget L 156, pr. 26. marts 2020, som er udarbejdet på baggrund af rapporten om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 udarbejdet Skatteministeriets arbejdsgruppe¹⁷⁵.

Lovforslaget og beskatningsmodellen er ikke modstridende, og kapitlet vil omtale det fremsatte lovforslag som beskatningsmodellen.

Beskatningsmodellen er tiltænkt fonde bosiddende i Danmark og skattepligtige hertil. Beskatningsmodellen er udarbejdet med henblik på, at den modtagende fond vil være omfanget af de gældende regler for beskatning af erhvervsdrivende fonde.

I forbindelse med udarbejdelsen af beskatningsmodellen har hensigten være at minimere den administrative byrde af de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser for både stifteren og den erhvervsdrivende fond.

Beskatningsmodellen har til hensigt at muliggøre en overdragelse af aktier i selskaber, som drives af fysiske personer, til en erhvervsdrivende fond, som ikke vil kunne virke likviditetsdrænende for selskabet og u hensigtsmæssigt have negativ indflydelse på driften heraf.

Efter gældende regler foreligger der mulighed for, at et holdingselskab vil kunne overdrage sine aktier i et datterselskab til en fond, og idet der så vil være tale om en afståelse af datterselskabsaktier, vil avancen ikke være skattepligtig. Dette vil betyde, at holdingselskabet ikke vil have et kapitaldrænende salg, men fonden vil derimod være nødsaget til at skulle fremskaffe kapital for at kunne foretage købet, og det er tidligere blevet beskrevet, hvor besværligt det er for fonde at fremskaffe kapital på egen vis. Derfor muliggør beskatningsmodellen, at det kapitalkrævende køb vil blive elimineret.

6.1 Betingelser for aktieoverdragelse til erhvervsdrivende fonde efter L 156

For at kunne anvende arbejdsgruppens beskatningsmodel er der visse krav, som skal være opfyldt, før dette er en mulighed. Dette vedrører krav til fondens status og formål, samt hvordan ejerstrukturen og andelen af stemmerne tilfalder fonden, og virksomhedens status som en erhvervsvirksomhed¹⁷⁶.

6.1.1 Fondens status og formål

Fonden, som vil modtage aktierne i selskabet, vil skulle have status som en erhvervsdrivende fond. Status som en erhvervsdrivende fond afhænger af fondens aktivitetsudøvelse. Lov om erhvervsdrivende fonde § 2,

¹⁷⁵ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremsat.htm

¹⁷⁶ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremsat.htm § 35 B, stk. 1.

stk.1, definerer en fond som værende erhvervsdrivende, såfremt én af nedenstående aktiviteter er opfyldt¹⁷⁷.

- *Overdrager varer eller immaterielle rettigheder, erlægger tjenesteydelser eller lignende, for hvilke den normalt modtager vederlag, eller*
- *Udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom, eller*
- *Fonden har den i selskabslovens § 7 anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed – dvs. den bestemmende indflydelse.¹⁷⁸*

Forholdet vedrørende bestemmende indflydelse i et datterselskab vil derfor være et krav, idet dette vil medføre, at fonden vil blive karakteriseret som erhvervsdrivende. Såfremt fondens formue i et mindre omfang udgøres af aktierne i virksomheden, eller at dattervirksomhedens aktiviteten må anses som begrænset, vil kriteriet dog ikke være opfyldt jf. LEV § 2, stk. 3. pkt. 2. Hvis en erhvervsdrivende fond i tre på hinanden følgende regnskabsår ikke har opfyldt kriterierne som værende erhvervsdrivende, vil fonden ikke længere være omfattet af Lov om erhvervsdrivende fonde.¹⁷⁹

Til imødegåelse af ovenstående risiko for manglende opfyldelse af kravet om, at fonden er erhvervsdrivende, indeholder beskatningsmodellen krav til fondens vedtægtsmæssige bestemte formål. Formålet i fonden vil være at eje og drive virksomheden gennem en bestemmende aktiepost. Formålet vil også tilgodese hensynet til, at selskabet skal være bestemt til at være underlagt fondseje i varig henseende.

Foruden det vedtægtsmæssige bestemte formål, som er driftsorienteret, vil fonden også skulle besidde et uddelingsmæssigt formål. Fondens uddelingsformål må ikke have til henseende at støtte medlemmer af bestemte familier, men kan sagtens have almennyttige- og almenvelgørende uddelinger som formål.

I forbindelse med vedtægterne kan bestemte familier heller ikke have fortrinsret for følgende¹⁸⁰:

- *Bestemte stillinger (Dette gælder dog ikke hver som medlem af bestyrelsen)*
- *Arbejdsydelser og på anden vis økonomiske ydelser fra fonden eller virksomheden, som fonden besidder bestemmende indflydelse i.*

Arbejdsgruppen anser, at ovenstående betingelser i praksis vil medføre, at overdragelsen af aktierne vil ske til nystiftede fonde.

¹⁷⁷ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209694>

¹⁷⁸ Ved bestemmende indflydelse henviser LEF til selskabslovens definition af bestemmende indflydelse, hvilket er evnen til at kontrollere dattervirksomhedens driftsmæssige og økonomiske beslutninger.

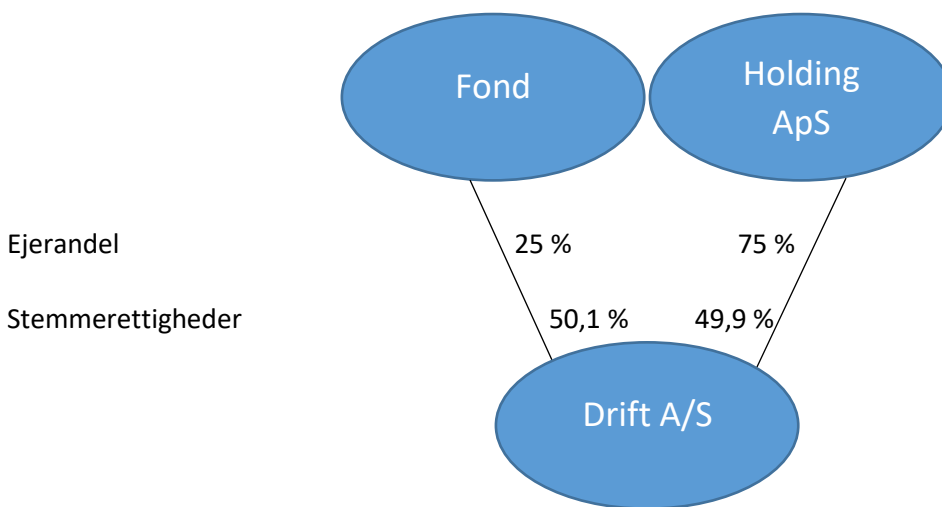
¹⁷⁹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=166634>

¹⁸⁰ LEV § 28, stk. 2.

Kravene til fondens formål og status vil skulle være gældende på overdragelsestidspunktet, hvor der herefter vil skulle følges de almindelige fondsretlige regler i forhold til vedtægtsmæssige ændringer mv. Dette vil ikke blive behandlet yderligere i afhandlingen.¹⁸¹

6.1.2 Ejer- og stemmeandel

For at kunne anvende modellen er der stillet krav om, at fonden reelt set overtager driften af selskabet i form af bestemmende indflydelse på selskabets driftsmæssige og økonomiske beslutninger. Dette vil betyde, at fonden skal besidde mindst 50 % af stemmerettighederne i selskabet. Kravet til ejerandelen for fonden vil dog kun udgøre 25 % af den samlede aktiekapital, hvor en koncernstruktur med fondsejerskab vil kunne tillade, at fonden som minimum ejede 25 % af aktierne og 50,1 % af stemmerne.¹⁸²

Figur 15: Illustration af en mulig koncernstruktur med minimum ejerskab og stemmerettigheder tildelt fonden. Egen tilvirkning

Beskatningsmodellen tillader derfor, at hele 75 % af ejerskabet i driftsselskabet vil kunne overgå til andre parter, som i dette tilfælde kunne være stifterens børn. Kravet er ved anvendelse af beskatningsmodellen et ejerskab på hele 25 %, som minimum, hvor succession til familie blot påkræves 1 % i ejerskab, hvilket kan opfattes som en betydelig forskel i betingelser for at kunne overdrage til en fond.

Selvom der måtte være forskellige aktieklasser til brug for opdelingen af stemmerettighederne, så vil der ikke kunne udstedes forskellige aktieklasser, som vil begunstige stifteren eller dennes nærtstående, fx børnene, i forhold til forlods ret på udbytte. Den procentvise fordeling af ejerskabet mellem fonden og de resterende parter vil skulle afspejle sig i den forholdsmæssige ret til selskabets økonomiske rettigheder.

¹⁸¹ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 27.

¹⁸² Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 28-29.

6.1.3 Overdragelse af reel erhvervsvirksomhed

I forbindelse med succession for interesse-forbundne parter blev det oplyst i kapitel 4, at der ikke var mulighed for at kunne succedere i aktier, hvor virksomheden anses for i overvejende grad at have aktivitet i form af passiv kapitalanbringelse. Anvendelse af beskatningsmodellen ved overdragelse af aktierne til en erhvervsdrivende fond vil heller ikke kunne gøres i et selskab, hvor aktierne vil være omfattet af ABL § 34, stk. 1. nr. 3¹⁸³.

De overordnede definitioner i pengetanksreglerne er meget ens for succession for fysiske personer samt ved anvendelse af beskatningsmodellen. En virksomhed vil være omfattet af pengetanksreglen, når:

- *50 % eller mere af selskabets indtægter stammer fra udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende opgjort som gennemsnittet af de seneste tre regnskabsår eller*
- *Handelsværdien af selskabets faste ejendomme, kontanter, værdipapirer eller lignende udgør 50 % eller mere af handelsværdien af selskabets samlede aktiver på udlodningstidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de seneste tre regnskabsår.*

Ved passivt kapitalberedskab vurderes det, at der vil være relativt lette muligheder for at fremskaffe likviditet til en betaling af en eventuelt realiseret avancebeskatning. Dette vil dog anses for at være en større problematik i erhvervsaktive virksomheder, som formoder at have vanskeligere ved at fremskaffe den fornødne likviditet hurtigt.

Ved anvendelse af pengetanksreglen for aktier til overdragelse via succession til fysiske personer vil aktier i et datterselskab ikke skulle medtages i ovenstående beregninger. Der gælder særlige regler for koncernforhold, hvor der ses på ejerforholdet i datterselskabet, og dets indtægter samt aktiver vil blive medregnet i forhold til ejerandelen. Ejerandelen direkte eller indirekte i datterselskabet vil mindst skulle udgøre 25 % af aktiekapitalen. Dette vil betyde, at der vil kunne foretages succession i aktierne et holdingselskab, som ejer mindst 25 % af aktiekapitalen i et datterselskab¹⁸⁴.

Kravet til ejerforhold og stemmeandel i beskatningsmodellen er tidligere belyst til minimum at skulle være hhv. 25 % og 50,1 %. Såfremt der blev overdraget aktier i et holdingselskab, som besad et 50 %-ejerskab i en erhvervsvirksomhed, så vil betingelse for at besidde bestemmende indflydelse i en erhvervsvirksomhed ikke være opfyldt¹⁸⁵.

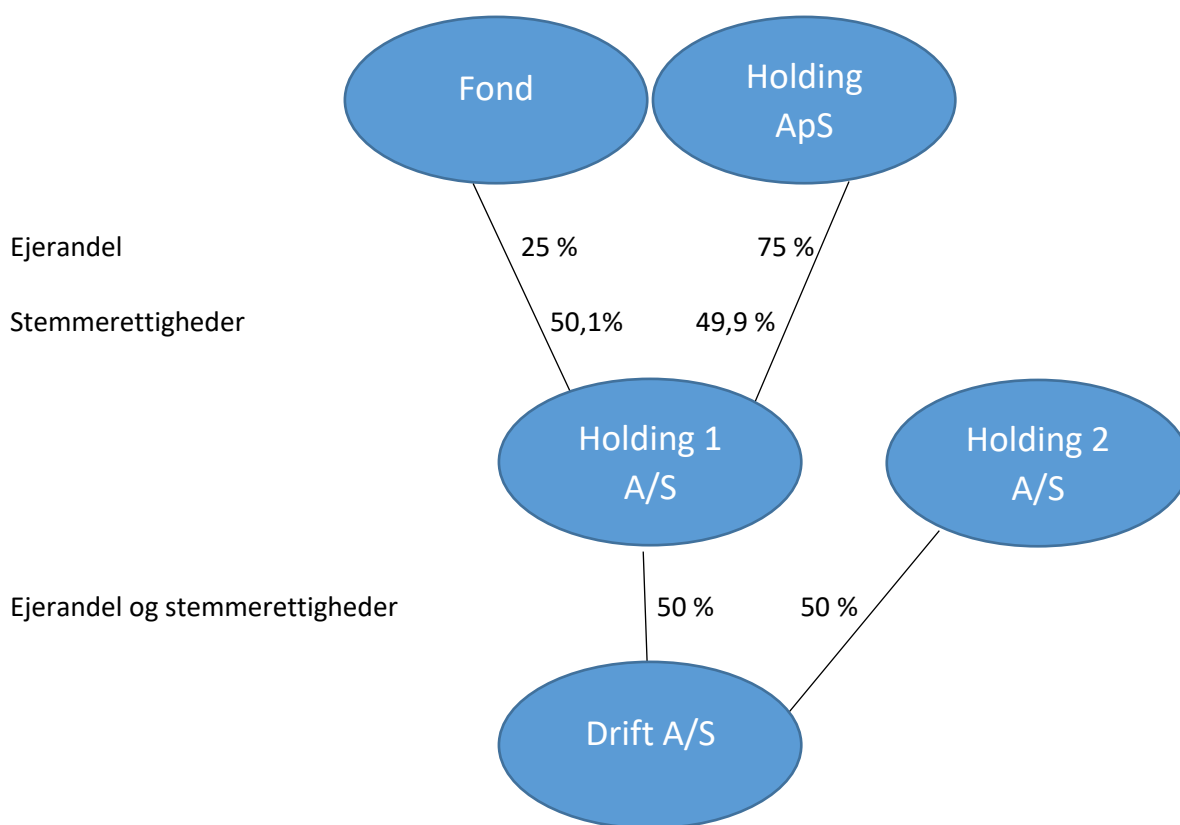
¹⁸³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183604#id448b0f3f-1d7d-47fc-ac25-413e97bbe766>

¹⁸⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1847065>

¹⁸⁵ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 27.

Pengetanksreglen er gældende i en periode på fem år efter fondens erhvervelse af aktier, som er overdraget efter beskatningsmodellen. Dette begrundes i, at der efter successionsreglerne jf. ABL § 34, skal være tale et selskab, som ikke består af passiv kapitalanbringelse. Dette skyldes, at man for aktive virksomheder tager hensyn til, at der må være aktiver, der kan være svære at omsætte inden for kort tid, og hvis dette forhold ikke længere er gældende, så vil beskatningsmodellens formål i form af et likviditetshensyn ikke længere være nødvendigt¹⁸⁶.

Arbejdsgruppens bemærkninger til betingelserne er, at det ikke kan udelukkes, at reglen ikke kan opfyldes, men at der alligevel sker overdragelsen til fonden af en samlet reel, aktiv erhvervsvirksomhed. Her anbefaler arbejdsgruppen, at den pågældende aktionær sikrer sig, at vedkommende og/eller sammen sine nærtstående har eller har haft bestemmende indflydelse over selskabet der overdrages.

Figur 16: Illustration af en ikke mulig koncernstruktur, idet der ingen bestemmende indflydelse er i en erhvervsvirksomhed. Egen tilvirkning

6.2 Overdragelse af aktier til fonden

Anvendelse af beskatningsmodellen og overdragelse aktier herefter vil være under successionslignende forhold, hvor der for stifteren ikke vil blive udløst avancebeskatning, og hvor fonden ikke vil skulle trække på kapitalberedskabet i forbindelse med overdragelsen. Der forekommer ingen modydelse, og aktiernes

¹⁸⁶ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 36.

værdi fratrukket stifterskatten tilfalder fondens grundkapital. Overdragelsen af aktierne vil medføre, at fonden vil skulle opgøre en stifterskat, som skal ses som en ej udløst skat af aktieavancen på aktierne, som svarer til 22 % af overdragerens aktiegevinst.

I forbindelse med overdragelsen af aktierne vil stifteren ikke kunne overdrage aktier med en negativ anskaffelsessum. En negativ anskaffelsessum vil kunne opstå ved en tidligere foretaget virksomhedsomdannelse, men idet afhandlingen fokuserer på et generationsskifte, hvor en koncernstruktur allerede er etableret, vil dette forhold ikke blive behandlet yderligere¹⁸⁷.

6.2.1 Stifterskatten

I forbindelse med overdragelsen af aktierne efter beskatningsmodellen, vil der her skulle beregnes en aktieavance for stifteren.

Der vil af aktieavancen skulle beregnes en udskudt skat med udgangspunkt i den gældende skattesats for fonde i Danmark, dvs. 22 %.

Stifterskatten opgøres på overdragelsestidspunktet, men falder ikke til betaling i forbindelse med overdragelsen. Den opgjorte stifterskat tilgår en særskilt saldo, og idet stifterskatten anses som en henstand af skattebetalingen, vil denne løbende blive forrentet/indekseret. Forrentningen vil foretages løbende af den gældende saldo på forrentningstidspunktet og vil foretages, indtil saldoen ophører eller bliver indfriet.

Forrentningen vil blive foretaget med en rentesats på 1 procentpoint over Nationalbankens diskonto¹⁸⁸, men rentesatsen vil ikke kunne blive mindre end 1 procentpoint¹⁸⁹. Forrentningen vil derfor medfører, at saldoen vil få tilskrevet flere renter på jo længere tid det tager fonden at nedbringe denne.

6.2.2. Loft over beskatningen

Arbejdsgruppen omtaler et loft over den beskatning, som måtte forekomme i forbindelse med overdragelse af aktier efter beskatningsmodellen. Med dette menes der, at den opgjorte udskudte skat, stifterskatten, ved overdragelsen ikke vil kunne blive højere foruden den fastlagte forretning. Hermed vil der tale om et loft, som sikrer, at den betalbare skat vil være kendt og ikke kan ændres, selvom der senere måtte ske ændringer for aktiernes handelsværdi eller lign¹⁹⁰.

¹⁸⁷ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 32.

¹⁸⁸ Diskontoen er en signalrente, der angiver det overordnede niveau for Nationalbankens pengepolitiske renter.

¹⁸⁹ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremsat.htm § 35 D, stk. 1.

¹⁹⁰ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 5.

6.2.3 Nedbringelse af stifterskatten

Stifterskatten vil, som tidligere nævnt, blive opgjort i forbindelse med overdragelsen. Ved nedbringelse har fonden fri mulighed for selv løbende at afdrage på saldoen, selvom der ikke har været nogle af de obligatoriske indfrielseskrav gældende. Ved anvendelsen af beskatningsmodellen vil stifterskatten være underlagt ufravigelige nedbringelsesomstændigheder, hvor stifterskatten vil skulle nedbringes.

Nedbringelse af stifterskatten skal ske via:¹⁹¹

- *Modtagelse af udbytter fra datterselskabet*
- *Afståelse af aktier*
- *Uddelinger og hensættelser til almenvelgørende eller almennyttige formål.*

Fristen for betaling af stifterskatten med udgangspunkt i ovenstående tilfælde samt fondens egne frivillige indbetalinger falder den 1. november i kalenderåret efter indkomståret.

6.2.3.1 Nedbringelse af stifterskatten via udbytte fra datterselskabet

I forbindelse med udbytteudlodningerne modtaget fra datterselskabsaktierne beskattes fondes aktieudbytter efter de samme regler gældende for aktieselskaber, jf. ligningsloven § 16 A. Dette indebærer, at udbytte modtaget fra datterselskabsaktier er skattefrie. Udbytter modtaget herefter vil der skulle beregnes en skatteandel af ud fra den gældende skattesats, jf. FBL § 11, stk. 1. Det beregnede skattebeløb vil nedbringe stifterskatten tilsvarende med det forfaldne beløb. Ved den beregnede skat vil der forekomme fuldt fradrag, såfremt at der måtte være betalte skatter tilknyttet de modtagne udbytter.¹⁹²

Ovenstående vil dog ikke være gældende for udbytter modtaget fra datterselskabet, som er udloddet med henblik på at dække fondens udgifter, der er tilknyttet ejerskabet af aktierne.

6.2.3.2 Nedbringelse af stifterskatten via afståelse af aktierne

Ved fondens delvise afståelse af aktierne skal der opgøres en gevinst eller tab i forbindelse hermed. Opgørelsen vil skulle foretages på hver enkelt aktie med udgangspunkt i aktiens anskaffelsessum og afståelsessum. Anskaffelsessummen vil være handelsværdien på overdragelsestidspunkter, og såfremt at der måtte kunne beregnes en gevinst ved afståelsen af aktierne, vil et beløb svarende til gevinsten ganget skattesatsen jf. FBL § 11, stk. ., kunne nedbringe stifterskatten. Det beregnede skattebeløb vil nedbringe

¹⁹¹ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 33-34.

¹⁹² Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 34
& https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremsat.htm.

stifterskatten i forbindelse med, at det forfalder.¹⁹³ Der vil ved beregningen anvendes et First in, First out princip, hvor de først erhvervede aktier afstås først.

6.2.3.2 Nedbringelse af stifterskatten via uddelinger til almennyttige formål og hensættelser hertil

Fondens uddelinger jf. LL § 8 A, stk. 1., vil kunne fradrages i stifterskatten med et beløb svarende til uddelingen ganget med skattesatsen jf. FBL § 11, stk. 1. Der vil her være tale om uddelinger, som er fradragsberettigede jf. FBL § 4, stk. 1. Dette betyder, at fonden skal have en retlig forpligtelse for at foretage uddelingen¹⁹⁴, hvor der dog ikke behøver at have været foretaget en uddeling med likviditetsmæssig betydning for året. Det vil gælde for uddelingerne jf. LL § 8 A, stk. 1., at disse ikke må været fradragsberettigede ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, såfremt der skal ske nedbringelse af stifterskatten.

Muligheden for nedbringelse af stifterskatten findes ligeledes muligt ved hensættelser til almennyttige og almenvelgørende formål, såfremt hensættelserne heller ikke var fradragsberettiget ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. På lige fod med retlige uddelinger vil hensættelser også skulle ganges med skattesatsen jf. FBL § 11, stk. 1., hvor det beregnede beløb vil kunne nedbringe stifterskatten.

6.3 Fondes særlige beskatningsforhold og reguleringer heraf

Ved beskatning af fonde findes hjemmel i fondsbeskatningsloven, hvor § 3, stk. 1., benævner, at den skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler for aktieselskaber foruden reglerne angivet i § 3, stk. 2-6 og § 4 – 6. Afsnittet vil beskæftige sig med reglerne vedrørende fradragsret for uddelinger og hensættelser hertil for almennyttige og almenvelgørende formål samt konsolideringsfradraget, som tilknytter sig hertil.

6.3.1 Konsolideringsfradrag og uddelinger

Den skattemæssige definition af almennyttige og almenvelgørende er ikke en statisk definition, men ændrer sig over tid. I fondsbetænkningen fra 1982¹⁹⁵ står angivet, at udvalgets opfattelse af begrebet er, at det ikke kan forstås fast og entydigt. Her nævnes også, hvorledes lovgivningen ikke har en positiv definition på begrebet almennyttigt, men at der forekommer en negativ definering i arveafgiftsloven. Udvalget påpeger dog, at der skal lægges vægt på ”en større kreds af personer”, jf. LL § 8 A.

Skattestyrelsens juridiske vejledning beskriver begrebet således:

¹⁹³ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremset.htm § 35 D, stk. 2 & 3.

¹⁹⁴ Fondsbeskatningsloven § 4, stk. 2.

¹⁹⁵ http://kb-prod-dab-01.kb.dk:8080/wayback/20151119132423/http://www.statensnet.dk/betaenkninger/0801-1000/0970-1982/0970-1982_pdf/searchable_970-1982.pdf.

” For at et formål kan anses for at være almenvelgørende kræves, at formålet skal komme en videre kreds til gode. En forening eller et formål kan anses for at være almenvelgørende, hvis eksempelvis formålet vedrører sociale, kunstneriske, miljømæssige, videnskabelige, humanitære, undervisningsmæssige, religiøse eller nationale formål.

*Eksempelvis vil idrætsforeninger og dyreværnsorganisationer vil kunne anses for almennyttige foreninger, mens politiske, økonomiske eller erhvervmæssige interesser ikke kan anses for almennyttige.*¹⁹⁶

Uddelinger er en vedtægtsmæssig anvendelse af en fonds nettoindkomst, og såfremt uddelingen kan defineres som værende almennyttig eller almenvelgørende, vil fonden også have fradrag for denne uddeling, jf. FBL § 4, stk. 1., såfremt fonden ikke tidligere har fået fradrag for uddelingen i forbindelse med hensættelser til uddelinger til almennyttige formål.

Hensættelser til almennyttige formål er fradragsberettigede jf. FBL § 4, stk. 3., hvor hensættelserne skal ses, som at fonden har til hensigt at foretage uddelinger i de efterfølgende indkomstår svarende hertil. Såfremt fonden ikke har fået anvendt hensættelsen inden for femårsfristen, så vil det betyde genbeskatning af hensættelsen. Her vil der være et tillæg på 5 % for hvert indkomstår, som er gået.¹⁹⁷

Gældende for både foretagne uddelinger og hensættelser vil de, som benævnt tidligere, også kunne anvendes til at nedbringe stifterskatten jf. L156 35 D, stk. 5.

Ved foretagne uddelinger, hvor fonden har pådraget sig en retlig forpligtelse til at foretage uddelingen til et almennyttigt formål, så vil fonden kunne beregne og fratrække et skattemæssigt konsolideringsfradrag jf. FBL § 5, stk. 1. Dette betyder, at for hver uddelt krone til almennyttige formål, vil der mulighed for et skattemæssigt fradrag på 1,04 krone. En fond vil have mulighed for at være 100 % fri for indkomstskat, såfremt der måtte været foretaget uddelinger svarende til 96,15 % af deres indtægter.

6.3.2 Prioritets-og transparensreglen og reguleringer hertil ved anvendelse af beskatningsmodellen

6.3.2.1 Prioriteringsreglen

Fondes fradrag for uddelinger, jf. FBL § 4 & 5, til almennyttige formål er underlagt en prioritetsreglen, hvor en fond er forpligtet til at foretage uddelinger og hensættelser til at dække dets skattefrie indtægter, før der kan forekomme fradrag i anden skattepligtig indkomst. Dette vil især være gældende for fonde, som besidder datterselskabsaktier, hvor udbytterne her vil være skattefrie, og der hermed skal foretages

¹⁹⁶ J.A.7.1 Definition af begrebet "almennyttigt".

¹⁹⁷ Fondsbeskatningsloven § 4, stk. 5.

uddelinger eller hensættelser for et tilsvarende beløb, før der kan forekomme fradrag i anden skattepligtig indkomst.

Beskatningsmodellen vil ændre prioritetsrækkefølgen, således at rækkefølgen for uddelingernes modregning vil være således:

1. Afdrag på stifterskatten
2. Øvrige skattefrie indtægter
3. Skattepligtige indtægter.

Dette vil medføre, at foretagne og hensatte uddelinger først vil skulle anvendes til at nedbringe den opgjorte stifterskat, såfremt de skattefrie indtægter vil være et resultat af avance ved afståelsen af aktierne. Herudover vil uddelingerne og hensættelser først skulle modregnes i øvrige skattefrie indtægter før fradragsretten i skattepligtig indtægt vil finde sted¹⁹⁸.

6.3.2.1 Transparensreglen

For selskaber, der er underlagt ejerskab fra en fond med et almenvelgørende eller almennyttigt formål, gælder en særlig overførselsregel, såfremt fonden har et almennyttigt formål¹⁹⁹. Overførselsreglen benævnes også som transparensreglen og finder hjemmel i SEL § 3, stk. 4. Transparensreglen tillader selskaber, som opfylder ovennævnte betingelser, at overfører indkomsten til fonden, således at indkomsten bliver skattefri i selskabet. Indkomsten overført til fonden vil skulle anvendes til almennyttige uddelinger eller hensættelser. Hensigten med reglen er at udligne de skattemæssige konsekvenser, der er ved at fonden driver virksomheden via et selskab og ikke i eget regi.

Ved anvendelse af beskatningsmodellen vil transparensreglen ikke være en mulighed, før stifterskatten er bragt til ophør.

6.4 Delkonklusion

For at kunne anvende successionsmuligheden, som modellen skaber, er der krav til fonden og dennes formål, stemme- og ejerandel, overholdelse af pengetanksreglen. Modellen vil sikre at det primære formål med fonden bliver at drive virksomheden. Hertil kræver det, at der er tale om en reel erhvervsvirksomhed, som i overvejende grad, ikke har passiv kapitalanbringelse. Herudover skal fonden besidde bestemmende indflydelse via stemmerettighederne og minimum besidde 25 % af ejerskabet. Det er et krav udbytte udloddet af erhvervsvirksomheden, som der besiddes ejerskab i er i overensstemmelse med ejerskabets

¹⁹⁸ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 35.

¹⁹⁹ En erhvervsdrivende fond kan godt besidde et erhvervsmæssigt og almenvelgørende/nyttigt formål.

andel. Ved bestemmende indflydelse vil det være stemmerettigheder, som vil være afgørende. Både stemmerettigheder og ejerandels kravene kan foretages via indirekte ejerskab, blot at kravene er overholdt i erhvervsvirksomheden, som der besiddes i aktier i.

Ved aktieoverdragelsen vil der ikke blive udløst skatter for overdrageren eller fonden. Ved overdragelsen vil overdragelsessummen blive ganget med den gældende skat, hvor denne beregnede skat vil tilføres en særskilt saldo. Skatten omtales som stifterskatten og vil være en saldo, som løbende kan afregnes i forbindelse med modtagelse af udbytte fra datterskabet afståelsen af aktierne eller ved uddelinger samt hensættelser til almennyttige og almenvelgørende formål.

Ved anvendelsen af beskatningsmodellen medfører det nogle regulering til anvendelsen af fondsbeskatningen, hvor prioriteringsreglen og transparensreglen er reguleret. Prioriteringsreglen efter beskatningsmodellen vil betyde, at uddelinger og hensættelser hertil vil blive anvendt til at nedbringe stifterskatten. Såfremt at den erhvervsdrivende fond også har et almennyttigt eller almenvelgørende formål kan transparensreglen anvendes, som tillader, at skattepligtig indkomst i de ejede selskaber er skattefrie, såfremt at det anvendes til uddelinger. Reglen kan dog ikke anvendes så længe at saldoen på stifterskatten består.

7. Finansieringsmæssige overvejelser ved et generationsskifte

7.1 Overdragelse til interesse-forbundne parter

Gennemførelse af et generationsskifte kan kræve ekstern finansiering, da det ofte er forbundet med betydelige overdragelsessummer, hvor finansiering heraf er en essentiel del. Vi vil i dette kapitel nærmere gennemgå de finansieringsmuligheder, der er i forbindelse med overdragelse til interesse-forbundne parter.

Generationsskifte til interesseforbundne parter kan vederlægges på følgende måder:

- *Udstedelse af et gældsbrief*
- *Gave*
- *Kontant/fremmedfinansiering*
- *Selvfinansiering.*

Der er mulighed for at vælge at betale det fulde vederlag ved en af ovenstående metoder eller ved en kombination af disse.

7.2 Finansiering via gældsbrief

Ved generationsskifte er det muligt, at overdragelsen vil kunne finansieres gennem udstedelse af et gældsbrief. Her vil den oprindelige ejer finansiere en del af overdragelsen, ved at køber underskriver et gældsbrief. Udstedelsen af gældsbriefet vil som udgangspunkt være indgået efter armslængdeprincippet, og denne finansieringsmulighed kaldes også for sælgerfinansiering²⁰⁰.

7.2.1 Anfordringslån

Hvis de involverede er interesseforbundne parter, er der mulighed for at anvende anfordringslån inden for familiekredsen. Dette kan være et effektivt redskab til finansiering af generationsskiftet, da der gives mulighed for løbende at afdrage på gælden, ligesom at rentefrihed også er en mulighed. Et anfordringslån er karakteriseret ved, at lånet forfalder på anfordring fra långiver. Det betyder, at lånet til enhver tid kan kaldes til betaling med 14 dages varsel til *kurs pari* som udgangspunkt²⁰¹.

Det er meget almindeligt, at forældre låner deres børn et beløb i forbindelse med et generationsskifte. Fordelen her er, at gælden ikke skal forrentes for den nære familie, mens ulempen ved anfordring er, at lånet forfalder på anfordring fra långiver, som beskrevet ovenfor.

²⁰⁰ Erhvervsbeskatning 17. udgave s. 568.

²⁰¹ Erhvervsbeskatning 17. udgave s. 570.

Det er afgørende, at anfordringslånet ikke betragtes som en gave, men reelt som et lån. Såfremt det betragtes som en gave, vil låntager blive beskattet af hele lånet. Dette kom til udtryk i Tfs 1996.448 H. I sagen anså SKAT de lån, der var blevet udstedt mellem familiemedlemmer, som en gave på det grundlag, at der ikke forelå aftale om tilbagebetaling, samt at der ikke var blevet betalt afdrag på lånene.

På trods af ovenstående eksempel kan anfordringslånet stadig benyttes. Tages der udgangspunkt i en situation, hvor faderen er långiver, og datteren er låntager, og der oprettes et anfordringslån, vil det være muligt for faderen at nedskrive gælden med det årlige afgiftsfrie gavebeløb²⁰². Som nævnt ovenfor er det vigtigt, at anfordringslånet reelt er et lån, og det må derfor ikke på tidspunktet for udstedelsen af gældsbrevet aftales, at faderen hvert år skal afskrive gælden med det afgiftsfrie beløb.²⁰³ Nedskrivningen skal ske "som pludselig gavmildhed".

Ovenstående kan illustreres med et regneeksempel, som vises nedenfor:

Fra faderen til datter gives gave på 2.000.000 DKK. Gaveafgiftsfrie beløb for 2020 udgør 67.100 kr. Lånet skal afdrages over 15 år, og herved udgør lånet (67.100 DKK x 15 år) 1.006.500 DKK, hvor gaveafgiften mellem parterne er 15 %.

	Gave	Anfordringslån	Forskel
Gave	2.000.000	993.500	
Afgiftsfrie beløb	-67.100	-67.100	
Anfordringslån	0	1.006.500	
Gaveafgift 15 %	289.935	138.960	150.975

Tabel 1: Beregning af gaveafgift ved en overdragelse med og uden et anfordringslån. Egen tilvirkning

Her kan der ses en forskel på 150.975 DKK. Hvis faderen i enkelte år ikke yder gave, skal datteren fortsat afdrage, med mindre der er aftalt noget andet i gældsbrevet.

7.3 Finansiering via gave

Finansieringen ved et generationsskifte kan ligeledes ske via gave. I tilfælde, hvor virksomheder overdrages med succession som hel eller delvis gave, skal der erlægges en gaveafgift på 15 %. Dette gælder, hvis overdragelsen sker inden for den kreds, der er nævnt i Boafgiftslovens § 22.

Når overdragelse af erhvervsvirksomhed sker med succession som gave, er det vigtigt at fremhæve, at der efter KSL § 33 D skal beregnes en passivpost. Dette forekommer i de tilfælde, når et familiemedlem inden

²⁰³ Erhvervsbeskatning 17. udgave s. 570.

for gavekredsen overtager en erhvervsvirksomhed med succession, idet der er knyttet en fremtidig skattebyrde til aktivet²⁰⁴ - nærmere beskrivelse af passivpost er omtalt i kapitel 3.5. Det er vigtigt at bemærke, at passivposten beregnes på baggrund af den fulde vederlæggelse og ikke kun på gavedelen.

Værdiansættelse af gaven skal ske til handelsværdi²⁰⁵. Hvis gavegiveren ikke har noget afkom, kan aktierne og/eller virksomhederne overdrages til gavegivers søskende og dennes børn og børnebørn til 15 % gaveafgift²⁰⁶.

Finansieringen ved en gave overdragelse anbefales at benyttes, hvis kapitalejeren har likviditetsoverskud og en god pensionsopsparing, da ulempen ved denne type finansieringsmulighed er, at kapitalejeren ikke har muligheden for at få penge ud til sig selv.

Når der gives gaver over det afgiftsfrie gavebeløb, skal der betales en gaveafgift på 15 %. Afgiften kan enten betales af giver eller modtager. Det er en fordel, hvis afgiften betales af giver, da der så ikke skal betales afgift af afgiften²⁰⁷. Dette illustreres med nedenstående eksempel:

	Modtager betaler	Giver betaler	Forskel
Afgiftspligtige gavebeløb	2.000.000	2.000.000	
Afgift 15 %	300.000	260.870	
Netto	1.700.000	1.739.130	-39.130

Tabel 2: Beregning af gaveafgift ved en overdragelse, hvor modtager eller overdrager afregner afgiften. Egen tilvirkning

Samlet er gavebeløbet på 2.000.000 DKK, men gavemodtageren kan modtage kr. 39.130 DKK mere, såfremt gavegiveren betaler afgiften for modtageren.

7.4 Finansiering via bank mv.

En tredje finansieringsmulighed er en kontantvederlæggelse, som kan opnås via gældsoptagelse hos en ekstern långiver, f.eks. en bank. Kontantvederlæggelsen vil også kunne foretages af private midler, men det må formodes at være de færreste, som besidder så store reserver, hvorfor der er fokus på finansieringen gennem gældsoptagelse.

Finansieringen via en bank kan betyde, at erhververen har fremskaffet den fornødne kapital til at foretage en kontantvederlæggelse. Hermed vil overdrageren modtage betaling med det samme og have penge til forbrug, pension, eller hvad der måtte være af ønsker for de modtagne penge. Fordelen vil være hos

²⁰⁴ Erhvervsbeskatning 17. udgave s. 574.

²⁰⁵ BAL § 27.

²⁰⁶ Afsnit 4.1.3.2 Hvilke personer kan succedere.

²⁰⁷ <https://www.legaldesk.dk/artikler/anmeldelse-og-betaling-af-gaveafgift>

overdrageren, som vil modtage betaling med det samme, hvorimod der, fx ved en udstedelse af gældsbreve, vil være forbundet en risiko om pengene vil komme eller ej. Denne risiko vil være elimineret med en kontantvederlæggelse i forbindelse med købet.

Erhververen vil i denne situation skulle fremskaffe den fornødne lånoptagelse til den kontante vederlæggelse, hvor en yngre erhverver muligvis vil have svært ved at fremstille den fornødne sikkerhed.²⁰⁸ Lånoptagelsen vil både kunne foretages i privat regi eller via erhververens holdingselskab, men ud fra vores erfaringer vil banken kræve sikkerhed via en personlig kautionsforpligtelse, hvorfor der er stor risiko overført til erhververen via denne form for finansiering. Erhververen vil skulle sikre sig, at virksomheden genererer de fornødne overskud til at kunne udlodde udbytte, således at vedkommendes eventuelle forbrug, løn og renter samt afdrag på lånene afvikles. Den modtagende part af aktierne vil stå med risikoen sammen med pengeinstituttet, og risikoen er således overflyttet fra overdrageren.

Alternative muligheder for fremskaffelse af den fornødne kapital vil være anmodning om lån hos Vækstfonden. Her vil der kunne fremskaffes kapital, såfremt at banken muligvis ikke er villig til at yde det fulde beløb. Omkostningerne forbundet hertil vil dog oftest være højere end lånoptagelse via banken, idet at renterne vil være højere, grundet den merrisiko lånet vil dække²⁰⁹.

7.5 Finansiering via A/B-modellen

A/B-modellen finder særligt anvendelse i de tilfælde, hvor der ønskes en ny medejer af en virksomhed med henblik på senere overdragelse af hele virksomheden. A/B-modellen benyttes som et alternativ til succession eller i kombination hertil. Modellen anvendes som et led i forberedelserne til et generationsskifte af kapitalandele i et selskab. Modellen anvendes på en sådan måde, at eneaktionæren ved en vedtægtsændring kan opdele kapitalandelene i flere klasser, herunder i A-aktier og B-aktier²¹⁰.

Som nævnt ovenfor går modellen ud op at opdele kapitalandele i A-aktier og B-aktier. Køberen tegner B-aktierne, og A-aktierne tilhører den eksisterende ejer. A-aktierne tillægges en forlodsret til at modtage et (indekseret) samlet udbytte, som modsvarer den nuværende værdi af selskabet. Derudover kan A-aktierne tillægges stemmemajoriteten.

Når den forlodsret til udbytte er udnyttet fuldt ud eller udløbet, ophæves aktieklasserne. B-aktionær køber A-aktierne til en fastsat pris og ejer derved hele selskabet samt alle rettigheder til fremtidige udbytter.

²⁰⁸ <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/5/0/finansiering-af-generationsskifte>.

²⁰⁹ <https://vf.dk/finansiering/vaekstlaan/>.

²¹⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2290240>

A-aktionærens ret til forlods udbytte tillagt B-aktierne svarer til aktiernes handelsværdi, som den indtrædende aktionær køber aktierne for efter ophøret. Handelsværdien reguleres i konkrete aftaleforhold som indgås forud for opdelingen af anparterne.

Overdrageren af selskabet, i dette tilfælde A-aktionæren, påtager sig således en risiko, eftersom fremtidige udbytter afhænger af den fortsatte drift, overskud og positive likviditet.

7.5.1 Anvendelsesområde

Successionsmodeller afgrænses til at omfatte overdragerens børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og børnebørn, stedbørn, adoptivbørn, samlever samt nære medarbejdere.²¹¹

A/B-modellen henvender sig ikke til en bestemt personkreds, men henvender sig udelukkende til juridiske personer, det vil sige kapitalselskaber.

Modellen forekommer interessant for interesse-forbundne parter, idet A/B-modellen medfører et mindre likviditetskrav, som tiltaler overdrageren og erhververen. Ved driftsfinansieringen skønnes det, at erhververen vil have gunstige forudsætninger for at tilvejebringe det fornødne likviditetsbehov. Erhververen skønnes af en grund til at have bedre forudsætninger til at stille den nødvendige likviditet til rådighed.

Dette tilgodeser muligheden for at lade virksomheden forblive i familien.

Opdelingen af aktieklasser kan ske på to måder – enten ved kapitalforhøjelse eller ved en vedtægtsændring.

7.5.2 Kapitalforhøjelse

Kapitalforhøjelse anvendelse ved brugen af A/B modellen sikre, at der kan udstedes nye aktier med forskellige rettigheder til den eksisterende aktieklasse. Opdelingen af rettigheder muliggøre, at overdragelsessummen af den nye aktieklasse kan udstedes på baggrund af den forlods udbytteret som tilfalder den eksisterende aktieklasse²¹².

Som beskrevet i tidligere afsnit under 5.5.2 udløses ingen beskatning hos overdrageren, såfremt kapitalejeren inden udvidelsen ejer mindst 10 % af aktierne. Som følge af ejerskabet er der tale om datterselskabsaktier jf. ABL § 4 A, hvorfor der ikke udløses avancebeskatning i forbindelse med opdeling i aktieklasser ved udvidelsen.

²¹¹ ABL § 34, stk. 1, nr. 1.

²¹² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=363870>

7.5.3 Vedtægtsændring

Selskabsloven § 45 giver muliggøre en opdeling af selskabets kapitalklasser, hvor det i vedtægterne skal angives hvilke forskelle som tilknytter sig den enkelte klasse samt størrelsen heraf²¹³.

Navngivningen af kapitalklasserne er ikke forudbestemt men betegnes ofte A-aktier og B-aktier. De enkelte kapitalklasser kan have forskellige rettigheder i form af retten til udbytte og eller kapitalklassens stemmeret. Der forekommer ikke begrænsninger i hvilken kan kapitalklasse, som skal kan tildeles hvad. Der kan forekomme kapitalandele, som fx ingen udbytte og stemmeret har. Rettighederne implementeres ofte i forbindelse med stiftelsen af et selskab, men kan naturligvis også etableres eller ophæves på et senere tidspunkt.

Anvendelsen af A/B-modellen betinger en vedtægtsændring, der opdeler selskabets aktiekapital i A-aktier og B-aktier. Opdelingen af aktierne kan ske på flere forskellige måder herunder ved kapitalforhøjelse i selskabet eller ved overdragelse af allerede bestående aktier. Hvis der i en vedtægtsændring for et selskab forekommer dispositioner, der bidrager til formueforskydninger vil der være tale om afståelse²¹⁴. I de situationer hvor der kun er en hovedaktionær medfører vedtægtsændringerne ikke formueforskydning.

Derfor vil vedtægtsændringerne ikke udløse afståelsesbeskatning. Når udbytteretten er udlignet, skal aktieklasserne ophøre og hermed ligestilles i forhold til fremtidige udbytte.

7.5.4 Åremålsbegrænsning

A-aktiernes ret til forlods udbytter kan være bestående til tidspunktet for den fulde indfrielse af handelsværdien eller der kan også aftales åremålsbegrænsede perioder, således at ret til forlods udbytte er realiseret efter en given årrække. Ved indførelsen af åremålsbegrænsninger vil den del af forlods udbytteretten, som ikke er foretaget, ikke reducere handelsværdien af A-aktierne. Reduceringen af handelsværdien for A-aktierne afhænger af det modtagende forlods udbytte²¹⁵.

7.5.5 Overdragelse af A-aktierne og beregning af anskaffelsessummen heraf

Beregningen af anskaffelsessummerne for de enkelte aktieklasser har før skulle ses i forhold til den nominelle værdi for den enkelte aktiekasse. Dette betød at man med fordel kunne lade evt. 90 % af aktiekapitalens nominelle værdi bestå af B-aktier, hvor disse herefter blev overdraget til sine børn. Idet at forlods udbytteretten tillægges A-aktierne, vil B-aktierne kunne overdrages til en lav værdi. Hermed vil der kunne opstå et tab på aktieoverdragelsen, idet anskaffelsessummen ville være høj som et resultat af, at den

²¹³ https://pro.karnovgroup.dk/document/7000847352/3#LBKG2019763_KAP4_1

²¹⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946279> - C.B.2.1.4.8 Vedtægtsændringer

²¹⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1863642>

nominelle værdi lå til grund for anskaffelsessummen. Skatteministeriet have opfattelsen at reglerne utilsigtet favoriserede overdrageren, idet en aktieavance blev kunstigt holdt nede herved eller resultere i et aktietab.

Med ” L 4 Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven, ligningsloven og forskellige andre love.²¹⁶ ” blev det indført, at anskaffelsessummerne skulle fordeles med henblik på handelsværdien tilknyttet de forskellige aktieklasser. Dette medfører at anskaffelsessummerne på A-aktierne vil have en meget højere værdi og B-aktierne en lavere værdi. Effekten af ændringen vil betyde, at avancen tilknyttet B-aktierne vil blive højere og udløse avancebeskatning med mindre der succederes skattemæssigt. Vurdering af aktieklassernes opdeling i forhold til den nominelle værdi, vil derfor ikke længere kunne give en utilsigtet gevinst.

7.5.6 Nyt styresignal fra Skattestyrelsen, SKM2019.371.SR

I forbindelse med et generationsskifte med anvendelse af A/B-modellen, var der rettet henvendelse til Skatterådet for et bindende svar omkring A- og B-aktiernes værdi. Spørgeren ville have bekræftet, hvorvidt en ”gevinstmulighed” tilknyttet B-aktierne skulle medtages i handelsværdien. Skatterådet var enige med Skattestyrelsen i, at gevinstmuligheden skulle medtages i handelsværdien, men eftersom der var tale om en praksisændring, måtte værdiansættelsen godkendes af Skatterådet. Skatterådet meldte tilbage, at Skattestyrelsen skulle udsende et styresignal, som omhandlede værdiansættelsen af henholdsvis A- og B-aktierne i forbindelse med anvendelsen af A/B-modellen.

Værdien skulle indeholde gevinstmuligheden med en frist på seks måneder fra offentliggørelsen af styresignalet. På nuværende tidspunkt er der ikke udsendt noget styresignal herfor. Ved gældende ret er der tale om, at aktiernes værdi tilknytter sig den nominelle beholdning, hvor de nye regler vil medføre, at aktiernes værdi er tilknyttet handelsværdien.

7.6 Selvfinansiering

Den sidste finansieringsmulighed af et generationsskifte er selvfinansiering. I dette tilfælde stiller et selskab midler til rådighed, yder et lån eller stiller sikkerhed for tredjemands erhvervelser af kapitalandele eller moderselskabet. Det vil sige, at køber kan anvende driftsselskabets frie reserve som led i finansiering af køb af aktier og føre ledig likviditet som lån fra driftsselskabet, uden at egenkapitalen i driftsselskabet påvirkes. Hermed kan driftsselskabet hjælpe køber med sikkerhedsstillelse ved at give pantsikkerhed i driftsselskabets aktiver, hvorimod køberselskabet vil kunne tilbyde sikkerhed i de købte kapitalandele.

²¹⁶ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L4/som_fremsat.htm

Selvfinansiering findes lovlig, såfremt betingelserne i selskabslovens §§ 206-209 overholdes. Som nævnt ovenfor må selvfinansiering kun anvendes, hvis selskabet råder over frie reserver, som kan anvendes til udlodning af ordinært udbytte. Dette gælder beløb, der er godkendt i selskabets seneste årsregnskab som ”overført overskud”, og beløb som er opført i frie reserver, der ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægter. Det er ledelsens ansvar at sikre, at der foretages en kreditvurdering af selskabskredsen, der modtager økonomisk bistand fra selskabet. Hvis selskabet yder selvfinansiering gennem et lån til et køberselskab, er det køberselskabet, der skal kreditvurderes. Ved sikkerhedsstillelse for et banklån skal der foretages en kreditvurdering af både selskabets ledelse og af banken. Det er ikke et lovkrav, at vurderingen foretages af en ekstern rådgiver.

Selvfinansieringen skal forhåndsgodkendes på generalforsamlingen og skal give tilladelse til selvfinansieringen. Forhåndsgodkendelse sker på baggrund af en redegørelse fra det centrale ledelsesorgan, og redegørelsen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest to uger efter generalforsamlingens godkendelse af dispositionen.

Selvfinansiering skal ske på armslængdevilkår, og ydelse af selvfinansiering må ikke overstige selskabets økonomiske stilling. Selvfinansieringen skal ligeledes være forsvarlig, da ledelsen af selskabet har pligt til at sikre, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt.²¹⁷

7.7 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond

Ved den skattefrie overdragelse af aktierne til en erhvervsdrivende fond vil de finansieringsmæssige overvejelser være tilknyttet den daglige drift af fonden, fondens uddelingspolitik og stifterskatten og nedbringelse af denne. Ved stiftelsen af fonden, og såfremt det er sket via aktieoverdragelsen, så vil likviditetsberedskabet afhænge af udbytteudlodningen fra datterselskabet. At få frigjort likviditet vil kræve, at datterselskabet vil udbetale udbytte til dets ejere. Ved modtagelsen af udbytte fra datterselskabet vil det medføre, at der skal afregnes 22 % af stifterskatten som et resultat af den ændrede prioriteringsregel. Indtil stifterskatten er nedbragt til 0 kr., vil der skulle afregnes 22 % af stifterskatten ved modtagelse af udbytte fra datterselskabsaktierne, hvorfor der skal budgetteres med 78 % af likviditetstilførsel fra datterselskabet og ikke 100 %, som der normalt kan budgetteres med, når der er tale om datterselskabsaktier, idet de er skattefrie.²¹⁸

Fondens likviditetsberedskab vil derfor afhænge af udbyttepolitikken hos datterselskabet, hvor denne i det mindste skal finansiere den daglige drift af fonden. Der vil derfor ikke være større muligheder for de

²¹⁷ <https://koegenu.dk/details-page/erhvervsliv/selskabsloven-letter-finansieringen-ved-generationsskifte.23086>.

²¹⁸ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L156/som_fremsat.htm.

finansieringsmæssige overvejelser i forbindelse med overdragelsen, idet der blot vil blive opgjort en stifterskat herved.

7.8 Delkonklusion

Ved overdragelse af aktier til interesseforbundne parter er de finansieringsmæssige overvejelser af stor betydning. Der forekommer flere forskellige mulige finansieringsmuligheder, hvor afhandlingen har behandlet følgende:

- *Finansiering via gældsbrief*
- *Finansiering via gave*
- *Finansiering via bank*
- *Finansiering via A/B-modellen*
- *Finansiering via selvfinansiering.*

Finansieringen af overdragelsen bør ses i forhold til både overdragerens og erhververens ønsker.

Finansieringen via gældsbrief i form af et anfordringslån mellem interesseforbundne parter vil kunne foregå rentefrit, og erhververen vil løbende mindske gælden, som først falder til forfald ved anfordring fra overdrageren. Finansieringen vil have den fordel, at overdragelsen finder sted med det samme, ligesom en gave, men her vil der dog ikke blive beregnet en gaveafgift. Det må forventes, at et større anfordringslån vil være svært at kunne indfri på anfordring, hvorfor långiver må forvente at skulle lade anfordringslånet bestå over en længere periode.

Finansiering via gave betyder, at overdrageren giver aktierne væk uden at få noget igen. Ved en gaveoverdragelse vil der skulle beregnes en gaveafgift, som skal afregnes til Skattestyrelsen.

Gaveafgiftsgrundlaget vil her bestå af handelsværdien fratrukket en passivpost svarende til 22 % af den skattepligtige gevinst for overdrageren, og desuden kan et afgiftsfrit beløb ligeledes fratrækkes.

Begunstigelsen befinder sig hos erhververen, som modtager aktierne uden form for betaling.

De to ovenstående finansieringsmuligheder kan med fordel kombineres, således at overdrageren også kan modtage en modydelse i form af fordring, og samtidig vil gaveafgiftsgrundlaget kunne mindskes herved og betyde en lavere, betalbar gaveafgift.

Kontant afregning for aktierne med det samme vil kunne betyde, at erhververen vil skulle fremskaffe kapital til finansieringen herfor. Dette vil oftest foregå via banklån, hvor der vil være stiftelsesomkostninger og påløbende renter forbundet hermed. Finansiering via bank vil derfor kunne være en dyr finansiering for erhververen. Overdrageren vil dog have sikret sig likviditetstilførslen og vil ikke stå tilbage med nogen risiko for ikke at modtage et provenu for overdragelsen, idet vedkommende allerede har modtaget dette.

Finansiering via A/B-modellen vil betyde, at overdragelsen af aktierne bliver finansieret via driften i selskabet. Dette sker via en forlods ret til udbytte via en opdeling af aktieklasserne i form af A-aktier og B-aktier. Fordelen er, at erhververen ikke vil skulle fremskaffe nogen form for kapital til finansiering af overdragelsessummen, og overdrageren vil modtage sit provenu løbende via udbytteudlodninger. Overdrageren bevarer ligeledes selskabets nuværende værdi og den fortsatte indflydelse i selskabet, og desuden opnår børnene en stor ejerandel til en lav overdragelsesværdi. Ulempen ved modellen er den lange tidshorisont, som må forventes at være til stede. A/B-modellen skal ses som et alternativ til successionsmulighederne.

Ved selvfinansiering vil selskabet anvende dets frie reserver til brug for finansieringen af aktieoverdragelsen eller ved, at selskabet stiller sikkerhed for tredjemands erhvervelser. Egenkapitalen i driftsselskabet må ikke påvirkes negativt, og der er flere betingelser, som skal overholdes, for at selvfinansieringen kan anses som lovlig. Selvfinansiering vil være besværligt i de selskaber, hvor der er mindre frie reserver samt store kapitalbindinger i anlægsaktiver.

Overdragelsen af aktierne til en erhvervsdrivende indebærer ikke de større finansieringsmæssige overvejelser, idet den skattefrie overdragelse vil medføre, at der blot skal beregnes en stifterskat. Stifterskatten vil svare til 22 % af overdragelsessummen. De finansieringsmæssige overvejelser for en overdragelse til en erhvervsdrivende fond vil findes i den efterfølgende finansiering af fondens drift og nedbringelse af stifterskatten. Dette vil i høj grad afhænge af udbyttepolitikken i datterselskabet.

8. Udarbejdelse af en generationsskifteplan med udgangspunkt i en case virksomhed

8.1 Præsentation af case virksomheden

Case virksomheden er en produktionsvirksomhed inden for el-industrien, der har specialiseret sig i produktion af el-tavler. Virksomheden, som i det følgende betegnes HP El-Tavler A/S, blev stiftet i 1977 af ejer Hans Petersen, og siden stiftelsen har Hans Petersen været direktør og ansvarlig for den daglige drift.

HP EL-Tavler A/S er en nichevirksomhed, som i starten primært var den lokale elektrikerfirma, men som siden har udviklet sig til at være leverandør til flere andre industrier inden for teknik og elektronik. Selskabet er EIC²¹⁹- og ISO-certificeret efter de internationale kvalitetssikringsstandarder, hvilket sikrer, at virksomheden lever op til internationale kvalitetskrav.

Hans Petersen er 63 år gammel og har, udover sin ægtefælle Lene på 60 år, en søn på 32 år og to døtre på henholdsvis 36 og 39 år.

Hans Petersen har gjort sig overvejelser om et generationsskifte, men har ikke fuldt ud klarlagt, hvorledes generationsskiftet skal foretages, da hans børn ingen interesse har vist for et generationsskifte. Hans børn har større interesse for Læger uden Grænser og at rejse i nødrådte områder i verden for at hjælpe andre mennesker, da hans børn alle er uddannede læger. Hans Petersen ønsker at gå på pension i en alder på 65 år, og derfor ønsker han, at generationsskiftet sker inden for de næste to-tre år.

Hans Petersen er for nyligt blevet bekendt med et lovforslag, der skal gøre det muligt at overdrage aktier med skattemæssig succession til en erhvervsdrivende fond.²²⁰ Da han ønsker, at hans børn skal beriges, men samtidig fremtidssikre virksomheden, er han interesseret i at vide, hvilke muligheder der er for, at han kan overdrage virksomheden ved et almindeligt generationsskifte, overdragelse i levende live ved succession, og en skattefri aktieoverdragelse til en erhvervsdrivende fond.

Hans Petersen har derfor henvendt sig til sin rådgiver for at få rådgivning om de almindelige skatteregler i forbindelse med generationsskifte i de to separate tilfælde, med særligt fokus på mulighederne for overdragelse med succession og minimering af de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser.

²¹⁹ IEC, *International Electrotechnical Commission*, organisation for standardisering på områderne elektroteknik og elektronik med hovedsæde i Genève i Schweiz. IEC blev grundlagt i 1906 og består af 51 nationalkomitéer; Danmark er repræsenteret ved [Dansk Standard](#). 30 europæiske nationalkomitéer samarbejder i CENELEC, European Committee for Electrotechnical Standardization.

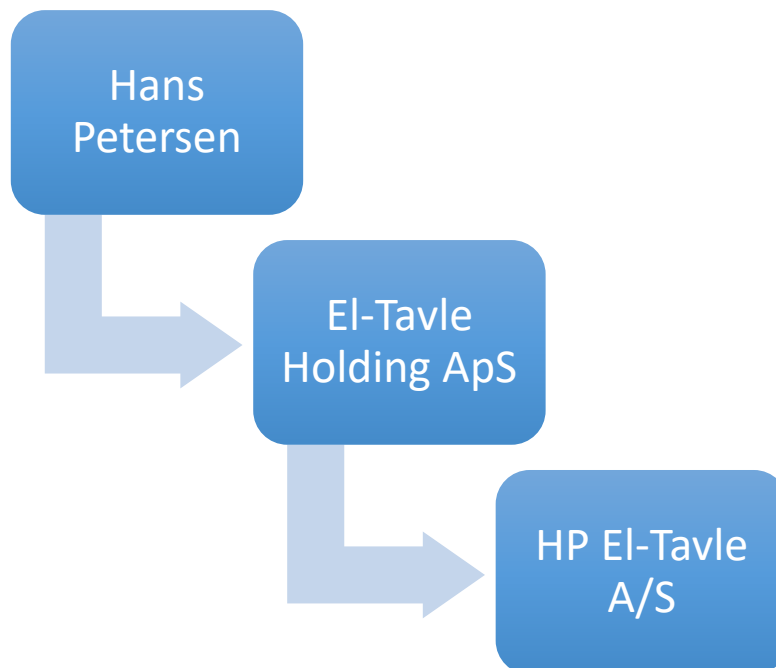
8.1.1 Vision, mål og strategi

Selskabets vision er at levere høj kvalitet og præstere gode resultater, som er resultatet af bæredygtige investeringer og tiltag. Selskabets mål er at være profitabelt og at øge omsætningen gennem organisk vækst. Selskabet vil gerne forblive en større lokalaktør, som vil være med til at værne om de lokale arbejdspladser.

8.1.2 Selskabsstruktur og organisation

HP El-Tavle A/S er 100 % ejet af El-Tavle Holding ApS, som er ejet 100 % af Hans Petersen. El-Tavle Holding ApS blev stiftet ved aktieombytning i år 2000. Driftsselskabet drives fra en ejendom i Snekkersten, hvor ejendommen består af kontor, produktion og lager. Ejendommen ejes af HP El-Tavler A/S.

HP El-Tavler A/S havde 225 ansatte i 2019. Bestyrelsen består af Hans Petersen, hustruen Lene og deres 3 børn. Ejer, Hans Petersen, er også involveret i den daglige drift. Dog er de ansattes roller definerede, da selskabet følger de internationale kvalitetssikringsstandards (EIC og ISO). Disse standarder medvirker til en standardisering af forretningsgange og processer, der bidrager til at gøre den daglige drift uafhængig af Hans Petersen. Hans Petersen er samtidig også hovedansvarlig for direktionen, indkøb, udvikling og salg.

Figur 17: Selskabsstruktur. Egen tilvirkning

8.2 Beregning af handelsværdien for case virksomheden

Overdragelsen af aktier til interesseforbundne parter vil skulle foregå på markedsvilkår, og aktierne skal derfor handles til markedsværdien. Markedsværdien for aktierne i HP El-Tavle A/S er ikke kendt fra tidligere handler, og der er ikke andre omstændigheder der kan ligge til grund for en retvisende handelsværdi.

HP El-Tavle A/S vil derfor blive værdiansat via en beregningsmetode, og det vurderes at være retvisende at anvende TSS 2000-09 og hjælpereglerne heri, som er behandlet i kapitel 3. Til brug for beregningen af handelsværdien vil TSS 2000-10 blive anvendt til beregningen af goodwillen. Der henvises til kapitel 3.2 og 3.3 for de gældende regler i de to cirkulærer.

8.2.1 TSS 2000-10

Nedenstående beregningseksempler illustrerer anvendelsen af beregningsmodellen TSS 2000-10, som er blevet behandlet i kapitel 3.2. Der bliver ligeledes illustreret, hvor følsom beregningen er for ændringer i de skønsmæssige faktorer. Her er den anslåede værdiansættelse følsom over for den anslåede levetid for goodwillen.

Beløb i t.DKK	2019	2018	2017	Total
Resultat før skat (EBT)	23.000	21.000	19.000	
Finansielle poster	900	1.100	1.400	
Korrigeret resultat	23.900	22.100	20.400	
Vægtet gennemsnit	3	2	1	
Vægtet resultat i alt	71.700	44.200	20.400	136.300
Vægtet resultat - Afrundet til hele tusind				22.717
Udviklingstendens	-1.800	-1.700		-3.500
Gennemsnitlig udviklingstendens				-1.750
Driftsherreløn Kapitalselskab - fastsættelse til 0 kr.				0
Vægtet korrigeret resultat efter regulering jf. 3.2, 3.3, 3.4 og 3.5				20.967

Tabel 3: TSS 2000-10 – Eget udarbejdet beregningseksempel. Punkt 3.2-3.5 fra figur 7.

Tabel 3 viser, hvordan beregningsreglerne fra 3.2-3.5 i figur 7 skal anvendes, og herved fremkommer det vægtede korrigerede resultat.

Beløb i t.DKK	2019	Total
Vægtet korrigeret resultat efter regulering jf. 3.2, 3.3, 3.4 og 3.5		20.967
Aktiver pr. 30. juni 2019		
Grunde og bygninger	150.000	
Produktion- og maskiner	42.000	
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3.000	
Fremstillet varer og handelsvarer	52.000	
Likvide beholdninger	18.000	
Tilgodehavender	50.000	
Aktiv sum	315.000	
Kapitalafkastsats, 2019	0%	
Tillæg af forrentningssats - 3%	3%	
Forrentningsprocent	3%	
Forretning af aktiver		-9.450
Resultat til forretning af kapitaliseringsfaktor		11.517
Forrentningsprocent: Kapitalafkastsats + 8%	8%	
Goodwills anslåede levetid	10 år	
Kapitaliseringsfaktor	3,78	
Beregnet goodwill		43.534

Tabel 4: TSS 2000-10 – Eget udarbejdet beregningseksempel. 3.6-3.7 fra figur 7.

I ovenstående tabel 4 er den beregnede værdi af goodwill fundet ved at fratrække forrentningen af virksomhedens aktiver fra det angivne, vægtede, korrigerede resultat efter punkterne 3.2-3.5 i figur 7.

Virksomheden har en stor aktivsum, hvilket hovedsageligt er udgjort af, at selskabet ejer sine bygninger til produktionen samt har større produktionsanlæg til brug i produktionen af el-tavler.

Den anslåede levetid for goodwillen vurderes til at være ti år som følge af, at virksomheden er veletableret, samt at der besiddes vigtige certificeringer, som er essentielle i branchen.

Ved en følsomhedsanalyse påvises det, hvor betydelig levetiden for goodwillen er for værdien. Levetiden er forbundet med skøn og er derfor en variabel forbundet med usikkerhed. Som det ses i nedenstående tabel 5, vil en ændring af levetiden på to år kunne betyde -7,1 mio. kr. / + 6,5 mio. kr. i værdi for goodwillen.

Følsomhedsanalyse					
Levetid	Kapitaliseringsfaktor	Værdi	Ændring	Ændring %	
8	3,16	36.394	-7.140	-16,4%	
12	4,34	49.984	6.450	14,8%	

Tabel 5: Følsomhedsanalyse for beregningen af goodwill med udgangspunkt i ændringen af den anslåede levetid. Egen tilvirkning.

Den beregnede goodwill vil også skulle ses i forhold til:

- Virksomhedens fremtidige indtjeningsstrømme. Væsentlige forbedringer eller reduktioner heraf. Der kunne være tale om nye aftaler eller tab af eksisterende.
- Virksomhedens resultatmæssige præstation i seneste regnskabsår, og hvorvidt denne måtte være af særlig karakter.
- Virksomhedens medarbejder-/ledelsesstab, og hvorvidt der måtte være tab af nøglepersoner.

Den beregnede goodwill i tabel 4 vil blive anvendt i forbindelse med opgørelsen af værdien af virksomhedens aktier, jf. TSS 2000-09.

8.2.2 TSS 2000-09

Til brug for beregningen af selskabs handelsværdi medtages nettoaktiverne bogførte værdi i seneste aflagte årsregnskab. Selskabets indre værdi, svarende til den bogførte egenkapital, vil blive reguleret for grunde og bygningers bogførte værdi, som tilbageføres, idet den seneste kendte, offentlige ejendomsvurdering med tillæg af ombygningsudgifter tillægges i stedet. For selskabet vil den beregnede goodwill i ovenstående beregninger tillægges selskabs indre værdi, og den udskudte skat fratrækkes. For at Hans Petersen også kan nyde sin pensionstilværelse fra starten, vil der blive udloddet et udbytte fra HP El-Tavle A/S til El-Tavle Holding ApS på 80 mio. kr. Udlodningen foretages, fordi Hans Petersen dermed vil få store likvider tilført sit eget holdingselskab til brug for sin pensionstilværelse, og samtidig vil

markedsværdien for selskabet tilsvarende falde med 80 mio. kr. Dette vil betyde, at overdragelsessummen mindskes.

I nedenstående beregningseksempel er hjælpereglens elementer anvendt, hvor disse er behandlet i kapitel 3.3. Selskabets beregnede handelsværdi er 202.923.000 kr., som vil være aktiernes handelsværdi, som besiddes af holdingselskabet El-Tavle Holding ApS.

Beløb i t.DKK	Total
Egenkapital pr. 30. juni 2019	245.000
- Regnskabsmæssig værdi - Grunde og bygninger	-150.000
+ Værdi jf. seneste kendte offentlige ejendomsvurdering	155.000
+ Goodwill jf. TSS 2000-10 beregning	43.534
- Udskudt skat jf. beregning i særskilt ark	-10.611
- Ekstraordinær udbytte udlodning	-80.000
Værdi af selskabet jf. TSS 2000-09 & 2000-10 beregning	202.923

Tabel 6: Beregning af aktiernes handelsværdi i HP El-Tavle A/S. Egen tilvirkning.

I forbindelse med en generationsskifteplan og hvilke omstrukturingsmuligheder, der vil være fornuftige at drage fordele af og anvende, vil handelsværdien ligge til grund for aktiernes overdragelsessum. Det finansieringsmæssige aspekt for overtagelsen af aktierne vil blive behandlet i nedenstående kapitler med henblik på overdragelser til Hans Petersens børn, en overdragelse af aktier til en fond samt en overdragelse af aktierne til Hans Petersens børn samt en fond.

8.3 Overdragelse til interesse-forbundne parter

Hans Petersen vil gerne have, at virksomhedens værdier og kultur bevares, men samtidig føler han sig ikke nødsaget til at have kontrol over virksomheden. Hans Petersen befinder sig i ejerlederkvadrantens øverste venstre hjørne, som er omtalt i kapitel 2,1. Han vil derfor have fokus på virksomhedens fremtid og vil i et videst muligt omfang gerne være en del af virksomheden, men med en mere anonym rolle end sin nuværende. Han vil kunne sikre, at virksomhedens værdier og kultur bevares, ved at overdrage virksomheden til sine børn, som han har et stort kendskab til, og de har kendskab til deres faders virksomheden og de værdier, som tilknytter sig hertil. For at kunne sikre den fremtidige drift vil dette højst sandsynligt skulle foregå ved indsættelsen af en ny daglig ledelse bestående af en direktør med kendskab til branchen, idet børnene ikke besidder de fornødne kompetencer til at videreføre virksomheden. Det vil være bestyrelsen, som vil skulle indsætte direktionen og hvorvidt Hans Petersen mener, at den nuværende kan overkomme denne opgave er uvist.

8.3.1 Overdragelse via gave og anfordringslån

I følgende case vil Hans Petersen overdrage aktierne til børnene via en gave kombineret med et anfordringslån, og desuden skal aktierne overtages med succession. Hans Petersen ønsker at begunstige sine børn og foretage en hurtig overdragelse for at kunne nyde sin pensionisttilværelse sammen med sin kone. Børnene vil gerne overtage virksomheden, men har ikke den fornødne likviditet på nuværende tidspunkt til at finansiere overdragelsessummen, hvorfor et anfordringslån kombineret med en gave vil være finansieringsmæssigt optimalt for børnene.

Når aktierne overdrages til et nært familiemedlem med succession, indtræder børnene i Hans Petersens skattemæssige stilling, og der vil ikke udløses nogen aktieavancebeskatning af overdragelsen.

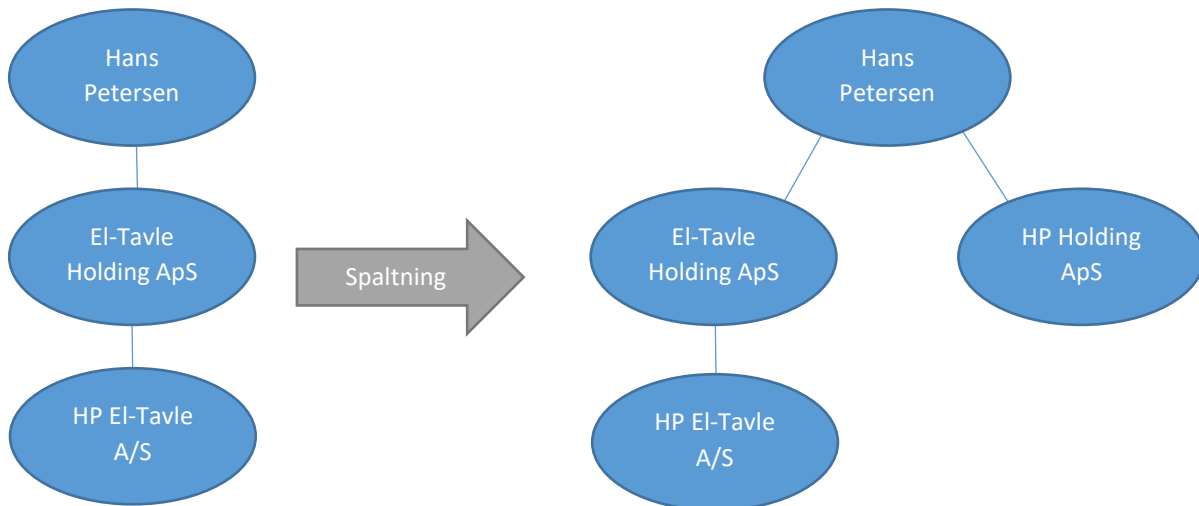
I forbindelse med at El-Tavle Holding ApS har modtaget en udbytteudlodning på 80 mio. kr., vil det være optimalt at spalte selskabet, således at der dannes et selskab med kapitalandele i HP El-Tavle A/S, som overdrages til børnene. Det andet selskab vil besidde likviditet til at kunne foretage nye investeringer samt finansiere Hans Petersens pensionisttilværelse.

Efter at der er foretaget en grenspaltning, hvor der nu er to eksisterende holdingselskaber, så vil aktierne i El-Tavle ApS skulle overdrages til børnene. Børnene vil modtage aktierne i El-Tavle Holding ApS mod et anfordringslån samt ved en gaveoverdragelse.

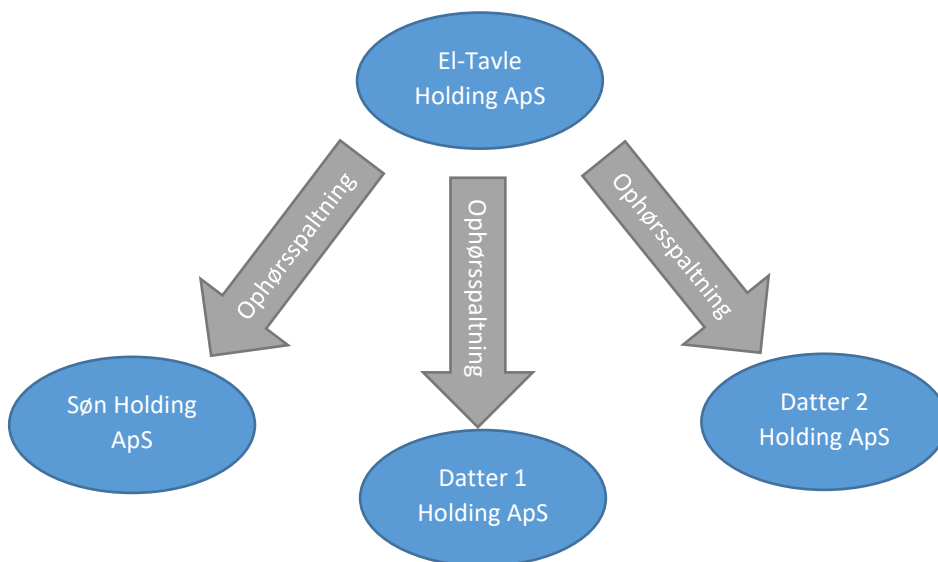
El-Tavle Holding ApS skal herefter ophørsspaltes til tre nye holdingselskaber, som hver især ejes af det enkelte barn. De tre holdingselskaber vil besidde kapitalandele i HP El-tavle A/S med et ejerskab på 33,33 % til dem hver. Omstruktureringen foretages for at lette generationsskiftet, som beskrevet i kapitel 5. Det er

værd at bemærke, at et holdingkrav kun er gældende for selskabsaktionærer og ikke fysiske personer, hvorfor der ikke er krav om en ejertid på tre år efter grenspaltningen har fundet sted, hvilket tillader en ophørsspaltning med det samme.

Nedenstående illustrerer grenspaltningen af El-Tavle Holding ApS og den efterfølgende ophørsspaltning:

Figur 18: Grenspaltning af El-Tavle Holding ApS til brug for adskillelse af likviditet i selskabet og kapitalandelene. Egen tilvirkning

Figur 19: Ophørsspaltning af El-Tavle Holding ApS til brug for oprettelse af særskilte holdingselskaber til det enkelte barn. Egen tilvirkning

Aktieoverdragelsen foretages med succession, idet det er Hans Petersen, som afstår sine aktier i sit holdingselskab, hvor der normalt udløses beskatning af aktieavancer jf. Personskatteloven § 8a. Ved hjemmel i ABL jf. 34 vil avancerne ikke udløses for Hans Petersens vedkommende.

Finansieringen foretages ved en gaveoverdragelses samt udstedelsen af et anfordringslån for at mindske gaveafgiften. Formålet vil være at mindske gaveafgiften i størst muligt omfang, men samtidig skal der ikke opstå et anfordringslån, som det vil være urealistisk for børnene at kunne indfri over en given periode.

Ved beregning af gaveafgiftsgrundlaget kan fratrækkes en passivpost eller et nedslag i form af kursværdien på den udskudte skatteforpligtelse. For aktier gælder, at der kan beregnes en passivpost på 22 % af overdragerens skattepligtige fortjeneste. Beregningseksemplet vil tage udgangspunkt i en nedsættelse af gaveafgiftsgrundlaget via en passivpost.

Hans Petersens skattepligtige fortjeneste	Kr.
Værdi af aktier ved overdragelse til børnene	202.923.000
Anskaffelsespris (fader)	1.000.000
Fortjeneste (fader)	201.923.000

Tabel 7: Beregning af Hans Petersens skattepligtige fortjeneste til brug for beregning af passivposten. Egen tilvirkning.

For at mindske gaveafgiften i videst muligt omfang vil der kunne udstedes et anfordringslån på 158 mio. kr. fordelt til de tre børn ligeligt. Såfremt børnene gerne vil have afviklet anfordringslånet over 15 år, vil det betyde et årligt afdrag på 10,53 mio. kr. I bilag 1 fremgår det, at driftsselskabet det seneste år har genereret overskud på 18 mio. kr., hvilket vil betyde, at der tilsvarende vil kunne udloddes udbytte til de enkelte holdingselskaber. Det enkelte holdingselskab vil herefter tilsammen modtage ca. 18 mio. kr. i udbytte, hvilket vil kunne udloddes til ejerne, som vil skulle betale skat for i alt 89.586 kr. + 7.420.644 = 7.510.230 kr. Dette vil betyde en nettokapitaludlodning til den enkelte ejer på 10.489.770 kr. Anfordringslånet må anses for ikke at være urealistisk at udstede, da en tidshorisont på 15 år vil betyde afdrag i en størrelsesorden på 10,53 mio. kr., langt hen af vejen vil kunne finansieres via udbytteudlodninger med udgangspunkt i årets resultat i 2019.

Det skal dog nævnes, at der ikke må indgås aftaler om en reel afdragsordning, men blot være tale om låntagerens *vilje* til at afdrage. Nedskrivning af lånet fra Hans Petersens side må også kun opstå ved pludselig opstået gavmildhed og ikke aftales på forhånd, da det så vil anses som en gave. Da der ikke er aftalt noget om betalingstiden, træder GBL § 5 i kraft:

” § 5. Er der ikke aftalt noget om betalingstiden, er skyldneren forpligtet til at betale gælden, så snart fordringshaveren forlanger det, og berettiget til at betale til enhver tid. ”²²¹

²²¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/333>.

Gaveafgiften er på grund af anfordringslånet nedbragt til kun at udgøre 44.769 kr. Der skal herved foretages en gaveanmeldelse til Skattestyrelsen, som skal tage stilling til værdiansættelsen af aktierne.

Beregning af gaveafgift	Kr.
Gave i alt fra Hans Petersen	202.923.000
Passivpost 22 % af avancen (201.923.000)	-44.423.060
Gaveværdi	158.499.940
Afgiftsfri del ($67.100 \cdot 3$)	-201.300
Anfordringslån	-158.000.000
Afgiftspligtig del	298.640
Gaveafgift 15 %	44.796

Tabel 8: Beregning af gaveafgiften ved reducere via en passivpost, afgiftsfri bundgrænse og et anfordringslån. Egen tilvirkning.

Ud fra ovenstående scenarie er der følgende fordele og ulemper:

Fordele:

- Ingen avancebeskatning hos faderen grundet børnenes succession.
- Hans Petersen beholder et holdingselskab med likviditet til at finansiere pensionisttilværelsen
- Børnene har modtaget lige store aktieandele, som ejes i deres eget holdingselskab, og de kan selv disponere herfor.
- Børnene beriges med aktierne mod betaling af en mindre gaveafgift og et anfordringslån.
- Børnene kan finansiere overdragelsen via et anfordringslån, som ikke behøves at forrentes, og de kan selv vælge, om de løbende vil afdrage på beløbet, så længe faderen ikke vil have lånet indfriet.
- Passivpost har mindsket gaveafgiftsgrundlaget som en følge af anvendelsen af successionsreglerne.
- Faderen har en fordring på sine børn, som kan kræves indfriet på anfordring, og han har derfor ikke mistet en del af sin formue, foruden et mindre gavebeløb.
- Øverste ledelsesorgan bestående af faderen, konen og børnene har mulighed for at sikre, at virksomhedens værdigrundlag i videst muligt omfang bevares.

Ulemper:

- Børnene besidder ikke de fornødne kompetencer til at drive virksomheden videre.
- Virksomheder overdraget via en familieoverdragelsen præstere dårligere end andre virksomheder.
- Børnene overtager en skattebyrde, som overstiger godtgørelsen i form af passivposten
- Børnene står tilbage med en større gæld til faderen i form af et anfordringslån, som kan kræves indfriet med kort varsel

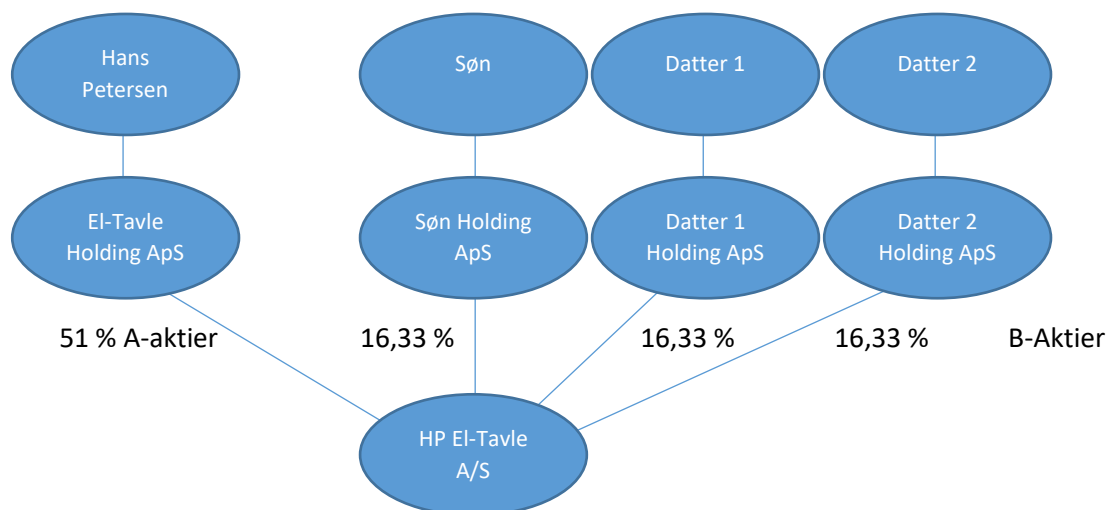
- Faderens anfordringslån er forbundet med risiko for ikke at kunne indfries, og der er ingen forrentning, som afdækker risikoen for udstedelsen af lånet
- Grundet ændring i ejerkredsen vil eventuelle fremførselsberettigede underskud i sambeskatningskredsen gå tabt
- Hans Petersen står tilbage med et holdingselskab med passivkapitalanbringelse, hvorfor succession ikke er mulig.
- Der kan forekomme et behov for at professionalisere virksomheden for at mindske risikoen ved Hans Petersens fratrædelse. Udpegning af en ny bestyrelse og direktion kan findes nødvendigt, for at sikre virksomhedens fremtid. Dette afhænger af børnenes villighed til at give slip og lade andre tage roret og hermed miste noget kontrol om virksomheden.
- Der kan opstå interesse konflikter blandt børnene fx i forhold til udbyttepolitik og andre ledelsesmæssige beslutninger, som vil kunne have en negativ effekt på virksomheden.

8.3.2 Overdragelse via A/B-modellen

I dette scenarie vil Hans Petersen gerne overdrage sine børn aktierne i sit driftsselskab. Overdragelsen af ejerskabet i HP El-Tavle A/S vil ske via anvendelsen af A/B modellen. I scenariet er det Hans Petersens ønske at ville bevare den største stemmeandel i selskabet og samtidig stadig forestå den daglige drift i HP El-Tavle A/S. Hans Petersen vurderer, at han sagtens vil kunne bevare hans nuværende ledelsesniveau i en længere årrække. Såfremt Hans Petersen dog hellere vil nyde pensionist tilværelsen og ikke længere været den daglige ledelse, vil det kræve indsættelsen af en ny direktion. Børnene vil gerne overtage ejerskabet, men besidder ikke den fornødne likviditet til at finansiere købet af selskabet på nuværende tidspunkt. Derfor finder børnene ingen problematik i, at driften i selskabet vil finansiere købesummen af aktierne.

Ved anvendelsen af A/B-modellen foreslås det, at der foretages en kapitalforhøjelse og vedtægtsmæssig ændring, som opdeler selskabets aktieklasser i A-aktier og B-aktier. Det forslås, at kapitalen bliver udvidet med 49 % med nominelt 960.784 B-aktier til kurs 100. Aktierne skal overdrages ligeligt mellem børnenes holdingselskaber. Selskabskapitalen vil herefter udgøre 1.960.784 kr. i HP El-Tavle A/S. Børnenes holdingselskaber skal stiftes med 320.261 kr., hvor det forventes, at de kan finansiere dette selv. Børnenes holdingselskaber vil herefter erhverve 16,33 % ejerskab i HP El-Tavle A/S i form af B-aktier.

Endelig konstellationen for selskaberne er illustreret i nedenstående figur 20:

Figur 20: Selskabskonstellation for Hans Petersen og sine børns ved anvendelse af A/B-modellen. Egen tilvirkning

Beregningen af retten til forlodsudbytte for A-aktierne tager udgangspunkt i handelsværdien af selskabet, som er beregnet i tabel 6, samt ejerandelen og tegningsbeløbet. Ligningsrådets beregningsformel er således²²²:

$$\text{Ejerandel af (selskabets værdi + tegningsbeløb) – tegningsbeløb}$$

$$49 \% \text{ af } (202.923.000 + 960.784) - 960.784 = 98.942.270 \text{ kr.}$$

Forlodsretten til udbytte vil herved kunne beregnes: $98.942.270 / 49 \% = 201.923.000 \text{ kr.}$

Den beregnede forlodsudbytteret på 201.923.000 kr. er et udtryk for den andel af handelsværdien, som Hans Petersen skal have finansieret via udbytte udlodninger, som børnene endnu ikke har afregnet ved overdragelsen af B-aktierne.

Forlodsretten til udbyttet skal indekseres via en forrentning, som tillægges hvert år. Fastsættelsen af forrentningsprocenten skal tage højde for de risici, som følger af Hans Petersens muligheder for at få sit forlodsudbytte. Fastsættelsen af forrentningsprocenten vurderes at skulle være 4 % årlig rentetilskrivning uden risikotillæg. Risikotillægget er ikke nødvendigt at medtage, såfremt forrentningsprocenten er fast med hensyn til sikkerheden i selskabet og øvrige forhold, som måtte have indvirkning på vurdering af rentesatsen. Her vil kunne nævnes den forventede tid for udbytteudlodninger til at have indfriet retten til

²²² SKM2011.79.SR

forlodsudbytte, samt hvor stort et beløb der er tale om. Rentesatsen understøttes med udgangspunkt i bankernes store erhvervsudlån²²³.

Ved opgørelsen af forlodsudbytteretten er det antaget, at der kan foretages udbytteudlodninger på 20.000.000 kr. hvert år. Dette er vurderet ud fra selskabsstørrelsen, som antages sagtens at ville kunne bære udbytteudlodningerne. Idet der er tale om en større produktionsvirksomhed, så er der bundet meget kapital i bygninger, produktionsanlæg mv. Derfor har kapitalberedskabet været den største faktor for fastsættelsen af udbytteudlodningen, hvor det vurderes, at der bør være fri likviditet til at foretage udlodningerne.

Det vurderes ikke at være forsvarligt at indsætte en tidsbegrænsning på forlodsudbytteretten, idet selskabet har store kapitalbindinger, og det vurderes ikke rentabelt at foretage et salg og en *lease-back*-aftale, således at der bliver frigjort kapital.

Forlodsudbytteretten vil, med udgangspunkt i ovenstående faktorer, løbe over en 13-årig periode. Se nedenstående tabel 9:

Forlods udbytte	
Forlods udbytte, primo	201.923.000,00
Rentetilskrivning	4% 8.076.920,00
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2020	189.999.920,00
Rentetilskrivning	4% 7.599.996,80
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2021	177.599.916,80
Rentetilskrivning	4% 7.103.996,67
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2022	164.703.913,47
Rentetilskrivning	4% 6.588.156,54
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2023	151.292.070,01
Rentetilskrivning	4% 6.051.682,80
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2024	137.343.752,81
Rentetilskrivning	4% 5.493.750,11
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2025	122.837.502,92
Rentetilskrivning	4% 4.913.500,12
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2026	107.751.003,04

Forlods udbytte	
Forlods udbytte, ultimo 2026	107.751.003,04
Rentetilskrivning	4% 4.310.040,12
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2027	92.061.043,16
Rentetilskrivning	4% 3.682.441,73
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2028	75.743.484,89
Rentetilskrivning	4% 3.029.739,40
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2029	58.773.224,28
Rentetilskrivning	4% 2.350.928,97
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2030	41.124.153,26
Rentetilskrivning	4% 1.644.966,13
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2031	22.769.119,39
Rentetilskrivning	4% 910.764,78
Udbytte udlodning	-20.000.000,00
Forlods udbytte, ultimo 2032	3.679.884,16
Rentetilskrivning	4% 147.195,37
Udbytte udlodning	-3.827.079,53
Forlods udbytte, ultimo 2033	-

Tabel 9: Beregning af forlods udbytteretten. Egen tilvirkning

²²³ http://www.nationalbanken.dk/da/statistik/find_statistik/Sider/2017/Historisk-lav-rente-paa-smaa-erhvervsloaan.aspx.

Ud fra ovenstående scenarie er der følgende fordele og ulemper:

Fordele:

- Børnene modtager ejerskab for en mindre likvidmæssig investering.
- Børnene har modtaget lige store aktieandele, som ejes i deres eget holdingselskab og kan selv disponere herfor.
- Hans Petersen får finansieret hele selskabets værdi via udbytteudlodninger.
- Hans Petersen sikrer sig en løbende forrentning ved, at handelsværdien overdrages over en given periode. Rentetilskrivningen afdækker Hans Petersens påtagede risiko om manglende udbytteudlodning, bliver herved kompenseret.
- Hans Petersen besidder selv ejerskab og kontrol over virksomheden, indtil forlodsudbytteretten er tilvejebragt.
- Der udløses ikke skatter eller afgifter.
- Børnene overtager ikke en latent skattebyrde, som kun bliver kompenseret i et mindre omfang, fx via en passivpost.

Ulemper:

- Generationsskiftet har ikke fundet sted, idet Hans Petersen stadig ejer 51 % af selskabet.
- A/B modellen kræver en større tidsmæssig planlægning, idet forlodsudbytteretten forløber over en længere årrække.
- Hans Petersen modtager kun udbytte, såfremt at det er økonomisk forsvarligt for driftsselskabet. Derfor kan tidshorisonten muligvis blive forlænget.
- De påkrævede udbytteudlodninger kan betyde, at selskabet kan miste muligheden for ekspansion via investeringer.
- Børnene modtager ikke udbytte før forlodsudbytteretten er tilvejebragt. Forlodsudbytteretten tilskrives renter, hvorfor den endelige overdragelsessum bliver større end handelsværdien på overdragelsestidspunktet.
- Rentetilskrivninger udgør 62 mio. kr., som løbende bliver tillagt overdragelsessummen. Børnene ender derfor med at betale 264 mio. kr. for aktierne. Den resterende aktiebeholdning hos Hans Petersen kan sælges for et mindre beløb.
- Der kan forekomme et behov for at professionalisere virksomheden for at mindske risikoen ved Hans Petersens fratrædelse.

8.4 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond

Hans Petersen er blevet bekendt med, at der er indstillet et lovforslag om, at han ville kunne overdrage aktierne i sit driftsselskab skattefrit til en erhvervsdrivende fond. Førhen vil en overdragelse af aktierne til en erhvervsdrivende fond medføre en avancebeskatning, hvor der med lovforslaget vil blive skabt skatteneutralitet mellem overdragelse til familie og erhvervsdrivende fonde. Hans Petersen har fået oplyst, at der i gennemsnit sker en svækkelse af virksomhedens resultater, når overdragelsen finder sted inden for familien. Hans Petersen vil meget gerne sikre virksomhedens fremtid og samtidig sikre dens kultur og værdier, hvilket til dels kan ske via fundatsen. Hans Petersens børn besidder ikke de fornødne kompetencer eller den store interesse for at drive virksomheden videre, men fokuserer mere på deres lægelige erhverv med fokus på nødrante områder. Hans Petersen vil kunne besidde en bestyrelsespost i fonden, og de resterende bestyrelsesposter vil også tildeles den resterende familie. Stifteren og dennes familie må dog ikke udgøre flertallet af bestyrelsesmedlemmerne uden tilladelse fra fondsmyndigheden.

Hans Petersen vil gerne beholde den passive kapitalanbringelse i EL-Tavle Holding ApS og vil derfor foretage en grenspaltning, som det også blevet foretaget i kapitel 8.3. Herefter vil aktierne i EL-Tavle ApS overdrages til brug for stiftelsen af HP Fond.

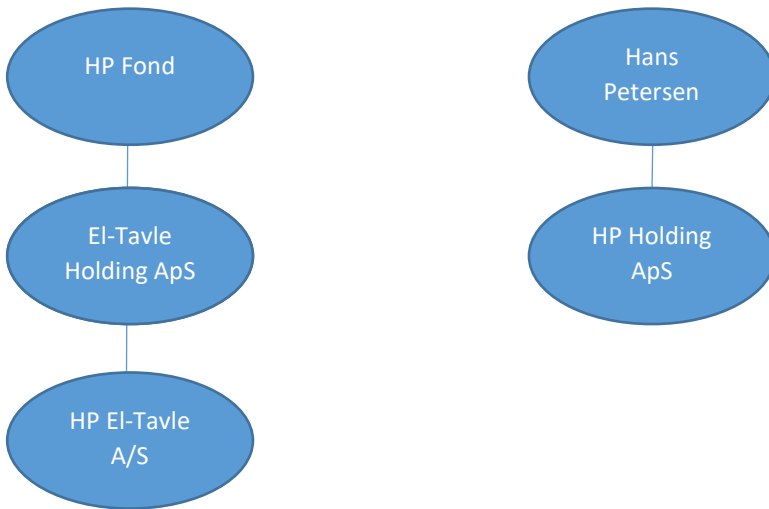
Ved overdragelsen af aktierne er det værdiansættelsen på markedsvilkår, som ligger til grund for overdragelsessummen. Værdien af aktierne er opgjort til 202.923.000 kr. jf. tabel 6. Aktiernes værdi fratrasket stifterskatten vil udgøre grundkapitalens størrelse i fonden. Stifterskatten er en henstand af avancebeskatningen, som er tilknyttet aktierne. Stifterskatten beregnes ud fra overdragelsessummen ganget med den altid gældende skattesats for fonde, pt. 22 %.

	kr.
Overdragelsessum	202.923.000
Skattesats	22 %
Stifterskat	44.643.060

Tabel 10: Beregning af stifterskatten i forbindelse med den skattefrie aktie overdragelse til en erhvervsdrivende fond. Egen tilvirkning.

Stifterskatten på 44.643.060 kr. falder ikke til betaling ved overdragelsen, men tilgår en særskilt saldo. Saldoen vil kunne mindskes ved modtagelse af udbytte fra datterselskabet, afståelse af aktierne og uddelinger til almennyttige formål. Der vil løbende blive foretaget en forretning på saldoen, som vil befinde sig 1 %-point højere end nationalbankens diskonto, dog aldrig mindre end 1 %.

Overdragelsen af aktierne vil medføre, at nedenstående konstellation dannes for selskaberne og fonden. Hans Petersen vil her stå tilbage med et holdingselskab, som vil være omfattet af pengetanksreglerne.

Figur 21: Skattefri aktieoverdragelse til en erhvervsdrivende fond. Egen tilvirkning

Ud fra ovenstående scenarie er der følgende fordele og ulemper:

Fordele:

- Der udløses ingen skatter eller afgifter.
- Ingen likviditetsmæssig belastning for overdrager og erhverver.
- Fondsejede virksomheder har historisk præsteret bedre end ikke-fondsejede virksomheder.
- Gode muligheder for at sikre virksomhedens økonomiske fremtid, værdier og kultur.
- Hans Petersen vil stadig være en del af selskabets ledelse i form af en bestyrelsespost i fonden.
- Overdragelsen har til henblik at skabe samfundsøkonomiske fordele.
- Beskatning efter fondsbeskatningsloven har fordele i form af fradrag for uddelinger til almennyttige formål samt et konsolideringsfradrag tilknyttet hertil.

Ulemper:

- Hans Petersen giver afkald på sin formue relateret til aktierne i HP El-Tavle A/S.
- Hans Petersen modtager ingen økonomiske fordele ved at lade aktie overdrage til en fond.
- Fonden er underlagt stor administrative byrder, som kræver assistance fra professionelle rådgivere.
- Børnene går glip af en formue overdragelse.
- Fondens omkostninger, som oftest kan være relative høje, skal finansieres via udbytte fra HP El-Tavle A/S
- Stifterskatten bliver forrentet, hvilket øger den samlede skattebetaling løbende.

8.5 Overdragelse til interesse-forbundne parter samt en erhvervsdrivende fond

Hans Petersen er ikke afvisende over for et fondsejerskab af HP El-Tavle A/S, men synes stadig at børnene skal beriges og ønsker ikke at adskille værdien i selskabet fra sin formue. Hans Petersen er bekendt med den skattefrie overdragelse til fonden, og hvorledes han kan blive en del af fondens ledelse. Hans Petersen vil gerne berige sine egne i videst muligt omfang. En af betingelserne for at kunne vælge en skattefri aktieoverdragelse til en erhvervsdrivende er et ejerskab på minimum 25 % af et selskab, som ikke er omfattet af pengetanksreglen, og desuden skal fonden besidde bestemmende indflydelse over selskabet. Skattefriheden for overdragelsen af aktierne til fonden er gældende for Hans Petersen, og derfor overdrages aktierne i El-Tavle Holding ApS, som besidder kapitalandele i HP El-Tavle A/S, der er en erhvervsvirksomhed. For at fonden skal have bestemmende indflydelse i EL-Tavle A/S, vil aktierne skulle opdeles i A-aktier og B-aktier, hvor A-aktien vil besidde minimum 51 % af stemmerettighederne. A-aktierne vil tilfalde El-Tavle Holding ApS, og B-Aktierne vil kunne tildeles børnene. Hermed sikres det, at fonden yder bestemmende indflydelse over erhvervsvirksomheden HP El-Tavle A/S. Udbyttefordelingen vil være tildelt ligeligt mellem de to aktieklasser, således at betingelse for udbytteudlodningen også vil være opfyldt, og hermed beriges børnene mest muligt.

Hans Petersen vil gerne tildele 25 % af aktierne i HP El-Tavle A/S til hver af sine børn og anser muligheden for en gave kombineret med et anfordringslån for en attraktiv overdragelsesmulighed. Valget er faldet på denne overdragelsesmetode efter fremlæggelsen af muligheden i kapitel 8.2. Hans Petersen vil gerne foretage overdragelsen til børnene og fonden på samme tid og anser ikke, at en anvendelse af A/B-modellen vil være fordelagtigt her, idet Hans Petersen vil besidde sin plads i bestyrelsen i fonden samt forvalte sine formue i sit nye holdingselskab HP Holding ApS. For at Hans Petersen ikke bliver avancebeskattet, skal børnene succedere i avancen for overdragelsen af aktierne i holdingselskabet.

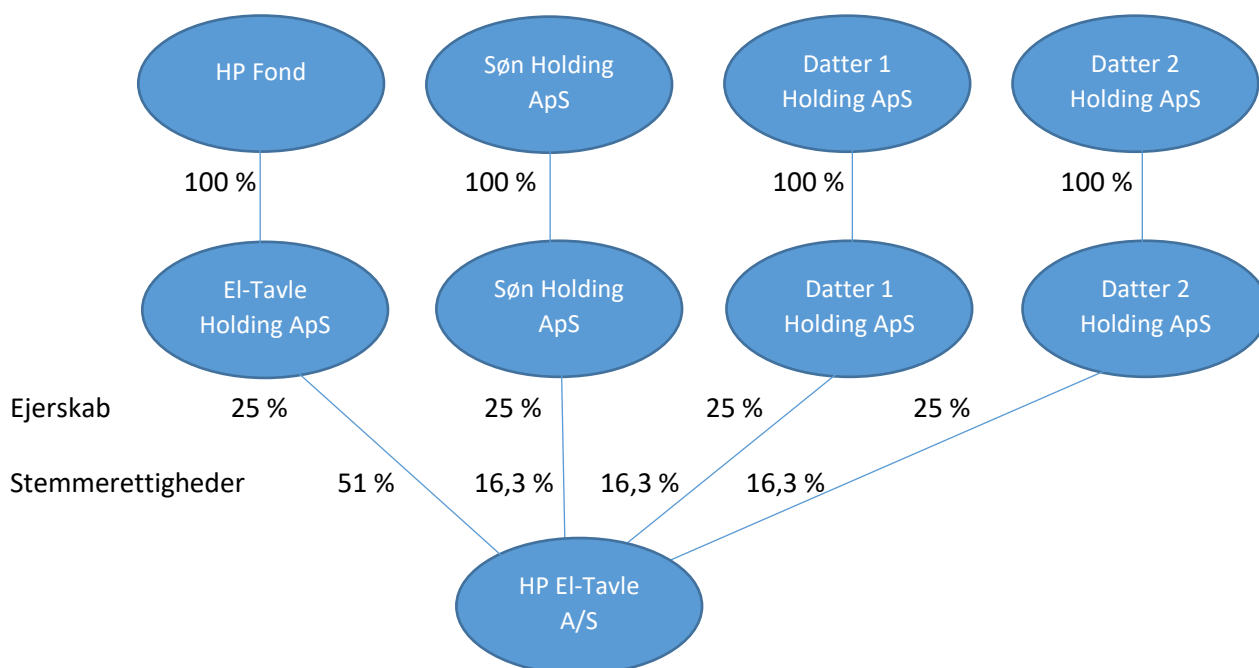
For at kunne muliggøre overdragelsen til fonden på de 25 % indirekte ejerskab i El-Tavle A/S og ligeledes sikre, at børnene får tildelt aktier i selskabet med henholdsvis 25 % hver i hvert deres holdingselskab, så vil der skulle foretages følgende handlinger:

1. Vedtægtsmæssig ændring til brug for opdeling af aktierne i HP El-Tavle A/S. Der foretages ikke en kapitalforhøjelse, men en opdeling af de nuværende aktiers stemmerettigheder. Udbytteretten ændres ikke, og derfor vil ændring i aktieklasserne ikke anses som en afståelse.
2. El-Tavle Holding ApS grenspaltes, således at likviditeten tildeles HP Holding ApS (nyt selskab).
3. El-Tavle Holding ApS grenspaltes igen, således at børnene modtager hvert deres holdingselskab med et ejerskab på 25 % hver af B-aktierne i HP El-Tavle A/S. Det kommende fondsejede

holdingselskab, El-Tavle Holding ApS vil modtage A-aktierne i HP El-Tavle A/S og hermed 51 % af stemmerettighederne.

4. Hans Petersen overdrager sine aktier i El-Tavle Holding ApS til brug for stiftelsen af HP Fond og anvender muligheden for den skattefri overdragelse. Fonden vil komme til at eje 100 % af anparterne i El-Tavle Holding ApS, og dette holdingselskab vil besidde bestemmende indflydelse i HP El-Tavle A/S.

Ejerskabet over HP El-Tavle A/S vil ende med at se således ud:

Figur 22: Endelig koncernstruktur for overdragelse af ejerskabet i HP El-Tavle A/S til den nystiftede fond og børnene. Egen tilvirkning

Finansieringen af overdragelsessummen tildelt fonden og børnene tager udgangspunkt i værdiansættelsen til handelsværdi, som er opgjort til 202.923.000 kr. Fonden skal opgøre stifterskatten, som vil være overdragelsessummen ganget 22 %:

$$202.923.000 \times 25 \% = 50.730.750$$

$$50.730.750 \times 22 \% = 11.160.765$$

Overdragelsen til børnene vil blive finansieret ved en gaveoverdragelse kombineret med et anfordringslån til brug for at mindske gaveafgiften. For at nedbringe gaveafgiften i stort omfang vil der ydes et stort anfordringslån til børnene. Anfordringslånet vurderes ikke at være for en uoverkommelig størrelse for børnene med udgangspunkt i beregningerne foretaget i kapitel 8.2.

Beregning af gaveafgift	Kr.
Gave i alt fra Hans Petersen	152.192.250
Passivpost 22 % af avancen (151.442.250)	-33.317.295
Gaveværdi	118.874.955
Afgiftsfri del (67.100 * 3)	-201.300
Anfordringslån	-118.000.000
Afgiftspligtig del	673.655
Gaveafgift 15 %	101.048

Tabel 11: Beregning af gaveafgiften ved reducere via en passivpost, afgiftsfri bundgrænse og et anfordringslån – Egen tilvirkning.

Ud fra ovenstående scenarie er der følgende fordele og ulemper:

Fordele:

- Hans Petersen får fordringer til børnene, hvilket betyder, at en stor del af formuen er bevaret herved, og han besidder desuden eget holdingselskab til brug for finansieringen af fremtiden
- Børnene beriges med aktierne mod betaling af en mindre gaveafgift og et anfordringslån
- Ingen forretning af anfordringslånet
- Fondsejede virksomheder har historisk præsteret bedre end ikke-fondsejede virksomheder
- Gunstige muligheder for at sikre sit eftermæle og fremtidssikre virksomheden
- Hans Petersen vil stadig være en del af selskabets ledelse i form af en bestyrelsespost i fonden
- Beskatning efter fondsbeskatningsloven har fordele i form af fradrag for uddelinger til almennyttige formål samt et konsolideringsfradrag tilknyttet hertil

Ulemper:

- Børnene overtager en skattebyrde, som overstiger godtgørelsen i form af passivposten
- Børnene står tilbage med en større gæld til faderen i form af et anfordringslån, som kan kræves indfriet med kort varsel
- Faderens anfordringslån er forbundet med risiko for ikke at kunne indfries, og der er ingen forrentning, som afdækker risikoen for udstedelsen af lånet
- Hans Petersen giver afkald på en del af sin formue uden nogle økonomiske fordele og børnene går ligeledes glip af denne del af formuen
- Stifterskatten forrentes, og erhvervsdrivende fonde er underlagt administrative byrder

8.6 Sammenholdelse

De fremlagte generationsskifte muligheder har alle det tilfælles at der udløses ingen eller blot små summer af skatter og afgifter. Dette skyldes anvendelse af succession fra børnenes side og hvorledes finansieringen af deres overtagelse af aktierne foretages. Gældende for den skattefrie aktieoverdragelsen til den erhvervsdrivende fond, så udløses der ingen skatter eller afgifter for nogle af parterne. I forhold til den fremtidige drift af virksomheden, vil der skulle indsættes en ny direktion, såfremt, at Hans Petersen vil starte sin pension på nuværende tidspunkt. Det er bestyrelsen, som vil forestå udpegningen af direktionen og generalforsamlingen forestår udpegningen af bestyrelsen. Derfor vil de største ledelsesmæssige beslutninger træffes af børnene eller fonden, alt afhængig af valget vedrørende aktieoverdragelsen.

Generationsskifteplanerne med henblik på at berige Hans Petersens børn, er med de to udarbejdede løsningsforslag opdelt i et hurtigt og langtrukken generationsskifte. Ved en overdragelse som en gave kombineret med et anfordringslån overdrages ejerskabet hurtigt og Hans Petersen beholder en fordring, som børnene løbende kan indfri. Overdragelsen beriger børnene i større omfang end anvendelsen af A/B modellen, idet at Hans Petersen ikke nødvendigvis vil modtage fuld afregning af fordringen. Ved A/B modellen vil Hans Petersen modtage hele overdragelsessummen finansieret via driften i selskabet med tillæg af rentetilskrivningen. Børnene vil derfor først beriges når retten til forlods udbytte er indfriet.

Ved anvendelse af A/B modellen og indfrielse af overdragelsessummen via driften, vil dette kunne have negative følger i form af likviditets dræning. Der skal fra det øverste ledelsesorgan sikres en forsvarlig økonomi, men de negative følger vil kunne være i form af ekspansionsmulighederne, som muligvis ikke foretages, grundet manglende likviditet.

Da det vil være børnene, som vil besidde 1/3 af ejerskabet i HP El-Tavle A/S vil der kunne opstå interesse konflikter, hvis der fx kan forekomme forskellige holdninger til udbyttepolitikken. Det kan være at 2 af børnene gerne så, at der blev foretaget relative store udbytte udlodninger til at kunne finansiere en del af anfordringslånet eller eventuelt deres høje forbrug, såfremt dette måtte være gældende.

Overdragelse af hele selskabet til en erhvervsdrivende fond skattefrit vil betyde, at Hans Petersen giver 100 % afkald på sin formue tilknyttet aktierne. Hans Petersens hensigt har været at ville fremtidssikre sin virksomhed på bedste vis med udgangspunkt i de empiriske undersøgelser. Ved overdragelsen bidrager Hans Petersen til samfundet, hvorimod hans børn ikke tildeles andel i formuen. Vi vurderer ikke, at Hans Petersen vil anse denne løsning som værende gældende, nu når der er en yngre generation, som kan beriges. Såfremt at der ingen arvinger måtte have været eller arvingerne måske var kriminelle eller lignende, så vil denne løsning godt kunne anses, som værende fordelagtigt. Det skal især ses med henblik

på, at Hans Petersen har sikret sig meget af sin pensionist tilværelse og at virksomhedens fremtid og bevaringen af virksomhedens identitet vægtes højt hos Hans Petersen.

Overdragelse af 25 % af aktiekapitalen til henholdsvis en erhvervsdrivende fond og sine børn, hvor fonden besidder bestemmende indflydelse, vurderes at kunne fremtidssikre virksomheden og berige børnene på bedste vis. Med udgangspunkt i at få indført professionalismen i virksomheden vurderes det, at fonden, grundet en professionel bestyrelse, hvor majoriteten ikke udelukkende er tildelt familien, vil afdække behovet bedst. Såfremt at fonden vil forvalte virksomhedens formue med vækst for øje, vil værdireguleringer hertil tilgå børnene. Børnene vil også have et incitament til at lade virksomheden ledes på bedstevis, idet at børnene får andel i positive resultater. Børnene vil dog ikke kunne styre udbytte udlodningerne, men vil modtage samme udbytte andel, som fonden vil modtage. Hans Petersen vil med stiftelsen af fonden og udarbejdelsen af fundatsen, kunne sikre sig at sit eftermæle bevares og at formålet vil være at lede virksomheden på bedste vis. For at kunne indsætte en professionel bestyrelse og direktion, vil udgifterne skulle dækkes af driften. Såfremt værdiskabelsen i virksomheden vil stige mere end denne, vil det kunne øge børnenes formue og med de empiriske undersøgelser, vurderes dette at kunne blive en realitet.

9. Konklusion

Generationsskiftet for en virksomhed er en stor beslutning, og for virksomhedsejeren kan det forekomme uoverskueligt at lade virksomheden overdrage til en anden. Planlægningen af et generationsskifte skal foretages med rettidig omhu for at sikre de gunstigste forudsætninger for et succesfuld generationsskifte. Hvordan den optimale generationsskifteløsning vil skulle blive til, afhænger af de overvejelser, der foretages i forbindelse med skifte og hvilke hensigter den overdragende og erhvervende part har.

En større mængde små og mellemstore virksomheder, hvor der er sammenfald mellem ejerskab og ledelse, vil i den nærmeste fremtid stå over for et generationsskifte, hvor beslutningen om virksomhedens fremtid i forhold til ejerskab og ledelsen skal fastlægges. Mulighederne for et generationsskifte er mange og kan være komplekse.

Skatteministeriets fremsatte lovforslag, L156, der har til formål at sidestille en fondsoverdragelse til en familieoverdragelse af aktierne i et selskab, tilføjer endnu en overdragelsesmulighed, som ejerlederen vil have at vælge imellem. Ved lovforslaget vil der blive skabt mulighed for skattemæssig succession ved aktieoverdragelser til erhvervsdrivende fonde, der i overvejende grad kan sidestilles med successionsmuligheder for interesseforbundne parter. Ved valget af en eventuel overdragelse af aktierne til en erhvervsdrivende fond vil dette også undergå de samme overvejelser som overvejelserne ved et traditionelt generationsskifte.

Ved den indledende fase af generationsskiftet skal ejerlederen have med i overvejelserne, hvad virksomheden har af betydning for vedkommende, hvor en egnet efterfølger skal findes samt hvad der måtte være at skattemæssige og finansieringsmæssige optimeringsmuligheder.

Ejerlederkvadranten har til formål at lette ejerlederens identificering med virksomheden og hvorledes der er et nært tilknytningsforhold hertil i forhold til identifikation og kontrol behov. Ved at ejerlederen kan fastslå sin identifikation og sit kontrolbehov over for virksomheden, vil denne kategorisering ved hjælp af ejerlederkvadranten danne ramme for, hvad ejerlederens hensigter med virksomheden i fremtiden er og hermed præcisere, hvilke generationsskiftemuligheder, der kan afdække Hans Petersens ønsker. Hans Petersen har et højt identifikationsniveau med et mindre behov for kontrol, hvorfor virksomhedens fremtidige drift og værdier vægter højt. Hans Petersen vil samtidig gerne involveres i virksomhedens fremtidige eksistens, dog med en mindre central rolle. Ejerlederen vil også have til overvejelse i hvilket omfang vedkommende ønsker at begunstige den yngre generation, men samtidig fremtidssikre virksomheden samt have øje for det samfundsmæssige aspekt. Ved berigelsen af den yngre generation, fremtidssikringen af virksomheden og begunstigelsen af samfundet, vil dette realiseres bedst via skatte- og

finansieringsmæssige aspekter, hvor det sikres, at den likvidmæssige byrde, der er pålagt overdrageren, virksomheden og erhververen, minimeres i mest muligt omfang.

Overdragelse af aktier og værdier skal foregå til handelsværdien, hvor det forekommer underordnet, om der er tale om en afståelse af aktierne til interesseforbundne parter eller uafhængige parter. Ved handelsværdien forstås en værdi, som to uafhængige parter ville handle til. Selskaber, hvor der besiddes unoterede aktier eller anparter, er oftest kendetegnet ved, at der ikke foreligger et pålideligt grundlag til verificeringen af handelsværdien, fx ved tidligere handler. Handelsværdien for aktierne vil hermed ikke være kendt og for at sikre, at handelsværdien foregår på armslængde princip, vil der kunne anvendes beregningsmodeller herfor. Skattestyrelsens cirkulære TS 2000-09 har til formål at afhjælpe problematikken vedrørende handelsværdien i form af en beregningsvejledning til at anslå aktiernes retvisende handelsværdi. Cirkulæret 2000-09 vil inkludere cirkulæret 2000-10, som er en vejledende anvisning for beregningen af selskabets goodwill. Goodwill er den merpris, som betales for selskabets nettoaktiver. De vejledende anvisninger for begge cirkulærer kan fraviges, såfremt en mere retvisende metode til verificeringen af handelsværdien kendes. Brugen af DCF-modellen vil også være en mulighed og er den mest anvendte værdiansættelsesmodel i praksis.

Ved værdiansættelsen af aktierne vil handelsværdien danne grundlag for overdragelsessummen. Ved overdragelsessummen vil denne danne grundlag for en afgift, hvis erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling. Afgiftsgrundlaget vil med succession blive reduceret med en passivpost eller en fastsættelse af kursen for den erhvervede latente skattebyrde, som overtages ved succession.

Ved generationsskiftet kan overdrageren drage fordel af de skattemæssige successionsregler, hvor den erhvervende part vil indtræde i overdragerens skattemæssige stilling. Dette medfører, at avancebeskatning, udløst ved afståelsen af aktierne i forbindelse med overdragelsen, ikke vil blive realiseret, men i stedet vil avancebeskatningen blive udskudt. Personer med mulighed for at succedere i aktieavancer omhandler nær familie som samlever, børn, børnebørn, søskende, søskendes børn mv. og nære medarbejder samt tidligere ejere. Hjemmel for successionsmulighederne ved aktieoverdragelser til børn findes i PSL § 33 C og ABL § 34. Betingelserne for successionsmuligheder omfatter fysiske personer, krav om skattepligt til Danmark, mindst 1% af aktiekapitalen skal overdrages og overholdelse af pengetanksreglen. Aktierne i selskabet, som der overdrages, må ikke bestå af væsentlig passiv kapitalanbringelse, hvor man ser på indtægts- og aktivkriteriet.

For at lette generationsskiftet kan der være behov for at anvende omstruktureringsmodellerne. Anvendelsen af omstruktureringsmodellerne kan bidrage til udskillelse af aktiver til brug for at slanke selskabets nettoaktivsum, foretage ændringer i den nuværende koncernstruktur for at bevare de gunstige

fordele heri mv. Omstruktureringsmodellerne omfatter aktieombytning, tilførsel af aktiver, spaltning, kapitalnedsættelse og kapitalforhøjelse, der hver især har til formål at lette generationsskiftet. Gældende for aktieombytning, tilførsel og spaltning er, at disse kan foretages skattefrit, således at der ikke udløses avancebeskatning ved omstruktureringerne. Ved anvendelsen af skattefriheden foretaget af selskabsdeltagere vil det medføre et holdingkrav på 3 år, hvis der er søgt om tilladelse fra Skattestyrelsen. Dette er for at hindre, at skattefriheden bliver udnyttet, så avancebeskatninger undgås. Kapitalnedsættelse ved et generationsskifte anvendes til at trække værdierne ud af et selskab for at kunne få en ny ejer billigere ind, hvor anvendelsen af kapitalforhøjelse anvendes ved at få nye ejere ind uden at de nuværende ejere afstår sine aktier og bliver avancebeskattet.

Aktieoverdragelser til erhvervsdrivende med skattemæssig succession er ved L156 ved at blive en realitet. Overdragelsen af aktierne til en erhvervsdrivende fond vil betyde, at der ikke udløses avancebeskatning hos overdrageren eller den modtagende fond. Betingelserne for at anvende modellen vil indebære en begrænsning i formålet, hvor dette skal indebære at drive virksomheden. Hermed sikres det, at fondens primære formål vil være at sikre virksomhedens drift. Den erhvervsdrivende fond skal besidde minimum 25% af ejerskabet i et selskab, som overholder pengetanksreglerne, samt besidde bestemmende indflydelse ved at have mere end 50% af stemmerettighederne. Betingelserne for ejerskab og stemmerettigheden kan både ske direkte eller indirekte. Der er ved overholdelse af pengetanksreglerne også et krav om, at der drives aktiv erhvervsvirksomhed, som det også er gældende for successionsmulighederne for interesseforbundne parter. Beskatningsmodellen begrænser også fonden i at kunne anvende transparensreglen.

Den modtagende fond vil ved modtagelsen af aktierne overføre avancen til særskilt saldo, omtalt stifterskatten. Stifterskatten vil udgøre 22 % af overdragelsessummen og vil årligt blive tilskrevet renter. Nedbringelsen af stifterskatten vil kunne foregå via modtagelse af udbytter fra datterselskabet, afståelse af aktierne eller ved fondes uddelinger eller hensættelser til almenyttige eller almenvelgørende formål. Fondens finansieringsmæssige overvejelser vil være at sikre dennes drift og eventuelt nedbringe stifterskatten, der vil kunne ske på de 3 ovenstående måder. For at sikre nedbringelsen af stifterskatten, vil det betyde en tilpasning af prioritetsreglen, således at ovenstående 3 måder kan blive en realitet.

De finansieringsmæssige overvejelser for de interesseforbundne parter med udgangspunkt i en overdragelse til børnene vil være mere omfattende, end ved en fondsløsning. Ved et generationsskifte kan der være tale om store overdragelsessummer, der skal finansieres og der kan både være tale om hurtige eller langsomme finansieringsmuligheder.

Finansieringsmulighederne omfatter udstedelse af gældsbrief, gave, egenfinansiering, selvfinansiering og finansiering via A/B-modellen. Ved en overdragelse af aktierne til ens børn vil der kunne anvendes et anfordringslån, der vil være uden rentetilskrivning, hvor overdrageren herved begunstiger erhververen med gunstige låneforhold. Lånet kan dog kræves indfriet med 14 dages varsel. Anfordringslånet ses oftest i sammenhæng med en gaveoverdragelse, hvor overdrageren vil berige fx sine børn, men for at mindske gaveafgiftsgrundlaget, hvoraf der skal afregnes 15 % gaveafgift, anvendes lånet herfor. Parterne har også mulighed for at lade driften finansiere overdragelsen, hvor der her gøres brug af A/B-modellen. Her vil overdrageren være tildelt forlodsretten til udbytte for et givet beløb. A/B-modellen vil være en finansieringsmulighed, der forløber over en længere årrække, hvor der ikke udløses skatter eller afgifter for de involverede parter.

Overdragelse til interesseforbundne parter og en erhvervsdrivende fond vil begge kunne sikre, at Hans Petersen ikke vil blive avancebeskattet, da successionsmuligheden er mulig for begge parter. Herved er der gunstige forhold ved de to overdragelsesmetoder for Hans Petersen.

Det optimale generationsskifte vil afhænge af Hans Petersens hensigter i form af berigelse af sine børn og samfundet samt hvorledes virksomhedens fremtid sikres på bedste vis. Hvis hensigterne om at berige sine børn vægter højst, vil en fondsløsning være et ufordelagtigt alternativ, især hvis børnene vurderes at besidde kompetencer til at drive virksomheden fremadrettet. I et generationsskifte, hvor fokus vil være at sikre virksomhedens eksistens, påviser empiriske undersøgelser, at fondsejede virksomheder historisk set præsterer bedre end andre ejerformer, hvor det må vurderes at være i overdragerens interesse at overdrage helt eller delvis til en fond, såfremt at virksomhedens fremtidige eksistens vedtægter højst. In mente er det også, at fondsløsningen teoretisk set vil have til hensigt at drive virksomheden for evigt grundet fondens formål. Fondsløsningen afhænger i væsentlig grad af Hans Petersens vilje til at give afkald på en del af sin formue i form af aktierne, da disse vil blive udskilt særskilt.

10. Perspektivering

Vi vil med denne perspektivering opliste få diskussionsemner, der vil kunne påvirke valget af generationsskiftemodel. Der har igennem den senere tid været flere lovreguleringer, der har påvirket generationsskiftemulighederne og omkostningerne hertil. Nedenfor er oplistet hvilke forhold, der har haft indflydelse på et generationsskifte til interesse-forbundne parter og fondsløsning ved lovregulering indenfor den seneste tid. Yderligere er også oplistet tiltag, som kunne gøre et generationsskifte mere attraktivt.

- Kritik af L156 med skattemæssig succession til erhvervsdrivende fonde.
- Begrænsninger i anvendelse af den nuværende holdingmodel.
- Forøgelse af konsolideringsfradraget.
- Fradrag for donationer foretaget af personer ved overdragelse til fonde.
- Tilbagerulning af bo- og gaveafgiftsnedsættelsen fra 5 % til 15 %.
- Afskaffelsen af ejertidsnedslaget.
- Gunstige generationsskiftemuligheder i nabolandene.

Regeringens fremsatte lovforslag for succession til erhvervsdrivende fonde har haft til hensigt at gøre det mere attraktivt og smidigt at vælge en fondsløsning. Efter vores vurdering får lovforslaget ikke den ønskede effekt, idet der på nuværende tidspunkt allerede findes en mere attraktiv og smidig løsning i form af holdingmodellen. Ved en overdragelse af datterselskabsaktier til en almennyttig og almenvelgørende fond kan der ske skattefri overdragelse, såfremt det ikke er i hovedaktionærens interesse. Det nye lovforslag muliggør kun en udskydelse af avancebeskatningen, idet der skal opgøres en stifterskat, der løbende bliver nedbragt. Herudover er der flere betingelser såsom ejerkrav, krav til bestemmende indflydelse og krav om erhvervsvirksomhed, der besværliggør anvendelsen af modellen i forhold til holdingmodellen.

Successionsmodellen vil således ikke kunne bruges ved overdragelse af selskaber, hvis aktivitet i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse i fast ejendom, kontanter, værdipapirer eller lignende. Kravet ved successionsmodellen skal være opfyldt både på overdragelsestidspunktet og i en efterfølgende periode på fem år. For disse typer af virksomheder medfører de nye regler derfor en forringelse af generationsskiftemulighederne. For at kunne overdrage datterselskabsaktier, hvor aktiviteten består af passiv kapitalanbringelse, vil holdingmodellen skulle anvendes og der skal anmodes om tilladelse fra Skatterådet, hvis dette ønskes.

For at kunne gøre en fondsløsning mere attraktiv, kunne fondsbeskatningsreglerne eventuelt optimeres ved en forhøjelse af konsolideringsfradraget. Dette vil betyde, at det kunne gøre det mere attraktivt for

fonde at foretage uddelinger, samt at det ville harmonere ved uddelingerne, der skulle anvendes til at nedbringe stifterskatten.

Der forekommer fradrag ved donationer i visse lande. Ved donationerne forstås, at hovedaktionæren har doneret sine aktier/virksomhed til en fond. Her forekommer ingen beskatning for hovedaktionæren og mulighed for skattemæssig fradrag. Dette gør sig fx gældende i Frankrig, hvor der tildeles et fradrag ved en overdragelse til en fond, som endda kan have blandede formål²²⁴. Indførelse af donationsfradrag vurderer vi kunne gøre fondsløsningen mere attraktiv.

Den nuværende regering har fastsat bo- og gaveafgiften ved et generationsskifte til 15 %. VLAK-regeringen og Dansk Folkeparti gennemførte i 2017 en gradvis nedsættelse af arveafgiften på generationsskifte af familieejede virksomheder fra 15 % til 5 %. Planen var, at arveafgiften skulle nedsættes til 5 % i 2020.

Forhøjelsen af bo- og gaveafgiften fra 5 – 15 % bebyrder modtageren med en større likviditetsbelastning. Set i lyset af det traditionelle generationsskifte, bliver dette gjort mindre attraktivt. Ved afskaffelsen af ejertidsnedslaget blev det også dyrere at afstå sine aktier, da det procentvise nedslag på aktieavance blev afskaffet. Derfor er der heller ikke længere mulighed for at kunne succedere i denne skattebegunstigelse.

Vi mener, at de mindre virksomheder, som fx den lokale tømrermester med 15-20 ansatte, har sværere ved at overdrage sin virksomhed til familien nu, hvor regeringen har sat afgiften tilbage til 15 %. Når vi sammenligner generationsskifteskatten med vores nabolande kan det tydeligt ses, at de danske virksomheder er dårligere stillet. Dette skyldes, at både Sverige og Norge har afskaffet generationsskifteskatten.

²²⁴ Rapport om succession til erhvervsdrivende fonde 2018 – skatteministeriet – Side 24-25.

11. Litteraturliste

- Bøger

"Erhvervsbeskatning – Med Fokus på personselskaber og virksomhedsordningen" af Christian Skovgaard Hansen (red.), Troelse Michael Lilja (red.), Thomas Frøbert, Niels Jørgen Kristensen, Henrik Nielsen, Malene Overgaard, Peter Koerver Schmidt, Michael Tell, Lars Kjærgard Terkilsen, udgivet af Djøf Forlag 2019, 2. udgave.

"Skatteretten 2", af Jan Pedersen, Malene Kerzel, Jane Ferniss og Claus Hedegaard Eriksen, udgivet af Karnov Group 7. udgave.

"Lærebog om indkomstskat", af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Nørgaard Laursen og Inge Langhave Jeppesen, udgivet af Jurist- og Økonomiforbundets Forlag 2017, 17. udgave.

"Skatte-update: Nye regler, ny viden, Generationsskifte" kursus PWC januar 2020 oplægsholder Morten Høj Schibbye Tax Partner

- 11.2 Undervisning

Erhvervsret 1 & Erhvervsret 2

Skatteret 1 & Skatteret 2

Selskabsskatteret (Valgfag)

Erhvervsbeskatning (Valgfag)

- 11.3 Artikler

SELSKABSLOVEN letter finansieringen ved generationsskifte, af advokat Steen Wirrhøfft, Partner Advokat, Ret&Råd Køge

Videnskabelige artikler for Ward J., Keeping the family business healthy, Palgrave Macmillan, 2011

- 11.4 Rapporter

Rapport 2 - De økonomiske konsekvenser af ejerskifte i Danmark af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

Rapport 3 - Ejerlederne og ejerskiftet af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

Rapport 4 - Det gode ejerskifte - valg af model, case virksomheder mv. af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

Rapport 5 - Personlige og familiemæssige udfordringer i forbindelse med ejerskifte af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

Rapport 6 - De markedsmæssige og institutionelle udfordringer ved ejerskifte af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

Rapport 7 - Personlig afklaring i forbindelse med ejerskifte af Ellen M. Korsager, udgivet af Center for Ejerledede Virksomheder, CBS

"Beskatning ved overdragelse af erhvervsvirksomheder til erhvervsdrivende fonde Arbejdsgruppen om succession til erhvervsdrivende fonde" 2015, udgivet af Skatteministeriet

"Beskatning ved overdragelse af erhvervsvirksomheder til erhvervsdrivende fonde Arbejdsgruppen om succession til erhvervsdrivende fonde" 2018, udgivet af Skatteministeriet

"PWC Regnskabshåndbogen For Fonde 2020"

- 11.5 Afgørelser, bindende svar, styresignaler mv.

SKM2003.66LR	SKM2006.627.SR	SKM2007.106.SR
SKM 2009.411 SR	SKM2010.210.SR	SKM 2011.250 SKAT
SKM2011.406.SKAT	SKM2012.479.LSR	SKM2014.70.SR
SKM2015.274SR	SKM2015.95.SKAT	SKM 2017.485 SR
TfS 1997.661 LR	TfS 1996.448 H	

- 11.6 Love, vejledninger og cirkulære

Love som er anvendt, er listet op i afsnit 1.7, derudover har vi anvendt nedenstående:

Lov nr. 1413 af 21/ bemærkningerne til § 34, stk. 6.12 2005

Lov nr. 724 af 25. juni 2010, lovforslaget L 112 af 1. juni 2010, §§ 1 og 20, almindelige bemærkninger punkt 3.10.

L 156 Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love.

Fusionsbeskatningsdirektivet 2009/133/EF

Den juridisk vejledning

Vejledning om kapitalnedsættelse (Erhvervsstyrelsen)

BETÆNKNING OM FOND, afgivet af det af justitsministeriet den 14. juli 1978 nedsatte udvalg

TSS Cirkulære 1982: Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982.

2000-09: Cirkulære nr. 45 af 28. marts 2000.

2000-10: Cirkulære nr. 44 af 28. marts 2000.

- 11.7 Internetsider

www.apmollerfonden.dk

<https://gorrissenfederspiel.com/>

www.skat.dk

www.Skm.dk

www.retsinformation.dk

www.dst.dk

https://www.ey.com/da_dk

<https://ivaekst.dk/>

<https://hoeringsportalen.dk>

<http://m.fsr.dk>

<https://www.executestrategy.net>

<https://www.faqifrs.com>

<https://www.investopedia.com/terms/b/beta.asp>

<https://danskelove.dk>

<https://erhvervsstyrelsen.dk>

<https://www.ditselskab.dk>

<https://www.ft.dk>

<https://vf.dk>

www.legaldesk.dk

12. Bilag

Bilag 1

Hoved- og Nøgletal	2019	2018	2017	2016	2015
Beløb i t.DKK					
Resultat					
Nettoomsætning	315.000	290.000	293.000	269.000	263.000
Bruttofortjemeste	85.000	77.000	81.000	75.000	69.000
Resultat før renter, skat og afskrivninger EBITDA	32.000	28.000	27.000	23.000	19.000
Resultat af primær drift (EBIT)	23.000	21.000	20.000	17.000	12.000
Finansielle poster i alt	-900	-1.100	-1.400	-1.700	-2.000
Resultat før skat (EBT)	23.000	21.000	19.000	16.000	11.000
Årets resultat	18.000	16.000	14.000	12.000	9.000
Balance					
Samlede aktiver	315.000	290.000	275.000	272.000	270.000
Grunde og bygninger	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Produktion- og maskiner	42.000	38.000	34.000	30.000	22.000
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3.000	4.000	5.000	6.000	8.000
Fremstillet varer og handelsvarer	52.000	49.000	48.000	45.000	43.000
Likvide beholdninger	18.000	21.000	16.000	14.500	15.000
Andre omsætningsaktiver	50.000	28.000	22.000	26.500	32.000
Kreditorer	47.250	43.500	41.250	40.800	40.500
Anden gæld	22.750	19.500	22.750	34.200	44.500
Egenkapital	245.000	227.000	211.000	197.000	185.000
Pengestrømme					
<i>Nettopengestrømme fra</i>					
Driften	25.000	23.000	21.000	18.000	6.000
Investeringer	-4.000	-4.000	-4.000	-8.000	-2.000
Finanseringer	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Årets pengestrømme	11.000	9.000	7.000	0	-6.000

Bilag 2

Hoved- og Nøgletal	2019	2018	2017	2016	2015
--------------------	------	------	------	------	------

*Nøgletal**Rentabilitet*

Egenkapitalens forrentning	7,3%	7,0%	6,6%	6,1%	4,9%
Overskudsgrad (EBIT)	7,3%	7,2%	6,8%	6,3%	4,6%
Afkastningsgrad (ROCE)	10,2%	9,7%	9,8%	8,5%	7,0%

Soliditet

Egenkapitalandel	77,8%	78,3%	76,7%	72,4%	68,5%
------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Øvrige

Antal medarbejdere (gns.)	225	210	198	195	185
---------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Definitioner af nøgletal

Egenkapitalens forrentning:	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Overskudsgrad:	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Egenkapitalandel:	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Afkastningsgrad:	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Bilag 3

Aktiver	Regnskabs- mæssig værdi	Handelsværdi	Skattemæssig- værdi	Forskel
Grunde og bygninger	150.000	155.000	155.000	-
Produktion- og maskiner	42.000	42.000	37.500	-4.500
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3.000	3.000	2.800	-200
Fremstillet varer og handelsvarer	52.000	52.000	52.000	-
Likvide beholdninger	18.000	18.000	18.000	-
Andre omsætningsaktiver	50.000	50.000	50.000	-
Goodwill, jf. tabel 3	0	43.534	-	-43.534
I alt	315.000	363.534	315.300	-48.234
Udskudt skat, 22 %				-10.611